

19. Kedvem van... (I feel like)
20. Is, is...is, sem, sem...sem
21. Amíg... (until)
22. Id határozói mellékmondatok
23. Keményen, illetve alig (hard, hardly)
24. Used to
25. Történetesen...
26. Nálunk, hozzánk
27. Át, keresztül (across, through)
28. Reggeli, ebéd, vacsora
29. Udvariasság
30. To be to szerkezet
31. Készült valamiből (made of, made from)
32. Jelző szerkezetek
33. Az oka valaminek (reason for, reason why)
34. Sikerül - nem sikerül
35. Szegények, gazdagok stb.
36. Milyen...; Ilyen...; Olyan...
37. Minél...annál
38. Az, aki...
39. Egyre csak (keep + ing)
40. Make
41. Tanácsadások
42. Rászoktam, leszoktam
43. Hiány
44. Tell, illetve say
45. Suggest
46. Dátumok
47. Thank you
48. Hogy hívják?
49. Házak és lakások
50. Érti magát
51. Néhány prepozíció (arrive to, at, in)
52. Több (several, more)
53. Ma reggel, ma este stb.
54. Érdekes – nem érdekes
55. Would jelentései
56. Like; illetve as...as
57. Too és enough
58. Jól áll (suit, fit, go with, match)
59. Úton (road, illetve way)
60. Kölsönkér és kölcsönad
61. There is/are/was/were/will be
62. Since és for
63. Alighogy...máris
64. Jobb lenne, ha (had better)
65. Láttuk; hallottuk (see és hear)
66. Azon van, hogy (to be about to)
67. Úgy tunik, azt mondják róla ...
68. Meddig tart? Vagy fél órát (take)
69. Kérdez vagy kér (ask)
70. Az óra
71. De jól táncolsz! (good at)

72. Két éve nem láttalak
73. Jobb szeret (prefer)
74. Gonna, wanna stb.
75. Rabol és lop (rob, steal)
76. Az egyetlen (the only)
77. Bárhová, akármit
78. Fölvesz – levesz (ruhát)
79. Remélem (I hope)

A Future Perfect esetében jövő időt beszélünk ugyan, de a cselekvés a jövő egy pontján befejezett lesz, és ez a tény a beszélő szempontjából legalább olyan fontos, mint maga a jövő idő. Pl. Holnap ilyenkorra az aratás már rég befejeződik (vagy befejeződött). Látszik, hogy a magyar nyelvben is bizonytalanság van az ilyen mondatoknál, de megfelelő igeid hiányában a magyar nyelv a meglévő három idő valamelyikét használja.

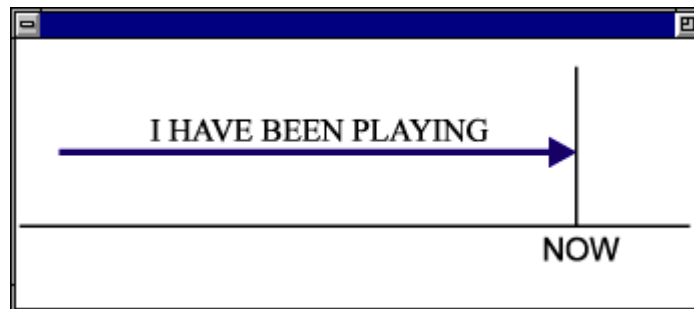
Láttuk tehát, hogy a 3 TIME-hoz az angol nyelv hozzárendel egy PERFECT szemléletmódot.

Természetesen nem minden cselekvés befejezett, vagy "múltas", ezért a 3 TIME-nak csak az egyik oldalán lehet látni PERFECT-et, a másik oldal, mely a felosztáson "----" jellel jelölt, nem tartalmaz befejezett szemléletet.

Eddig tehát 6 TENSE-ről beszéltünk, a 3 TIME perfect, illetve nem-perfect jelentéséről. Ezen felül azonban az angol nyelv külön igeidvel fejezi ki azt is, ha egy cselekvés folyamatos (CONTINUOUS), vagy nem folyamatos, tehát egyszeri (SIMPLE). Nyilvánvalóan akkor folyamatos egy cselekvés, ha éppen most történik, vagy hosszabb ideje játszódik, esetleg a múltban folyamatosan történt, vagy a jövőben fog megszakítás nélkül lejátszódni.

Tehát: A három TIME-hoz hozzárendeltünk PERFECT szemléletet, illetve nem rendelünk hozzá semmit (----). Az így létrejött 6 TENSE-hez ismét hozzárendeltünk valamit: vagy folyamatos, vagy nem folyamatos, tehát egyszeri szemléletmódot, s végül megkaptuk a 12 TENSE-et. Ha az ábrán látható szavakat a megfelelő vonalkák szerint összeolvassuk, megkapjuk a 12 angol igeid nevét. (Pl. A Present-ből kiindulva, a vonalak mentén egyre följebb haladva a következőt olvashatjuk le: PRESENT PERFECT CONTINUOUS TENSE).

E felosztás és névadás után, most azt vizsgáljuk meg, hogy mikor melyik igeid-et kell használni.

Tudományos aprólékosság híján, tehát csak azokat az eseteket vizsgáljuk meg, melyek a szürke hétköznapi kommunikációjában elengedhetetlenül szükségesek.

Súlyos tévedés azt gondolni, hogy 3-4 igeidvel az ember elboldogul. Számtalan eset van ugyanis, amikor az igeid helytelen alkalmazása félreértést okoz.

Például: I am drinking beer for half an hour

Még fél óráig fogok sörözni.

DE! I have been drinking beer for half an hour

Már egy fél órája sörözöm.

E rövid bevezetés után a továbbiakban az egyes igeidket részletesen megvizsgáljuk, képzésük és elsősorban használatuk szempontjából. (A felosztás a fent látható ábrán jelzett számok sorrendjében történik.)

1. PRESENT PERFECT CONTINUOUS TENSE

Kijelentő: I have been playing the violin for five years.

Már öt éve hegedülök.

Kérdő: Have you been playing the violin for five years?

Tagadó: He hasn't been playing the violin for five years.

A fenti ábrából egyértelműen kiderül, hogy ezt az igeid-et akkor használják, ha a cselekvés a múlt egy ismert (**since 5 o'clock**), vagy ismeretlen (**for ages**) pontjából elindul és hajthatatlanul, töretlenül tart egészen a jelenig. A cselekvés valószínűleg folytatódni fog a jelen után is, bár számos példa van arra is, amikor az aktus a jelenbeli pillanatban már befejeződött. Példa az előbbi esetre: **She has been doing aerobics for 6 months.** (Hat hónapja csinálja, és valószínűleg folytatni is fogja.) Példa az utóbbi esetre: A

férj kissé pityókásan ér haza. Felesége meglátja, és dühösen felkiált: **Béla, you have been drinking again!** (A férj az ivást a mondat elhangzása előtt már abbahagyta.) Lényeges, hogy ezt az igeidőttagadás esetén csak ritkán használják, helyette a present perfect használatos.

Például: He hasn't been playing poker for 8 years. (ritka)
He hasn't played poker for 8 years. (gyakori)

Ezzel az igeidővel kapcsolatban kell megtanulni a since, illetve for helyes használatát is, melyről részletesen a 79. fejeletben olvashatsz.

A Present Perfect Continuous Tense -ben leggyakrabban használt kérdőszó. How long...? (mióta) és Since when...? (mióta)

Például: How long have you been waiting for a higher standard of living? Mióta vársz magasabb életszínvonalra?
How long has he been trying to get it back? Mióta próbálja visszaszerezni?
Since when have they been planning to get married? Mióta tervezik, hogy összeházasodnak?

Összetett igéknel (to be married; to be engaged; to be in love, stb.), valamint melléknevek használata esetén a Present Perfect Continuous Tense nem használható, ilyenkor szerepét átveszi a Present Perfect Tense.

Például: I have been married for 6 years. 6 éve vagyok nő/férfjénél.
(Nem lehet azt mondani, hogy I have been being married.)
I have been in love with you since we first met. Első találkozásunk óta szeretlek.
She has been happy for 5 minutes. Már öt perce boldog.

Ugyanez vonatkozik foglalkozásokra is:

Például: She has been a teacher since 1896. 1896 óta tanár.
He has been a soldier for 27 years. 27 éve katona.

Magyar anyanyelv és angolul beszélni igyekezők esetében leggyakoribb hiba a TENSE használatánál, hogy összekeverik a Present Continuous-sal, és akkor születnek ilyen mondatok, hogy:

I am married for 2 years.
I'm speaking with him for half an hour stb. **Ami teljesen hibás!!**

A hallgató számára időnként érthető a mondat így is, azonban sokszor teljesen mást jelent, mint amit a beszélő kifejezni igyekezett:

Például: How long are you staying in Budapest? Meddig maradsz még Budapesten?
How long have you been staying in Budapest? Mióta vagy Budapesten?

Példák Present Perfect Continuous-ra:

I've been thinking of you since summer.	Nyár óta csak rád gondolok.
I've been working for three weeks.	Már három hete dolgozom.
She's been keeping a diary since she was fourteen.	Tizennégy éves kora óta ír naplót.
He has been sleeping since noon.	Dél óta alszik.
The phone has been ringing for five minutes.	Már öt perce szól a telefon.
He has been snoring since his tonsils were removed.	Azóta horkol, mióta kivették a manduláját.

How long have you been teaching?	Mióta tanítasz?
He's been whining for two days.	Két napja nyüszög.
He has been smoking since last year.	Tavaly óta cigarettázik.
She's been eating that fish for hours.	Órák óta azt az egy halat eszi.
He has been travelling in a car since he became a minister.	Mióta miniszter lett, autóval jár.
I've been thinking of mum for a week.	Már egy hete csak a mamára gondolok.
The lonely swans have been floating in the bay since autumn/fall.	Ősz óta az öbölben úsznak a magányos hattyúk.

2. PRESENT PERFECT (SIMPLE) TENSE

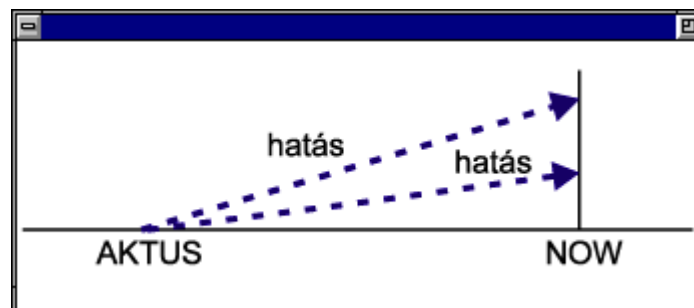
Az átlag magyar ember számára minden angol nyelvtani szabály közt ennek az igeid nek a megértése és elsajátítása okozza a legnagyobb gondot. Ennek a magyarázata pedig igen egyszer : egy angol számára ugyanis ez az igeid - mint a neve is mutatja - JELEN id , a magyar - megfelel igeid híján - az ilyen mondatokat leggyakrabban MÚLT id ben fordítja. De nézzük el ször egy mondat felépítését és a rajzot.

Kijelentő: I have seen this film.

Láttam már ezt a filmet

Kérdő: Have you seen this film?

Tagadó: I haven't seen this film.

A rajz azt próbálja bemutatni, hogy egy megtörtént cselekvés annak minden hatásával a jelen id t ábrázoló NOW-t bombázza. Vagyis olyan esetekben kell ezt az igeid t használni, **ha nem a cselekvés maga a fontos a beszél számára, hanem az, hogy ennek milyen hatása, milyen következménye van a jelenre.**

Például: I have opened the window.

Ablakot nyitottam.

Itt tehát nem az a fontos, hogy a jobb kezemmel (bal kezesek balkézrel) csavaró, húzó, nyomó vagy egyéb mozdulatot végeztem az ablak kilincsével, hanem az, hogy az ablak most nyitva van, ezért van hideg, friss leveg , ezért esett ki a macska, jött be a csótány (cockroach) stb.. Minden olyan esetben tehát, amikor a jelenlegi állapot fontosabb, mint a múltbeli cselekvés, PRESENT PERFECT TENSE-t kell használni.

Ennek az alapgondolatnak a megértése talán kulcsot ad a helyes használathoz. A még teljesebb megértéshez néhány pontban összefoglaltam a használati tudnivalókat.

PRESENT PERFECT-et használj az alábbi esetekben:

a) Olyan cselekvéseknél, melyek megtörténtek már, de a történeésnél fontosabb a hatás:

Pl.: He has given her a kiss. Megcsókolta (és most várandós).
He has broken his leg he can't come with me to the disco. Lábát törte, így nem jöhet velem diszkózni.

b) Olyan múlt idej kijelentéseknél, melyeknél **már** szót használj:

Pl.: I have already been to Tótkomlós. Jártam már Tótkomlóson.
I've already slept on a horse blanket. Háltam már lópokrócon.

c) Olyankor, ha a cselekvés még nem történt meg, de még megtörténhet:

Pl.: I haven't been to Tótkomlós yet. Még nem jártam Tótkomlóson.
I've never slept on a horse blanket. Még sosem háltam lópokrócon.

d) Olyan kérdéseknél, melyek egy cselekvés megtörténtét firtatják:

Pl.: Have you ever been to Tótkomlós? Jártál te már Tótkomlóson?
Have you slept on a horse blanket yet? Háltál te már lópokrócon?

e) Ha a cselekvés épp a beszéd el tt fejez dött be (JUST):

Pl.: I've just been to Tótkomlós. Épp most jártam Tótkomlóson.
I've just sleep on a horse blanket. Épp most háltam lópokrócon.

f) Ha a cselekvés befejez dött ugyan, de a mai napon (today), ma reggel (this morning), ma délután (this afternoon), ezen a héten (this week), ebben a hónapban (this month), ebben az évben (this year) stb.:

Pl.: I've been to Tótkomlós this morning. Ma reggel jártam Tótkomlóson.
I've slept on a horse blanket this week. E héten háltam lópokrócon.

Fentiek leglényegesebbjeit összefoglalva: PRESENT PERFECT-et használj az alábbi tótkomlói esetekben:

1. Have you ever been to Tótkomlós? Jártál te már Tótkomlóson?
2. I've never been to Tótkomlós. Még nem jártam Tótkomlóson.
3. I've already been to Tótkomlós. Jártam én már Tótkomlóson.

Hogy miért **to** és miért nem **in**, vagy **at**? Nos, azért mert a PRESENT PERFECT az odamenetelt és visszajövetelt hivatott kifejezni, és nem az ott-tartózkodást. (Amennyiben e magyarázat nem világos, úgy jegyezd meg, hogy ebben az igeid ben **to**-t használj, amennyiben persze nem huzamosabb tartózkodásról van szó.)

g) A Present Perfect Continuous-hoz hasonlóan, ha a cselekvés a múltban kezd dött és a jelenig tart:

Pl.: I have lived here for two years. (De az a mondat is jó, hogy I have been living here for two years.)

A két mondat jelentése nagyjából hasonló, talán csak annyi a különbség, hogy az "I HAVE BEEN LIVING", mondat érzelmileg dúsabb, míg az "I HAVE LIVED" kicsit töttyedt.

Néhány fontos tudnivaló:

Már, még szavak kijelent mondatban **now**, vagy **already**, kérd és tagadó mondatokban **yet**

Például.: I have learnt it now. Végre már ezt is megtanultam.
I have already learnt it. De hisz ezt már tanultam.
I haven't learnt it yet. Még nem tanultam meg.

még mindig (nem) minden típusú mondatban **still**

Például.: I still haven't asked him. Még mindig nem kérdeztem meg.

lately, recently (nemrég) esetén a present perfect használata valószínű, de nem kötelező

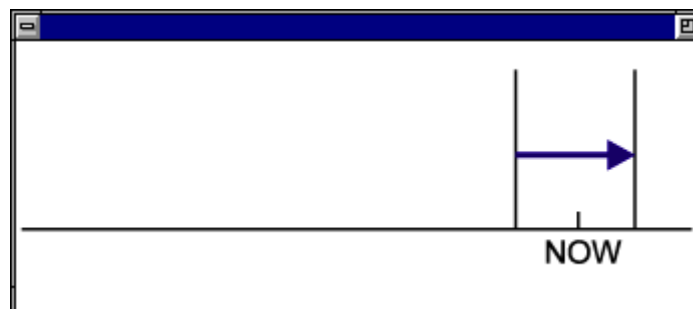
A későbbiek folyamán a PAST TENSE tárgyalásakor még visszatérünk a PRESENT PERFECT TENSE-re.

Példák Present Perfect-re:

She has just left home.	Épp most ment el hazulról.
We have been very happy until recently.	Egész mostanáig boldogok voltunk.
I haven't seen anything like that.	Én még ilyet nem láttam!
Haven't we met somewhere before?	Nem találkoztunk mi már valahol?
Have you apologized to him yet?	Bocsánatot kértél már tőle?
I've already read it.	Már olvastam.
You've put a bit weight on, haven't you?	Kicsit meghíztál, nem?
He's already popped the question, but he hasn't married yet.	A kezét már megkérte, de még nem vette el.
I've never been so scared.	Még sose féltem így.
He hasn't yet answered. (He still hasn't answered.)	Még mindig nem felelt.
Have you gone to sleep yet?	Elaludtál már?
She's just hidden it.	Épp most dugta el.

3. PRESENT CONTINUOUS TENSE

<i>Kijelentő:</i> She is smiling at me.	Épp rám mosolyog.
<i>Kérdő:</i> Is she smiling at me?	
<i>Tagadó:</i> She isn't smiling at me.	

Ez az az igeid , mellyel az angol nyelvet tanulók stúdiumaik folyamán először találkoznak. Azért ugyanis, mivel képzése viszonylag egyszer (bár sokan hajlamosak arra, hogy a mondatból kifelejtsék az **am, is, are** szavakat, s alkotnak olyan mondatokat, mint “She smiling at me”, ami természetesen hibás), s használata is első sorban egy bizonyos szituációra épül, vagyis amikor a beszéd pillanatában éppen történik valami.

Ezen kívül azonban ez az igeid néhány más esetben is használatos.

1. Használjuk tehát akkor, ha a beszéd, vagy írás pillanatában történő cselekvést akarunk kifejezni.

Pl.: He is watching TV now. Épp TV-t név.
Is she sitting or standing? Most áll, vagy ül?
I am reading this fantastic explanation now.

E szituációban a mondat kulcsszava a **now**, ami helyett szinonimaként használhatjuk az **at the moment** stb. kifejezéseket.

2. Amennyiben a szokásostól eltérő cselekvéseket akarjuk mondatba önteni, szintén ez az igeid használatos (természetesen a PRESENT SIMPLE TENSE-szel párba állítva).

Pl.: He usually gets up at 7, but this week he is getting up at 8. Általában 7-kor kel, de e héten 8-kor.
She generally drinks Campari, but this evening she is drinking "kevert". Általában Camparit iszik, de ma este kevertet.

3. Ha egy rendszeres cselekvést érzelmi töltéssel, például dühösen akarsz kimondani, szintén ezt az igeid t használd!

Pl.: He is always listening to that stupid disco record! Állandóan ezt a hülye disco-lemezt hallgatja!
You are always telling me lies! Állandóan hazudsz!

Az angol nyelvben vannak olyan igék, melyeket nem lehet a fenti igeid be tenni. Pl.: **understand, know, see, hear, remember, forget** stb., tehát az akaratunktól független cselekvéseket kifejező igék, plusz a **want** ige.

Ilyenkor két lehetőség van:

a) a PRESENT CONTINUOUS helyett PRESENT SIMPLE-t használunk:

Pl.: Now I know. Most már tudom.
Oh, now I remember. Áh, most már emlékszem.

b) első sorban a **see** és **hear** igék esetén betesszük a **can** szócskát a mondatba:

Pl.: I can see the girl, and I can hear her voice, too.

Vigyázz! Ezt a típusú mondatot tilos úgy fordítani, hogy **láthatom** a lányt és **hallhatom** a hangját. A mondat helyes fordítása: **Látom a kislányt, és a hangját is hallom.**

4. Ez az igeid jövő időt is kifejezhet.

Pl.: I am going to the theatre tomorrow night. Holnap este színházba megyek.

Példák Present Continuous-ra:

What are you doing?	Mit csinálsz?
Where are you going?	Hova mész?
Are you kidding?	Most hülyéskedsz?
The yellow leaves are falling.	Hull az elsárgult levél.
I'm eating an apple.	Almát eszem.
I'm sitting in a pink bathtub.	Ülök egy rózsaszínű kádban.
I'm going to market tomorrow.	Majd holnap kimegyek a piacra.
He is always slamming the door.	Állandóan csapkodja az ajtót.

I am crying.	Sírok.
I am writing.	Írok.
I'm not writing or reading.	Most épp nem írok, nem olvasok.
I'm thinking.	Gondolkodom.
I'm waiting for the bus.	A buszra várok.
The phone's ringing.	Csöng a telefon.
He's cracking up.	Ez kezd bedilizni.
Kate is coming round tomorrow.	Kati holnap jön át.
They're always arguing.	Állandóan vitatkoznak.
The sky is closing its blue eyes.	Lehúnyja kék szemét az ég.
The coat is sleeping on the chair.	Alszik a széken a kabát.

4. PRESENT SIMPLE TENSE

Kijelentő: I love you. Szeretlek.

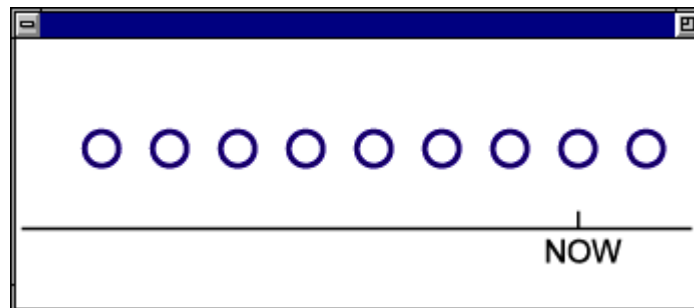
Kérdő: Do you love me?

Tagadó: She doesn't love me.

I usually read NÉPSZABADSÁG.

A NÉPSZABADSÁG-ot szoktam olvasni.

Fontos! Kérdezni és tagadni **DO**-val kell!
Egyes szám harmadik személyben (she, he, it) ne felejtse el az s ragot az ige végén.
(she eats, he plays)

A rajzon látható kis karikák azt próbálják érzékeltetni, hogy a cselekvés rendszeresen, ismétlődően megy végbe, tehát például minden nap, minden reggel stb.

A következő esetekben használj PRESENT SIMPLE TENSE-t:

a) Ha tehát a cselekvés rendszeres, szokásos:

Pl.: We often go to the cinema.
Animals never kill each other for money.
She usually goes to bed at midnight.

Gyakran megyünk moziba.
Az állatok sosem ölnek pénzért.
Éjfélkor szokott lefeküdni.

Ennél az esetnél gyakran használunk id határozó szokat, melyek a következ k: every day, every week stb., generally, usually, often, sometimes, never, seldom, rarely, once a day, once a year stb.

b) Általánosságokat, viszonyokat kifejez esetben:

<i>Pl.:</i> The sun rises in the East.	A Nap keleten kel.
I love you.	Szeretlek.
I hate rain.	Utálok az esőt.

c) A **here** és **there** szavak mellett:

<i>Pl.:</i> Here comes the sun. (<i>Beatles</i>)	Itt jön a Nap.
There goes our dream.	Ott megy az álmunk.

d) Bizonyos szavaknál, melyeket nem lehet Present Continuous-ba tenni: know, want, understand, remember stb.

<i>Pl.:</i> I know you.	Ismerlek.
I want to break free.	Szabad akarok lenni.
Do you understand?	Érted?
I remember everything.	Mindenre emlékszem.

e) Mondatkezd kifejezéseknél:

<i>Pl.:</i> I think you are right.	Azt hiszem igazad van.
I hope you see through the book.	Remélem érted a könyvet.
I mean I'm busy on Friday.	Úgy értem, hogy pénteken nem érek rá.
I believe you buy and sell clothes.	Úgy tudom ruhákat ad és vesz.

Példák Simple Present-re:

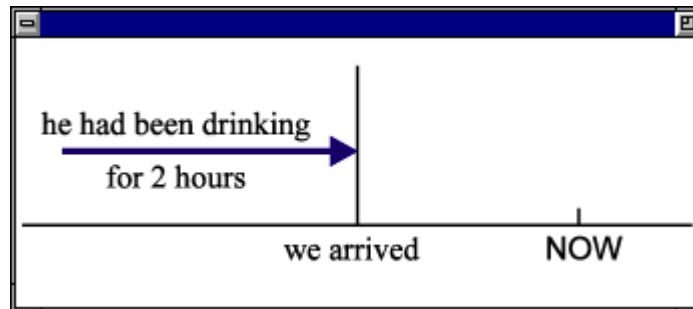
I think about you night and day.	Éjjel nappal rád gondolok.
I usually get up early.	Korán szoktam kelni.
Sometimes she sleeps until eight.	Néha nyolcig alszik.
Do you like me?	Tetszem neked?
I don't like the soup.	Nem ízlik a leves.
She never helps me.	Soha nem segít.
The sun rises every day.	Minden nap felkel a Nap.
I usually go running but I never go swimming.	Futni szoktam, de úszni nem járok.
I never play golf.	Én nem golfozom.
She paints every evening.	Minden este fest.
I hate mutton.	Utálok a birkahúst.
She seldom cries but often laughs.	Ritkán sír, de gyakran nevet.
I hope you are fine.	Remélem jól vagy.
Here he comes.	Itt jön.

5. PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE

Kijelentő: When we arrived, he had been drinking for two hours.

Mikor megjöttünk már két órája ivott.

Kérdő: Had he been drinking for a long time when we arrived?

Ez az igeid tulajdonképpen a PRESENT PERFECT CONTINUOUS elcsúsztatása a múltba, vagyis a cselekvés a régebbi múlt egy pontján kezdődött és a múlt egy pontjáig tart folyamatosan. Lényeges, hogy a múltnak azt a bizonyos pontját vagy **PAST SIMPLE**-vel kell kifejezni, vagy pedig egy időhatározóval. (pl.: at 5 yesterday)

a) Ezt az igeid általában összetett mondatok esetén kell használni, ahol a cselekvés a régmúlttól a múltig tartott. A két tagmondatot **by the time, when** stb. kapcsolhatja össze.

Pl.: When I woke up, the train had been going for ten minutes.

Mikor felébredtem, már 10 perce ment a vonat.

When I got to the corner, the girl had been waiting for twenty minutes.

Mikor a sarokra értem, a lány már 20 perce ott várt.

b) Akkor is használják, ha egy történet elmesélése közben a beszélő a múlt egy pontjáról hirtelen visszatekint egy még korábbi eseményre:

Pl.: He went to his room very slowly. There he sat down and poured some water into a glass and drank eagerly. Then he took the jug and began to drink from it. You don't know why? Because he had been drinking beer the whole evening.

Példák Past Perfect Continuous-ra:

He had been typing for ten minutes when he saw there was no sheet in the typewriter.

Már tíz perce gépelt, mikor látta, hogy nincs papír a gépben.

When he woke up, the cock had been crowing for half an hour.

Mikor felébredt, a kakas már fél órája kukorékol.

They had only been eating for five minutes when more guests arrived.

Még csak öt perce ettek, mikor újabb vendégek érkeztek.

The dog had been barking for an hour when at last he went out.

Már egy órája ugatott a kutya, mikor végre kiment.

She had been busily carving up the chicken when she realized there was no lard at home.

Nagy elánnal bontotta a csirkét, amikor rájött, hogy nincs otthon zsír.

He had been sitting at the fox-hole for hours when at last a hare / rabbit / bunny showed up.

Órák hosszat ült a róka lyuk előtt, mikor végre feltűnt egy nyuszi.

She had been driving in the traffic for less than 10 minutes when the examiner asked her to change seats.

Még tíz percet sem vezetett a forgalomban, mikor a vizsgabiztos megkérte, hogy cseréljenek helyet.

6. PAST PERFECT TENSE

Kijelentő: By the time I woke up the girl had already left the room.

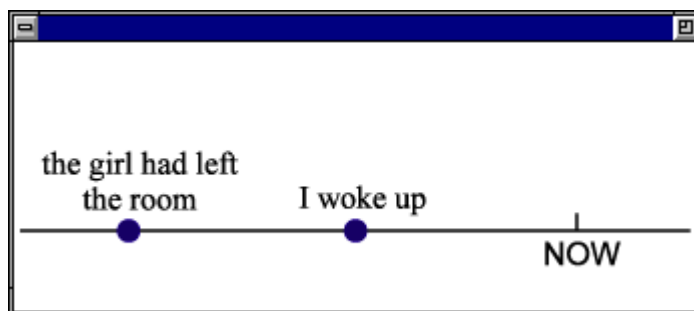
Mire fölébredtem, a lány már kiment a szobából.

Kérdő: Had you learnt singing before you joined the pop-group?

Tanultál énekelni, mielőtt beálltál a zenekarba?

Tagadó: I hadn't thought of death until I met the devil.

Nem is gondoltam a halálra, míg nem találkoztam az ördöggel.

A PAST PERFECT esetében tehát arról van szó, hogy egy múltbeli cselekvés bekövetkezésekor egy annál korábbi cselekvés már véget ért.

a) Els sorban összetett mondatoknál használjuk, akár csak az el bbi igeid t, de itt a régebbi cselekvés nem tart folyamatosan a múlt pontjáig, hanem már korábban véget ért. A két mondatot összekötő szó lehet: **by the time, when, before, after** stb.

Pl.: By the time he got to the station, the train had already left.

Mire kiért az állomásra, a vonat már elment.

When I realized she was a swindler, she had already broken my heart.

Mire rájöttem, hogy szélhámos, már összetört a szívem.

b) A szöveggörnyezetben is egyértelműen kiderülhet az el idej ség akkor is, ha nem használunk speciális kötőszavakat.

Pl.: I was angry with him because he had forgotten to post the letter.

Dühös voltam rá, mert elfelejtette föladni a levelet.

c) Az 5/b-hez hasonló esetekben is használjuk, ha tehát a mesélő visszatekint egy korábbi eseményre.

Pl.: He started to play football, but in a few minutes he ran out of breath and collapsed. Of course, because **he had drunk** liters of wine before.

Példák Past Perfect-re:

By the time the hunter had loaded his gun, the hare had already run away.

Mire a vadász megtöltötte a puskáját, a nyuszi már elszaladt.

Before she ran away she had put a carrot into the muzzle of the rifle.

Mielőtt elszaladt, sárgarépát dugott a puska csövébe.

CCR (Cottage Cheese Rudolph) had gone sour long before he brought himself to eat it.

Már rég megsavanyodott a túrórudi, mire rászánta magát, hogy megegye.

After he had eaten it, he got sick.

Miután megette, rosszul lett.

Until the very last summer Mehemed hadn't even seen a cow.

Egész tavaly nyárig Mehemed nem is látott tehenet.

He droned on about horses he had known when he was an ostler.

Mesélt a lovakról, akiket lovászfíú korából ismert.

She went mad when she saw I hadn't brought bread.

Pipa volt, mikor látta, hogy nem hoztam kenyeret.

My hair had turned grey by the time I wrote this.

Megőszültem, mire ezt megírtam.

He had chewed it well before he spat it out.

Jól megrágta, mielőtt kiköpte.

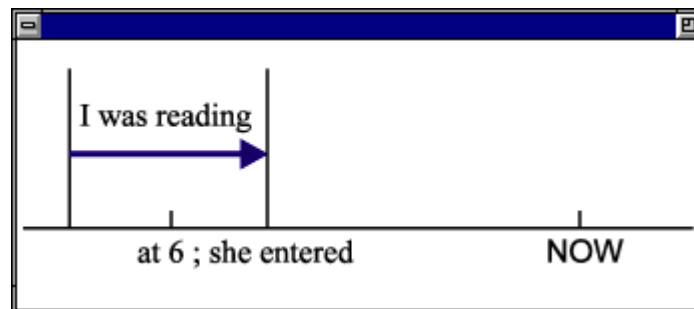
7. PAST CONTINUOUS TENSE

Kijelentő: I was reading when she entered.

Épp olvastam, mikor bejött.

Kérdő: Were you reading at 6 yesterday?

Tagadó: I wasn't writing anything just then.

Ha az 5.sz. PAST PERFECT CONTINUOUS-t úgy tekintettük, mint az 1. Sz. PRESENT PERFECT CONTINUOUS elcsúsztatását a múltba, amikor ezt az igeid t a 3.sz. PRESENT CONTINUOUS tükörképének tekinthetjük múlt id ben, mint ez a rajzból is kiderül.

- a) Akkor használjuk els sorban tehát, ha a cselekvés a múlt egy adott id pillanatában ment végbe. Ezt az id pillanatot kétféleképpen lehet kifejezni:

1. számmal, vagy bet vel jelzett pontos id pillanattal (pl. at six o'clock, at 10 o'clock, just then - éppen akkor stb.)

Pl.: What was he doing at 10:18 yesterday?

At 10:18 yesterday he was pouring poison into the glass of the king.

(Tehát 10:18-kor éppen öntötte a mérget a pohárba.)

2. az id pontot nem számmal, hanem egy másik cselekvéssel fejezem ki, mely cselekvés PAST SIMPLE-ben van.

Pl.: I was singing a song when the children broke the window.

He was repairing the electricity when a short circuit killed him.

Épp egy dalt dúdoltam, mikor a gyerekek betörték az ablakot.

A lámpát szerelte, mikor agyonvágta az áram.

- b) Az **a** ponttal szoros összefüggésben van ez az eset is, csak itt nem adok meg konkrét id pontot, hanem több cselekvést állítok egymással párhuzamba, mely cselekvések mindegyike egy bizonyos id pontban ment végbe. Ez esetben nagy segítséget nyújt a **while** (miközben) szó használata.

Pl.: While I was reading Népszabadság, the dog was barking wildly, the cat was meowing, Pistike was banging on the floor, the telephone was ringing, birds were singing and of course, the sun was shining brightly in the sky.

A cselekvések tehát egyidőben, egymástól függetlenül mentek végbe.

- c) Ezt az igeidőt használhatjuk akkor is, ha a cselekvés nem egy adott pillanatban játszódott le, hanem hosszabb időn át tartott. Ilyen esetben PAST SIMPLE is használható, a PAST CONTINUOUS azonban a végbement cselekvést nem egészként, hanem részenként szemléli. Itt egy példa, hogy világos legyen, miről van szó.

Pl.: A szituáció: Feleség panaszkodik, hogy milyen sokat dolgozott.

You know darling, I was working very hard all day yesterday.

Ebben a mondatban a feleség azt igyekszik férje tudomására hozni, hogy rettenetesen elfáradt, a keze kerges lett, izzadt, majd összeesett, egyszóval gürizett. Férj, mint rendesen, újságot olvas, és így szól:

Oh, you worked hard, did you?

A férjet absolute nem érdekli, hogy a munkának milyen apró mozzanatai voltak, a lejátszódott cselekvést mint egészet nézi, első sorban az eredmény a fontos (tisztán, friss zsemle, nincs mosatlan, üres a szemetes), tehát PAST SIMPLE-vel fejezi ki mondanivalóját.

Példák Past Continuous-ra:

We were eating pumpkin pie when he casually said...	Épp sütitököket ettünk, mikor lazán megszólalt:...
-----	-----
Were you sleeping during the show?	Aludtál az előadás alatt?
-----	-----
While he was playing golf, he was biting his lips.	Miközben golfozott, a száját harapdálta.
-----	-----
At seven-thirty he was not watching the news but he was bathing his son.	Fél nyolckor nem a híradót nézte, hanem a fiát fürdette.
-----	-----
T.M. was holding the hay shaft for a long time.	Sokáig tartotta Toldi Miklós a petrencét.
-----	-----
On the way they were talking about girls.	Útközben a lányokról beszélgettek.
-----	-----
She was queuing for potatoes when she saw the one with cauliflower ears.	Épp krumpliért állt sorba, mikor meglátta a karfiolfülűt.
-----	-----
She was scratching his back during the whole film.	Végig a film alatt a hátát vakargatta.
-----	-----
He was watching the tale even at midnight.	Még éjfélkor is a mesét nézte.
-----	-----
While Rabbit was explaining, Winnie-the-Pooh was thinking of honey, Piglet was staring at the ground, and Owl was tearing his hair.	Míg a nyuszi magyarázott, Micimackó mézre gondolt, Malacka a földet nézte, Bagoly meg a haját tépte.

8. PAST SIMPLE TENSE

Kijelentő: I went to the doctor's yesterday.

Tegnap orvoshoz mentem.

Kérdő: Did you go to see him?

Tagadó: I didn't go anywhere yesterday.

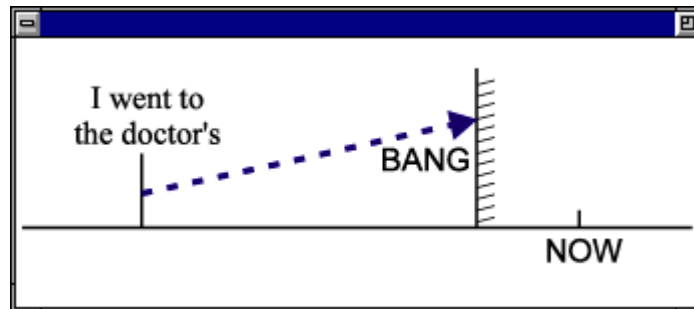
Vigyázz! Kérdés és tagadás esetén használd a **DID**-et.

Olyan kérdő mondatoknál, ahol az alanyra kérdezel, nem kell DID (és PRESENT SIMPLE-ben nem kell DO).

Tehát: ki jött?, mi ment el?, melyik kutya ette meg? stb.

Például: Who went to see the doctor?
Which doctor bought a Rolls Royce?
What blew up?

Ki ment el az orvoshoz?
Melyik orvos vett R.R.-t?
Mi robbant fel?

A rajzon látható függőleges és ferde vonalak kompozíciója egy falat próbál ábrázolni, mely a cselekvés és a jelen idők között van, tehát meggátolja, hogy a cselekvés bármilyen aspektusa a jelen szférájába emelkedjék, vagy essék, egyszerűen jusson (ez azt jelenti, hogy a cselekvés lezárult, a jelenhez semmi köze.)

a) Mindenfajta múltban történt esemény elmondásakor, meséknél, vicceknél, sztoriknál, egyszerűen akkor használjuk, ha egy komplex eseményt írunk le, vagy mondunk el, mely a múltban játszódott le.

Pl.: Little Red Riding Hood (Piroska) **decided** to visit her Grandma. But on the way to her house she **met** the evil wolf, who ate her. The wolf then went to Grandma's house, **swallowed** the lovely old lady, too, but out of the sky **turned** up a hunter who **killed** the wolf, **opened** its pot belly and the girl and her beloved Grandma **climbed out safe and sound**.

b) A PAST SIMPLE egyedülálló mondatoknál akkor használható bizonyosan, ha a mondat valamilyen módon a múlthoz kötődik.

Legbiztosabb ismerve a kötőszóknak egy múlt időt sugalmazó időhatározó (pl. yesterday, in 1956, ten minutes ago) használata.

Pl.: He went to Vienna through Andau in 1956.
The cat caught a mouse ten minutes ago.
She married that big man 11 years ago.

Példák Simple Past-ra:

When did you last see her?

Mikor láttad utoljára?

Yesterday she came home late again.

Tegnap is későn jött haza.

He joined the party in 1950.

1950-ben lépett be a pártba.

A year ago he was still a cab driver.

Egy éve még taxifőőr volt.

He got a hamster for his birthday.

Hörcsögöt kapott a születésnapjára.

Who killed Norma Jane?	Ki ölte meg Marilyn Monroe-t?
First he went to Csorvás, then to Kardoskút.	Először Csorváásra ment, aztán meg Kardoskútra.
Did you also grow up in the provinces.	Te is vidéken nőttél fel?
I pickled this beetroot in June.	Ezt a céklát még júniusban raktam el.
I never went to school.	Én nem jártam iskolába.
Up he rose and donned his clothes, Dressed the chamber door, Let in the maid, that out a maid Never departed more. (<i>Shakespeare</i>)	Kelt a legény, felöltözött, Ajtót nyitott neki, Bement a lány, de mint leány, Többé nem jöve ki. (<i>Arany János</i>)

Az alábbiakban a **Simple Past**, illetve a **Present Perfect** közötti különbséget próbálom megvilágítani számos szembeállított példamondat segítségével:

SIMPLE PAST

PRESENT PERFECT

I was in Italy in 1978. 1978-ban voltam Itáliában.	I haven't been to Italy yet. Még nem jártam Itáliában.
I didn't see him last month. Nem láttam őt a múlt hónapban.	I haven't seen him for 2 months. Két hónapja nem láttam.
He arrived ten minutes ago. Tíz perccel ezelőtt jött.	He has just arrived. Épp az előbb jött.
I didn't have a headache yesterday. Tegnap nem fájt a fejem.	I've never had such a headache. Még sosem volt ilyen fejfájásom.
When did you eat the cheese straw? Mikor etted meg a sajtos stanglit?	Have you eaten the cheese straw? Megetted már a sajtos stanglit?
I kissed her last night. Tegnap este megcsókoltam.	I've never kissed anybody. Én még sosem csókolóztam.
He left an hour ago. Egy órával ezelőtt elment.	Have you left yet? Elmentél már?
A lot of people saw the film on TV Thursday evening. Sok ember látta a csütörtöki filmet a TV-ben.	No one has ever seen this film. Ezt a filmet még senki nem látta.
I bought this week's a week ago. Egy hete megvettem az ehétit.	Have you bought this week's yet? Megvette már az ehétit?
Last summer I fell in love with a grey haired guy. Tavaly nyáron szerelmes lettem egy őszhajú férfiba.	I've never been in love. Még sose voltam szerelmes.

A **PRESENT PERFECT** és a **PAST SIMPLE** közötti különbség megvilágításának egy másik módja, amikor a következő helyzetet képzeljük el:

Az angol ember, aki még nem ismerte a PRESENT PERFECT-et, lévén ilyen igeid még nem is volt, a következőképpen fejezte ki magát. Dárdájával elejtett mondjuk egy medvét, és így kiáltott fel:

I have the bear! Ezzel azt akarta mondani a feleségének, hogy birtokában van a medve, vagyis hogy **Megvan a medve**. Feleségével azonban azt is közölni akarta, hogy a medvét elejtette el, tehát újabb mondatot alkotott: **I killed the bear**. Vagyis Past Simple-ben (mivel a cselekvés ez esetben fontosabb) mondta, hogy **Megöltem a macit**. Igen ám, de ez így túl bonyolult volt, így hát a két mondat helyett kitalált egyet, vagyis: **I have killed the bear!** Azaz: **Birtokomban van holtan a medve**. Ebben a mondatban a **killed** szó past participle (vagyis múlt idej melléknévi igenév). A nyelv némi megerősítésével tehát minden Present Perfect Tense-ben lévő mondatot úgy is lehet fordítani, hogy „Birtokomban van valamilyen valami” pl. I have opened the window, vagyis Birtokomban van a nyitott ablak, ahol a beszélő számára elsődlegesen az fontos, hogy jelenleg birtokában van az a valami, és csak másodsorban érdeke, hogy az a valami milyen. Ezért aztán az ilyen mondatokban értelmetlen és lehetetlen is berakni múlt időre vonatkozó időhatározószókat. (pl. yesterday) Hiszen hogy is néz ki az a mondat, hogy I have written the letter yesterday, vagyis jelenleg birtokomban van, a megírt levél tegnap.

9. FUTURE PERFECT CONTINUOUS TENSE

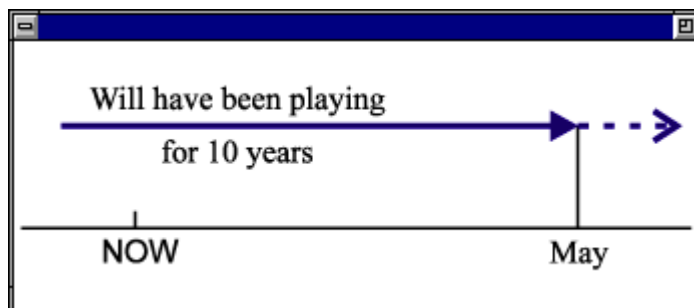
A legújabban megjelenő angol nyelvtankönyvek csak 11 igeid tartanak számon, azt tartják ugyanis, hogy az egyik TENSE olyan ritkán használt, és használata olyan érdekteljes és bonyolult, hogy nem érdemes foglalkozni vele. Nos, ez a bizonyos mostohagyerek a FUTURE PERFECT CONTINUOUS. De nézzük a példákat:

Kijelentő: In May he will be playing football for ten years.

Májusban már tíz éve fog focizni.

Kérdés: Will he have been playing football for ten years?

És a rajz:

Ha az ember belemondol, van valami abban, amit a jeles nyelvészek állítanak. Arról van ugyanis szó itt, hogy olyan cselekvést használj FUTURE PERFECT CONTINUOUS-ban, mely valamikor elkezdődik, vagy elkezdődött (a nyíl indulhat akár a NOW elttől, akár utána), és ez az aktus folyamatosan tart a jövő egy meghatározott pontjáig, de ott nem fejeződik be, hanem feltehetően még tovább folytatódik. Ezért aztán az ilyen mondatokban általában 2 idő is szerepel, az egyik azt mutatja, hogy a cselekvés mióta tart (pl. 5 éve), a másik pedig azt, hogy a cselekvés folyamatát a jövő melyik pontjához viszonyítom (pl. jövő júniusban).

Magyarul egy ilyen mondatot csak két tagmondatból álló összetett mondatokkal lehet kifejezni. (Elnézést a sok „mondat”-ért.) **Vagyis:** **Jövő júniusban lesz 5 éve, hogy fegyházban ülök.** A fordításnál az az eljárás célszerű, hogy az egyik időhatározót a mondat elejére teszem, a másikat pedig a végére. **Next June I will have been (sitting) in prison for 5 years...**

Tagadás esetén ez az igeid – a többi PERFECT CONTINUOUS-hoz hasonlóan – szintén nem használatos.

A PAST PERFECT CONTINUOUS-hoz hasonlóan az egyik id határozót itt is kiválthatja másik cselekvés, csak arra vigyázz nagyon, hogy **a when-es tagmondatban ne használj jövő id t, hanem jelent, esetleg present perfect-et.**

Például: When I marry Zsóka, I will have been going steady with her for two years.

Tehát: Amikor házasságot kötök majd Zsókéval, már két éve fogunk együttjárni. (jártunk együtt).

Példák Future Perfect Continuous-ra:

Next year he'll have been working in Tengiz for four years.	Jövőre lesz négy éve, hogy Tengizben dolgozik.
In ten minutes he will have been eating his elevenses for ten minutes.	Tíz perc múlva tíz perce lesz, hogy tizóraizik.
In an hour she will have been doing the rooms for half an hour.	Egy óra múlva fél órája fog takarítani.
When the sun sets she will have been lying in the sun for a day.	Majd ha lemegy a nap, egy napja lesz, hogy napozik.
When the sun rises he will have been sleeping for half a day.	Mikor feljön a nap, fél napja lesz, hogy alszik.
This time next year he will have been building his house for 2 years.	Jövő ilyenkor lesz fél éve, hogy építi a házat.
Tomorrow the tap will have been dripping for a year.	Holnap lesz egy éve, hogy csöpög a csap.
One more minute and you'll have been yelling here for half an hour.	Még egy perc, és pont félórája lesz, hogy itt ordibálsz.
On the last Sunday of the month he'll have been looking for himself for a year.	A hónap utolsó vasárnapján lesz egy éve, hogy önmagát keresi.

10. FUTURE PERFECT TENSE

Kijelentő: By this time next year I will have graduated from university.

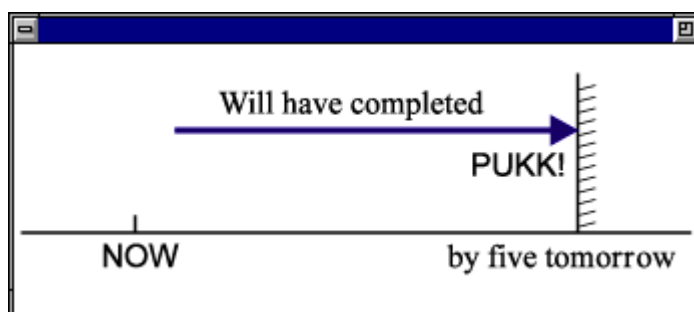
Jövő ilyenkorra fejezem be az egyetemem.

Kérdő: Will you have completed your work by 5 this afternoon?

Befejezed a munkád délután 5-re?

Tagadó: By this time tomorrow she won't have written the letter yet.

Holnap ilyenkorra még nem fogja megírni a levelet.

A rajz ez esetben sajnos nem fejezi ki világosan azt, hogy pontosan mir l is van szó. Így hát elmondom.

Van egy cselekvés, mely a jövőbe tart. A jövőben van egy pont (rajzunkon a fal), melyre a cselekvés visszapattan, vagy inkább elnyelődik benne. Tehát képzelj el egy léggömböt, amelyik halad a fal felé, majd nekiütközik a falnak szétrobban. Ez történik a cselekvéssel is: vagyis a jövő egy adott pontján a cselekvés biztosan befejeződik.

Például: All the fruit will have been delivered to the market by 4 next morning. Holnap reggel négyre az összes gyümölcsöt kiszállítják a piacra.
The plane will have landed by 6 tomorrow. Holnap 6-ra a gép már leszáll (leszállt).

Itt is lehet helyettesíteni az időhatározót mellékmondattal, és az időhatározói mellékmondatban továbbra sincs jövőidő.

Például: By the time you light a new candle, the other ones will have burnt down. Mire új gyertyát gyújtasz, a többi már leég. (leégett).

Mint a példákban is látszik az időhatározóknál általában nem **at** használatos (tehát nem ...**kor**), hanem **by** (tehát ...**ra**).

Példák Future Perfect-re:

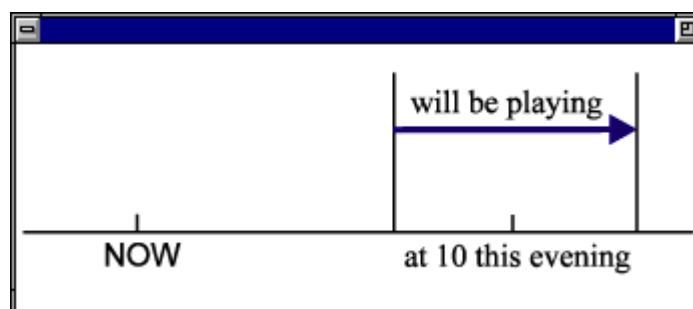
I'll have written it by this afternoon.	Majd délutánra megírom.
By the time you count up to three, I'll have done it.	Mire hármat számolsz, megcsinálom.
By the time we get old, we'll have saved up enough money to buy a flat.	Mire megvénülünk, megspórolunk annyit, hogy legyen egy lakásunk.
By the time you wake up, I'll have washed up all the glasses.	Mire fölébredsz, az összes poharat elmosogatom.
By the end of September the flowers in the garden will have blossomed.	Szeptember végére kinyílnak a kerti virágok.
He will have soled my shoes by tomorrow afternoon.	Holnap délutánra fogja megtalálni a cipőmet.
I'll have typed it by eleven.	Tizenegyre legépelem.

11. FUTURE CONTINUOUS TENSE

Kijelentő: I will be playing with my baby at 10 o'clock this evening. Ma este 10-kor épp a baby-vel fogok játszani.

Kérdő: Will you be playing with her...?

Tagadó: I won't be playing with anybody at 10 this evening.

Végre megint valami szabályszer ség! Mert ha a PRESENT CONTINUOUS azt fejezte ki, ami a beszéd pillanatában, tehát NOW-ban végbement, a PAST CONTINUOUS pedig azt, ami a múlt egy adott pillanatában, tehát **at 5 yesterday** játszódtott le, akkor a FUTURE CONTINUOUS akkor használatos, ha a cselekvés a jövő egy adott pillanatában, tehát **at 5 tomorrow** történik.

A három time CONTINUOUS TENSE-e tehát szabályosan egymásba csúsztható.

<i>Például:</i>	I was playing the guitar at 5 yesterday.	PAST CONTINUOUS
	I am playing the guitar now.	PRESENT CONTINUOUS
	I will be playing the guitar at 5 tomorrow.	FUTURE CONTINUOUS

Vagyis: Tegnap ötkor épp játszottam.
Most éppen játszom.
Holnap 9-kor épp játszani fogok.

Mivel azonban a PAST CONTINUOUS-nak is van más jelentése (ha még emlékszel, olyan cselekvésre is jó, amelyik a múltban hosszabb ideig tartott), nem csoda, hogy FUTURE CONTINUOUS is használható más esetben. Akkor mégpedig, ha a cselekvés a jövőben hosszabb ideig fog tartani, de nincs benne befejezettség.

Például: I will be painting all day tomorrow. Holnap egész nap festeni fogok.

Összefoglalva tehát: vagy akkor használd ezt az igeid t, ha a cselekvés a jövő egy általad ismert pontján éppen játszódni fog, vagy ha az a jövőben hosszabb ideig tart.

Egyre erősebb tendencia angol nyelvterületen az, hogy FUTURE SIMPLE TENSE-es mondatokat, FUTURE CONTINUOUS TENSE-be raknak.

Például: I will see you tomorrow helyett I will be seeing you tomorrow, de azért ez még nem jellemző.

Példák Future Continuous-ra:

It has just been on the news that it will be raining all next week.	Most volt a hírekben, hogy egész jövő héten esni fog.
-----	-----
I'll be watching TV while ironing.	Vasalás közben TV-t fogok nézni.
-----	-----
I'll be ironing while watching TV.	TV nézés közben vasalni fogok.
-----	-----
While I'm ironing, Mari néni will be sewing a patch on my jeans.	Amíg én vasalok, Mari néni foltozni fogja a farmeremet.
-----	-----
At 10 tomorrow night she'll be flying over our house.	Holnap este tízkor a házunk fölött fog elrepülni.
-----	-----
This time next year she will be pushing her baby carriage.	Jövő ilyenkor már a kisbabáját fogja tolni.
-----	-----
This time next year she will be pushing the baby carriage on Erzsébet boulevard and not on Lenin Boulevard.	Jövő ilyenkor nem a Lenin körúton, hanem az Erzsébet körúton fogja tolni a babakocsit.
-----	-----
They'll be rehearsing all afternoon.	Egész délután próbálni fognak.
-----	-----
Knock when you come, because I'll be developing the photos.	Kopogj, ha jössz, mert a fényképeket fogom előhívni.
-----	-----

According to the plans the chorus will be singing the refrain when the Mayor enters.

A tervek szerint, amikor belép a polgármester, a kórus épp a refrént fogja énekelni.

12. FUTURE SIMPLE TENSE

Kijelentő: I will meet him tomorrow.

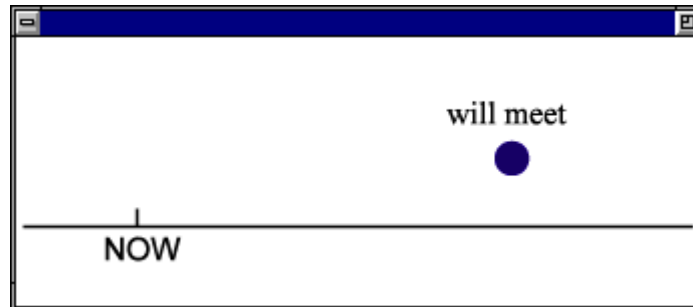
Holnap találkozom vele.

Kérdő: Will you meet him tomorrow?

Találkozol vele holnap?

Tagadó: I won't/shan't do you any harm.

Nem bántalak.

Voltaképp minden igeid k közül ez a legegyszer bb az átlag magyar embernek. Azért ugyanis, mivel mindama cselekvéseket, melyek a jövőben fognak lejátszódni, és melyek nem skatulyázhatók be a 9., 10., 11. pontok valamelyikébe, ebben az igeidben kell használni. Egy formai dologra szeretném csupán felhívni a figyelmedet: **I** és **WE** után használhatsz **SHALL** vagy **WILL** segédigét, a többi esetben általában **WILL**-t. A legegyszer bb azonban, ha összevonsz: **I'LL**; **HE'LL**; **THEY'LL**.

Példák Simple Future-re:

I'll wash it tomorrow.

Majd holnap lemosom.

Will you go to the party tomorrow?

Mész holnap a bálba?

Will you have a drink with me?

Iszol velem egyet?

We'll have a drink at Pista's place.

Majd iszunk a Pistáéknál.

At the weekend we won't go to Nagyszakácsi.

A hét végén nem megyünk Nagyszakácsiba.

When will it end?

Mikor lesz már vége?

You'll end up cracking.

A vége az lesz, hogy bedilizel.

How will you come out of the cage?

Hogy fogsz kijönni a ketrecből?

Itt kell megbeszelnünk a **going to** szerkezet használatát is, mivel a **will**-hez hasonlóan ez is jövőid t fejez ki.

A kettő közötti különbség az, hogy a **going to** érteszándékot fejez ki, vagy olyan cselekvésre utal, mely bizonyosan be fog következni. A példák közül majd világos lesz:

Például:

I'm going to punch him.

Hát ezt én orrbaverem.

If he is smaller than me, I'll punch him.

Ha kisebb mint én, orrbaverem.

You'll be a fireman or a soldier.

Tűzoltó leszel, vagy katona.

I'm going to be a fireman.

Én mindenképpen tűzoltó leszek.

Are you going to drink it?

Te ezt tényleg megiszod?

Will you drink some milk?

Iszol egy kis tejet?

I'm going to miss you.

Nagyon fogsz hiányozni.

Yes, I think, I'll miss you, too.

Igen, azt hiszem, te is fogsz hiányozni nekem.

I'll marry you next year.
I'm not going to marry you.
Aigner Szilárd has just said it will rain.
There is big fat cloud, it's going to rain.
Hey, he's going to take off his shoes.
I'll take off my shoes in the kitchen.

Majd jövőre feleségül veszek.
Azértse megyek hozzád.
Aigner Szilárd most mondta, hogy eső lesz.
Ott az a nagy kövér felhő, biztos eső lesz.
Te, ez mindjárt leveszi a cipőjét.
Majd a konyhában leveszem a cipőmet.

AZ IGEID K ÖSSZEFOGLALÁSA

Az alábbiakban az általam legjellemzőbbnek tartott szituációkban próbálom bemutatni az igeid k használatát.

Az aktus mindig ugyanaz lesz, vagyis **He ( ) eat (eszik) a banana (egy banánt)**.

Present Perfect Continuous Tense

He has been eating a banana for 5 minutes.
He has been eating a banana since 8 o'clock this morning.

Már öt perce banánt eszik.
Reggel 8 óra óta banánt eszik.

Present Perfect Tense

Have you eaten the banana yet?
I have already eaten the banana.
I haven't eaten the banana yet.

Megetted már a banánt?
Már megettem a banánt.
Még nem ettem meg a banánt.

Present Continuous Tense

He is eating a banana now.

Épp banánt eszik.

Present Simple Tense

He eats a banana every day.

Minden nap eszik egy banánt.

Past Perfect Continuous Tense

When I entered he had been eating a banana for 20 minutes.

Mikor bementem, már 20 perce banánt evett.

Past Perfect Tense

By the time I arrived, he had eaten the banana.

Mire megjöttem, már megette a banánt.

Past Continuous Tense

He was eating a banana, when I entered.

Épp banánt evett, amikor bejöttem.

Past Simple Tense

Yesterday he ate a banana.

Tegnap evett egy banánt.

Future Perfect Continuous Tense

When I enter he will have been eating a banana for 20 minutes.

Mikor bemegyek, már 20 perce banánt fog enni.

Future Perfect Tense

By the time I get there, he will have eaten the banana.

Mire odaérek, már rég megeszi/megette a banánt.

Future Continuous Tense

He will be eating a banana when I get there.

Épp banánt fog enni, mikor odaérek.

Future Simple Tense

Tomorrow he will eat a banana.

Holnap eszik majd egy banánt.

	Folyamatos (éppen) (Continuous) to be + ige + ing	Általános (szoktam) (Simple) szótári 1. , 2. alak	Befejezett (eddig, addig) (Perfect) have + 3. alak	Befejezett folyamatos (eddig, addig, folyton) (Perfect Continuous) have + 3. alak + ige + ing
JELÉN (PRESENT)	<p>állítás</p> <p>I am } working you are } he, she, it is } we are } you are } they are }</p> <p>kérdés</p> <p>am I } working? are you } is he, she, it } are we } are you } are they }</p> <p>tagadás</p> <p>I am } not working you are } he, she, it is } we are } you are } they are }</p>	<p>állítás</p> <p>I } work you } works he, she, it } we } work you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>do I } work? does you } do he, she, it } do we } do you } do they }</p> <p>tagadás</p> <p>I } do not } work you } does not } he, she, it } we } do not } you } they }</p>	<p>állítás</p> <p>I } have } you } has } worked; he, she, it } we } have } you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>have I } worked? has you } has he, she, it } have we } have you } have they }</p> <p>tagadás</p> <p>I } have not } worked you } has not } he, she, it } we } have not } you } they }</p>	<p>állítás</p> <p>I } have } you } has } been working; he, she, it } we } have } you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>have I } been working? has you } has he, she, it } have we } have you } have they }</p> <p>tagadás</p> <p>I } have not } been working you } has not } he, she, it } we } have not } you } they }</p>
MÚLT (PAST)	<p>állítás</p> <p>I was } working; you were } he, she, it was } we were } you were } they were }</p> <p>kérdés</p> <p>was I } working? were you } was he, she, it } were we } were you } were they }</p> <p>tagadás</p> <p>I was } not working you were } he, she, it was } we were } you were } they were }</p>	<p>állítás</p> <p>I } worked you } he, she, it } we } you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>did I } work? did you } did he, she, it } did we } did you } did they }</p> <p>tagadás</p> <p>I } did not work you } he, she, it } we } you } they }</p>	<p>állítás</p> <p>I } had worked; you } he, she, it } we } you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>had I } worked? had you } had he, she, it } had we } had you } had they }</p> <p>tagadás</p> <p>I } had not worked you } he, she, it } we } you } they }</p>	<p>állítás</p> <p>I } had been working; you } he, she, it } we } you } they }</p> <p>kérdés</p> <p>had I } been working? had you } had he, she, it } had we } had you } had they }</p>
JÖVŐ (FUTURE)	<p>állítás</p> <p>I shall } be working you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p> <p>kérdés</p> <p>shall I } be working? will you } will he, she, it } shall we } will you } will they }</p> <p>tagadás</p> <p>I shall } not be working you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p>	<p>állítás</p> <p>I shall } work you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p> <p>kérdés</p> <p>shall I } work? will you } will he, she, it } shall we } will you } will they }</p> <p>tagadás</p> <p>I shall } not work you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p>	<p>állítás</p> <p>I shall } have worked; you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p> <p>kérdés</p> <p>shall I } have worked? will you } will he, she, it } shall we } will you } will they }</p> <p>tagadás</p> <p>I shall } not have worked you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p>	<p>állítás</p> <p>I shall } have been working; you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p> <p>kérdés</p> <p>shall I } have been working? will you } will he, she, it } shall we } will you } will they }</p> <p>tagadás</p> <p>I shall } not have been working you will } he, she, it will } we shall } you will } they will }</p>

II. SZENVED SZERKEZET (PASSIV VOICE)

Amikor egy magyar ember idegenül hangzó mondatait akarjuk kigúnyolni, vagy egy hivatalos szerv roppant precíznek és hivatalosnak látszani akaró mondatai felett törünk pálcát, így kiáltunk fel: “A macska fel van mászva a fára.” Ugye milyen gyakoriak a hasonló mondatok? Bontsd fel e kerületi tanács, rendrség, t zoltóság, IKV stb. leveleit, és szinte szünet nélkül sorjáznak az olyan mondatok, mint:

“Ügyével kapcsolatos kérése ki lesz vizsgálva.”

“Az aljas b nöz el lett végre fogva.”

“Ha nem fizeti a lakbért, ki lesz költöztetve.”

Ez, a magyarban mesterkéltnél, álmvelt fogalmazásmód az angolban nagymértékben “el van terjedve”, és ott természetes is. Ennek a szerkezetnek a neve szenved, vagy angolul passive voice.

A magyar nyelv - f ként régebben - szintén használt szenved szerkezeteket, csak hogy azok másképpen néztek ki. Első sorban irodalmi alkotásokból ollózhatsz ki ilyen jellegű mondatokat:

“Sorsod immáron bevégeztetett.”

“Feje annak rendje és módja szerint testét elválasztatott.”

A mai magyar nyelv azonban a szenved szerkezet helyett inkább cselekvőt használ, mégpedig úgy, hogy - lévén az alanyt nem ismerjük, vagy nem fontos - az igét többes szám harmadik személybe (k) teszi, vagyis:

“A hárséges férj megcsalatt” helyett “A hárséges férjet megcsalták”.

“A ház felépített, a kutyaól lebontattott” helyett “A házat felépítették (vagy felépült), a kutyaólat lebontották (vagy lebontult).” Vagyis röviden: nem én verem, hanem engem vernek.

Most az következik, hogy mire jó ez, és mikor kell használni: **Arra jó, hogy id t és helyet spórolj, és akkor használd, ha neked, vagy a téged hallgatónak nem fontos, hogy a cselekvést ki vagy mi hajtotta végre, netán nem is ismered a végrehajtót.** Tehát azért mondod azt, hogy “A házat végre felépítették” (“The house has been built at last.”), mert nem fontos, hogy az épületet a 43. Sz. Állami Építési Ipari Vállalat brigádja húzta fel, **téged kizárólag, vagy első sorban az érdekel, hogy a ház felépült, tehát készen van.**

Képzése:

Kontrasztív (szembeállító, összehasonlító) módszerrel úgy tudsz könnyen ilyen szerkezeteket képezni, hogy a **rondamagyar** “A ház fel van építve”, “A virágok meg lesznek locsolva” stb. mondatokat szó szerint angolra fordítod:

Tehát:	A ház	van	felépítve.
	The house	is(has been)	built.
	A virágok	lesznek	meglocsolva.
	The flowers	will be	watered.

Most hasonlítsuk össze angol cselekvőt, illetve szenvedő mondatokat:

Cselekvő :	Somebody	has posted the letter,
ahol:	alany:	somebody
	tárgy:	letter
	állítmány:	has posted

ebből szenvedő :	The letter has been posted,	
ahol:	alany:	the letter
	állítmány:	has been posted

vagyis a cselekvő mondat alanya eltűnik, mert nem fontos, a tárgy lesz a szenvedő mondat alanya, **az állítmány pedig úgy változik, hogy az ige 3. alakba kerül, és a cselekvő mondatához képest a szenvedőben egy be-vel mindig több van.**

Ez a **be** az igeidőknek megfelelően lehet **will be, was, is being, has been, is, are** stb.

Vigyázz! Csak olyan mondatokat tehetsz szenved be, ahol az ige tárgyias ige (transitive verb), vagyis ami után mindig tehetsz egy tárgyat (pl.szeretem a lányt, utálok a tökf zeléket, elolvastam a könyvet; DE elmentem, megjöttem, rohantam). Ez utóbbiakhoz nem tudsz tárgyat rakni, tehát nem teheted az ilyen mondatokat szenved be. Azért **súlyos hiba** a sajnos eléggé elterjedt: “What is happened?”, “What was happened?” típusú mondat.

Az el z fejezetben láttad, hogy 12 igeid vel kell számolni. **Miután a szenved szerkezetek a cselekv mondatok átalakítással, világos, hogy elméletileg 12 igeidej szenved mondat létezik; gyakorlatban azonban csak nyolcat használnak, mert négynek a képzése túl bonyolult és er ltetett lenne. Az alábbi táblázatból mindent megértesz:**

Most szépen sorbamegyünk az igeid kön, egyik oldalon a cselekv , másik oldalon a szenved mondatok:

	IGEIDŐ	CSELEKVŐ	SZENVEDŐ
PRESENT	Continuous	They are building the house.	The house is being built.
	Simple	They build the house.	The house is built.
	Perfect	They have built the house.	The house has been built.
	Perfect Continuous	They have been building the house.	The house has been being built.*
PAST	Continuous	They were building the house.	The house is being built.
	Simple	They built the house.	The house is built.
	Perfect	They had built the house.	The house has been built.
	Perfect Continuous	They had been building the house.	The house has been being built.*
FUTURE	Continuous	They will be building the house.	The house is being built.*
	Simple	They will build the house.	The house is built.
	Perfect	They will have built the house.	The house has been built.
	Perfect Continuous	They will have been building the house.	The house has been being built.*

Ahol *-ot (nem használatos) látsz, ott a simple alakot használd: pl. **has been being built** helyett **has been built**-et. A szenved mondatba természetesen be lehet tenni a cselekvést végző alanyt, ha az azért a mondat szempontjából lényeges, bár korántsem annyira, mint a cselekv mondat tárgya, vagy maga a cselekcés.

Például: **The workers are taken home every evening by bus.**

Tehát az, hogy ki vagy mi végzi a cselekvést, a mondat végén van, és by prepozíció el zi meg. Ebben a mondatban lényegesebb volt az, hogy a **munkásokat** viszik és az, hogy a munkásokat **viszik**, mint az, hogy mi viszi a munkásokat, ezért használtunk passive voice-ot.

Passive voice-ban tulajdonképpen kétféle megoldással találkozhatasz. Az egyiket már tudod: a cselekv mondat tárgyát el re viszed alanynak, az állítmányt b vited a **be** valamelyik alakjával, az igt pedig 3. alakba teszed.

Van azonban egy másik lehet ség is.

Nézd a következő mondatot: Someone gave her flowers. *Elemzés:* someone - alany (**subject**)
 gave - állítmány (**predicate**)
 her - részeshatározó (**indirect object**)
 flowers – tárgy (**direct object**)

A mondatrészek angol nevét böngészve láthatod, hogy a mondatnak két **object-je** van (direct, illetve indirect). Ha tehát 2 object van, akkor kétféleképpen lehet szenvedő mondatot képezni a fenti mondatból:

- a) az alany helyére, tehát a mondat elejére a **direct object-et** tesszük a már ismert módon:
 Flowers were given to her. (Itt tehát a give megfelelő alakja után **to** prepozíciót kell tenni.)
- b) az alany helyébe nem tárgyat, hanem a részeshatározót tesszük, a mondat további részének képzése a már ismert módon történik:
 She was given flowers. (A **her**-b 1 - mivel alanyi helyzetbe került - **she** lett.)

Több olyan ige van, melyekkel a fenti két szerkezet közül bármelyik használható:
Például: give, send, bring, buy, tell, offer, show, promise, pay, teach stb. (tehát valakinek valamit)

Példák:

They gave him a larger flat. a) A larger flat was given to him. b) He was given a larger flat.	Nagyobb lakást adtak neki.
Someone has told us good news. a) Good news has been told to us. b) We have been told good news.	Jó híreket mondtak nekünk.
Someone offered him a good job. a) A good job was offered to him. b) He was offered a good job.	Jó munkát ajánlottak neki.
They sent the painters lots of beer. a) Lots of beer was sent to the painters. b) The painters were sent lots of beer.	Sok sört küldtek a festőknek.
They bought him a new car. a) A new car was bought for him. b) He was bought a new car.	Új kocsit vettek neki.
They will bring you another drink. a) Another drink will be brought for you. b) You will be brought another drink.	Hoznak még egy pohárral.

(Utóbbi két mondatban - **buy, bring** igéknél a prepozíció nem **to**, hanem **for**.)

Amennyiben a cselekvő mondatban valamilyen segédige van (can, could, must, should stb.), azt a szenvedő be is be kell építeni: úgy mégpedig, hogy a segédige után teszed a **be**-t, majd következik az **ige 3. alakja**. Ha a segédige összetett segédige (could have, might have, should have stb.) akkor értelemszerűen **been** kerül utána, majd a 3. alak.

<p><i>Például:</i> This must be done. It can be seen. This should not be moved. His car should have been repaired by now. The wire mustn't be touched.</p>	<p>Ezt meg kell csinálni. Látható. Nem volna szabad megmozdítani. Mostanra már meg kellett volna, hogy csinálják a kocsiját. A dróthoz nyúlni tilos.</p>
--	--

Példák Passive Voice-ra:

The letter has been addressed to me.	Nekem címeztek a levelet.
He was buried alive.	Élve temették.
Nothing has been said about it so far.	Eddig még semmit nem mondtak róla.
The table was being laid when the plate fell down.	Épp terítették, mikor leesett a tányér.
The letter had been burnt before it was found.	A levelet elégették, még mielőtt megtalálták volna.
He moved just as the photo was being taken of him.	Elmozdult, pont amikor fényképezték.
The hall will be emptied.	Ki fogják üríteni a termet.
Engels square is being swept.	Söprik az Engels teret.
The crop will have been harvested by next fall.	Jövő őszre learatják a termést.
Did he fall or was he pushed?	Most elesett, vagy meglökték?
The manager has been fired.	Kirúgták az igazgatót.
His tattoo can be seen.	Lehet látni a tetoválását.
It should be repaired.	Meg kéne csinálni.
He has been given a punch.	Kapott egy nagy pofont.
It will be given a new name. (A new name will be given to it.)	Új nevet adnak majd neki.

III. FÜGG BESZÉD (REPORTED SPEECH)

- Szép az idő ma! - mondta Dobó István a török elleni küzdelem reggelén. Ez a mondat, mely a magyarban két gondolatjel között van, az ún. egyenes, vagy másnéven idézett beszéd. (Angolul **direct speech**.)
„The weather is fine today”, Dobó István said.
Figyeld meg az írásjelek közti különbséget a magyarban és az angolban (magyar - gondolatjel; angol - idézőjel).

A fenti mondatot úgy is mondhatom, hogy: Dobó István azt mondta, hogy szép az idő.
Avagy: Dobó István said the weather was fine.

Ezt hívjuk függő beszédnek, vagyis, amikor az XY azt mondta, azt kérdezte, kíváncsi volt, tudni akarta, stb.-vel kezdjük a mondatot, és azután következik az, amit XY mondott. A függő beszéd angol neve: Reported Speech, vagy Indirect Speech. A magyar nyelvben az egyenes és a függő beszéd közötti igeidőbeli különbség nincs (vagy legalábbis nagyon ritka), csak a névmások, egyes határozószók, személyragok változnak.

Például: Vigyázz Jóska, mert mindjárt **adok neked** egy nagy pofont - mondta Béla.
Béla azt mondta Jóskának, hogy vigyázzon, mert mindjárt **ad neki** egy nagy pofont.

Az angolban viszont nemcsak a személyes névmások és határozók változnak, hanem - és ez a leglényegesebb - az igeidő is, mégpedig úgy, hogy a főmondat igeidejéhez igazodnak.

A fenti magyar mondat egyenes beszédben így hangzik angolul: „Just watch, Joe, or else I **am** going to give you a huge slap”, Béla said.
Ugyanez függő beszédben: Béla told Joe to watch, or else he **was** going to give him a huge slap.

Tehát ami az egyenes beszédben jelen idő volt, a függő beszédben múlt idővé válik, feltéve persze, hogy a főmondat (**Béla said**) szintén múlt idejű volt.

Ez a lépés teljesen logikus, mivelhogy a legelső mondat: **the weather is fine** része nyilvánvalóan a jelenre vonatkozik (**is**), és hogy néz az ki, hogy Dobó István 1552-ben azt mondta, hogy most, tehát 1987-ben szép az idő. Ezért lett az **is**-ből **I was**.

Azt az eljárást, amikor az egyenes (idézett) beszéd igeidejét a főmondat igeidejéhez igazítjuk, időegyeztetésnek hívjuk (sequence of tenses).

Ha a főmondat **present**-ben, **present perfect**-ben, vagy **future**-ben van (pl. Béla says, Béla is asking, Béla has wondered, Béla will say), a mellékmondat igeideje értelemszerűen ugyanaz marad, mint az idézőjelben volt.

Nehogy azt csináld, hogy a mellékmondat múlt idejűt a főmondat jelenideje miatt szintén jelenbe teszed!

Például: „Yesterday I was in Rome, but now I **am staying** in London” Béla says to his friend.
Béla says to his friend that yesterday he **was** in Rome but now he **is staying** in London.

„I will sit on the floor if you want me to” the girl is saying to Joe.
The girl is telling (saying to) Joe that she will sit on the floor, if he **wants** her to.

Időegyeztetésről akkor beszélünk, ha a főmondat igeideje valamelyik **past tense**-ben van.
Most sorba vesszük, hogy milyen igeidő milyenné válik időegyeztetés során. Tételizzük föl, hogy a főmondat mindig JOE SAID;

Direct Speech

„He is smiling,,
„She loves you,,
„He has left,,
„She has been drinking,,
„He went home,,
„She will kiss you,,
„She will be working,,
„He will have done it,,
„She will have been living,,

Reported Speech

...he was smiling.
...she loved you.
...he had left.
...she had been drinking.
...he had gone home.
...she would kiss you.
...she would be working.
...he would have done it.
...she would have been living.

Változatlan marad a past perfect (he had done it), a past perfect continuous (he had been sitting), és az esetek többségében a past continuous (he was sitting), bár id nként ez utóbbi past perfect continuous-zá válhat (he was sitting - he had been sitting).

Jöv idej segédigékb l **will/shall, would/should** lesz, bár a should ilyen értelm használata függ beszédben elég ritka, szerepét inkább a **would** veszi át minden számban és személyben.

Egyszer sítve a kérdést, ha tehát a f mondat múlt idej , a mellékmondat igeideje a fentiek kivételével egyet „csúszik hátrafelé,,.

A f mondat és a mellékmondat közé beteheted a that (hogy) szót, de ugyanúgy el is hagyhatod, elé azonban vessz t sose rakj!

Például: She said (that) she liked the film.

A következ esetekben nem kell id t egyeztetni:

a) Ha a mondatban elmondott helyzet ma is érvényes:

He said (that) his wife is an awful chick. (állandó tulajdonság)

He said he never gets up early. (szokás)

Galilei said the earth is round. (örök igazság) (*Lehet, hogy ezt más mondta.*)

Megjegyzés: a **will/shall** esetében ilyenkor is tanácsos egyeztetni.

They said they would come to see me tonight.

b) Olyan összetett mondatnál, ahol **past continuous** és **simple past** együtt szerepel:

Joe **was smoking** a joint when the policeman entered.

He said (that) Joe **was smoking** a joint when the policeman **entered**.

c) **Wish, would rather, it is time** esetén:

I wish you were here.

He said he wished you **were** here.

I'd rather you went.

He said he would rather I **went**.

d) **Would, should, ought to, had better, might, could** használata esetén:

You ought to learn harder.

She said I ought to learn harder.

You had better stay in bed.

He said she had better stay in bed.

They should wait for me.

He said they should wait for him.

Néhány speciális eset:

1. **Can** illetve **may** segédigék - ha a f mondat **Joe said - could**, illetve **might** szavakká változnak.

"I can see the house", Joe said.
Joe said he could see the house.
"You may come in"; Joe said to Judy.
Joe said to (told) Judy (that) she might come in.

2. **Must**, illetve **have to** esetén a következőkre figyelj:

- a) a **must** maradhat változatlan:

You **must** work hard.
He said I **must** work hard.

- b) lehet beléle **had to**, ha a cselekvés ideje a f mondat idejével azonos:

I always have to be careful with you.
He said he always **had to** be careful with her.

- c) lehet beléle **would have to**, ha a f mondat idejéhez képest a jövőre vonatkozik:

I must/have to write a newspaper article.
He said he **would have to** write a newspaper article.

3. Feltételes mondatok esetén, ha a feltétel a jövőre vonatkozik, az igeidők egyet csúsznak:

If you **help** me, I **will be** grateful.
He said if I **helped** him, he **would be** grateful.
Jelen idejű feltétel (II. szint) igeideje nem változik.
If you came to my place, I would show you my new stamp-collection.
He said if I went to his place, he would show me his new stamp-collection.

4. Ha a feltételes mondat egyik fele felszólító, másik fele **if**-es, két lehetőség van.

A mondat: Look at this girl if you want to see something marvellous.

És íme a két lehetőség:

He **told me to look** at that girl if I wanted to see something marvellous.
He said if I wanted to see something marvellous, I **was to/ should** look at that girl.

5. Amennyiben az idézett mellékmondat felszólító módban van, függő beszédben f névi igeneves (to+infinitive) szerkezetet képezz:

"Love me", Joe said to Judy. Joe told Judy **to love** him.
"Don't be so cool", I said to my sweetheart. I told my sweetheart **not to be** so cool.

Tehát a **say** igéből **I tell** lesz.

6. "Let's go" típusú (többes szám első személy) felszólításokat "suggest" igével alakítsd át.

Mick Jagger said: "Let's spend the night together". Mick Jagger suggested spending the night together.

Vigyázz! **Suggest** ige után soha ne használj **to + infinitive**-et.

Reported Speech-ben az igeid kön kívül az alábbiak változnak:

a) személyes névmások értelemszer en:

"I am hungry", Joe said. Joe said (that) he was hungry.

b) id határozók:

now	then
today	that day
tomorrow	the next / the following day
the day after tomorrow	in two days' time
yesterday	the day before / the previous day
the day before yesterday	two days before
ago	before
last year/month/week	the year / month / week before, vagy the previous year / month / week
next year/month/week	the following year / month / week

c) egyebek:

this	that
these	those
here	there

Példák Reported Speech-re:

Jani said he was ready.

Jani szólt, hogy kész van.

Annuska said she hadn't told Jani a word.

Annuska azt mondta, hogy még semmit nem mondott Janinak.

He said he wouldn't wait any longer.

Azt mondta, hogy már nem vár tovább.

He told me to turn off the radio.

Szólt, hogy kapcsoljam ki a rádiót.

He said he hadn't open the door because he was cleaning (he had been cleaning) his ears and couldn't hear anything.

Azt mondta, hogy azért nem nyitott ajtót, mert épp a fülét mosta és nem hallott semmit.

He said if I went to the shop I should bring him some oranges.

Azt mondta, ha már úgyis megyek a boltba, hozzak neki narancsot.

He said he had been at home all day the day before.

Azt mondta, hogy tegnap egész nap otthon volt.

He has just said that coffee is ready.

Azt mondta, hogy kész a kávé.

She thought she would have to fetch the dress from the laundry the next day.

Azt hitte, holnap kell elhoznia a ruhát a patyolatból.

She thought I'd forgive her if she was crying.

Azt hitte, ha sír, mindent megbocsájtok.

He claimed his orange tree doesn't grow because it doesn't get any sunshine.

Azt állította, hogy azért nem nő a narancsfája, mert nem kap elég napfényt.

The caretaker has just said that the Tax Office guys are approaching.

Most szólt a házmester, hogy jönnek az APEH-től.

They thought they were late.

Azt hitték, hogy elkésnek.

My mother said she didn't liked my hair.

Azt mondta az anyukám, hogy nem tetszik a frizurám.

- b) „Shall we help him?“, the boys asked. (Segítsünk neki?)
 The boys asked **if/whether** they should help him, vagy
 The boys asked **whether to help** him.

Ez utóbbi esetben csak a **whether + to** szerkezet használható, **if + to** semmiképpen sem.

Megjegyzés: A függ kérdésben szerepl **if** nem azonos a feltételes mód **if**-jével, utána tehát **will/would bátran használható!**

Függ kérdésnél többek között az alábbi f mondatokkal találkozhatasz:

He asked...
 She wanted to know...
 He wondered... (*kíváncsi volt*)
 I wonder... (*vajon*)
 I don't / didn't know...
 Do / did you know...stb.

Példák Reported Question-re:

He asked what I had in my suitcase.	Megkérdezte, hogy mi van a bőröndömben.
He wanted to know when they would arrive.	Tudni akarta, hogy mikor érkeznek.
I didn't know what to put on/what I should put on.	Nem tudtam, hogy mit vegyek fel.
I didn't know whether to put on something / if I should put on something.	Nem tudtam, hogy vegyek-e fel valamit.
I didn't know how she could tell.	Nem tudtam, hogy honnan tudja.
I was wondering what it all meant.	Azon tűnődtem, hogy mit jelent mindez.
He asked why dinner was not ready.	Megkérdezte, hogy miért nincs kész az ebéd.
The customs officer asked me if I had anything to declare.	A vámos azt kérdezte, van-e elvámolni valóm.
He wanted to know where I had bought the shoe lace.	Tudni akarta, hol vettem a cipőfűzőt.
He asked if I had slept well.	Azt kérdezte, jól aludtam-e.
I didn't know whether there were any letters for me.	Nem tudtam, hogy van-e levelem.

IV. M VELTETÉS (CAUSATION)

A m veltet szerkezetet úgy ismered föl, és úgy tudod képezni a magyar nyelvben, hogy egy igehez -at, -et, -tat, -tet képzést raksz.

Például: fest - festet
javít - javított

Az angolban ennél valamivel bonyolultabb a képzés, ugyanis két alapvető m veltetési forma létezik:

- az egyikben nem ismerjük, vagy nem fontos, hogy kivel végeztetjük a cselekvést.
- tudjuk és fontosnak tartjuk, hogy ki az, akivel a cselekvést végeztetjük, vagyis hogy ki végzi a cselekvést.

Most nézzük egy kicsit részletesebben e két formát:

a) Itt tehát nem ismerjük a cselekvést végrehajtó személyt (vagy nem-személyt)

Például: Ki fogom festetni a nagyszobát.
Új ruhát csináltattam az esküvőmre.

A képzési szabály itt az, hogy az alany után a **have**, vagy **get** igét használjuk, és a mondat fő igéjét **3. alakba** (past participle) tesszük. Ebből egyenesen következik, hogy az igeidőt a **have** vagy **get** különböző alakjai adják meg (**is getting, will have, had, was getting stb.**) A szórend mindig a következő:

alany + m velte ige + amin a cselekvést végrehajtják + ige 3.

Például: Levágattam a hajam. I had/got my hair cut.
Lilára fogom festetni a hajam. I will have/get my hair dyed violet.
Meg kell csináltatnom a lemezjátszómát. I must have/get my record-player repaired.
Vaját hoztattam a közértből. I had/got some butter brought from the shop.

Vigyázz! Kérdés vagy tagadás esetén - ha más segédige nincs a mondatban – DO, illetve DID használata kötelező.

Például: Levágattad a szoknyád alját? Did you have/get your skirt shortened?
Minden nap lemosatod a kocsidat? Do you have your car washed every day?
Tegnap nem hoztattam sört. I didn't have/get beer brought yesterday.

b) Ez az az eset, amikor ismered a cselekvést végrehajtó személyt, vagy nemszemélyt (pl. macska), és fontosnak is tartod megnevezni azt. Ebben az esetben a m veltet mondat felépítése a következő:

alany + m v.ige + a cselekvést elvégző + ige 1. alak + amin a cselekvést végzik

Az előző esettel ellentétben itt tehát három m velte ige közül választhatsz, úgymint: **have, get, make**.

Nagyon vigyázz! A **get** használata esetén az ige **to**-t vesz fel, a többiek erre nem képesek.

Például: Kőművessel építtetett házat. He got the mason to build a house.
Az újonckal mosatta fel a folyosót. He had the rookies wash the corridor.
Bélával fogja megfizettetni a kárt. He'll make Béla pay for the damage.

Hogy mikor melyik segédigét kell használni, a következő legyen irányadó:

- get** - foglalkozási kötelesség (*I got the plumber to repair the tap.*)
- rábeszélés (*I got him to do it.*)
make - késztet, rávesz valamire (*I made her close her eyes.*)
have - minden egyéb esetben

Néhány speciális **make** mondat:

He couldn't make his voice heard.	Nem tudta hallatni a hangját.
He made his influence felt.	Érezte befolyását.
He can make himself noticed.	Észre tudja magát vétenni.
I will let you know the news.	Tudatni fogom veled a híreket.

Van néhány mondat, mely angolban **make** nek számít, magyarra azonban nem -at,-et -tel fordítjuk.

What makes you think that?	Miből gondolod?
It makes you look so pretty.	Jól áll neked.
The sight of blood made her faint.	Ahogy meglátta a vért, elájult.
He forced her to join the police force.	Rávette, hogy álljon be rendőrnék.
What caused him to do it?	Miért tette ezt?

Amerikában gyakori a **have+somebody/something+ige+ing**-féle **make** tetés.

He had it coming.	Csak magának köszönhetette (Ő jövette el).
She'll have me arriving at Kennedy at 2:00 tomorrow.	Úgy intézte, hogy holnap kettőkor érkezem meg (kettőkor érkeztet meg) New York legnagyobb repülőterére.

Példák **Causative-re**:

Would you make him repeat it?	Megisméltetted vele?
He gets a black boy to clean his shoes.	Egy néger fiúval pucoltatja a cipőjét.
Have it typed.	Gépeltesd ezt le.
How many photos have you had taken?	Hány fényképet csináltattál?
When will you have the knives sharpened?	Mikor fogod megéltetni a késeket?
He had his neighbour bring cigarettes.	A szomszédal hozatott cigarettát.
He had a blind piano tuner tune the piano.	Vak zongorahangolóval hangoltatta fel a zongorát.
I'm having it copied right now.	Épp most másoltatom.
He got the barber to take out his tooth.	A borbélyal húzatta ki a fogát.
He made the cat eat the párizsi.	A macskával etette meg a párizsit.

V. FELTÉTELES MÓD (CONDITIONAL)

Azt bizonyára tudod, hogy a feltétele mondatban jelen van egy **if** (ha) szócska, valamint minimálisan két tagmondat. Azt is tudod (vagy legalábbis érzed), hogy a feltételes mondatoknak alapvetően három fajtája van.

Ennek a **három** fajtának van neve is, de az egyszerűség kedvéért most úgy fogok beszélni róluk, mint I., II., illetve III. szintre. Nézzük a szinteket:

I. Ha szeretsz, eljössz délután.	If you love me, you will come to my place in the afternoon.
II. Ha szeretnél, eljönnél délután.	If you loved me, you would come to my place in the afternoon.
III. Ha szerettél volna, eljöttél volna délután.	If you had loved me, you would have come to my place in the afternoon.

- Azaz:**
I.	if -es tagmondat - jelen id (present simple) - love nem if-es tagmondat - jövő id (future simple) - will come
II.	if -es tagmondat - simple past - loved nem if-es tagmondat - would + ige 1.alak - would come
III.	if -es tagmondat - past perfect - had loved nem if-es tagmondat - would have + ige 3.alak - would have come

Nagyon fontos tehát az, hogy **if**-es tagmondatban ne használj **will**, illetve **would** segédigét.
(Vannak bizonyos esetek, amikor erre lehetőség van, sőt kötelező; ezeket később megtalálod.)

Természetesen a két tagmondatot tetszés szerint fölcserélheted, azaz kezdhetsz **if**-es tagmondattal, de kezdhetsz a másikkal is. Tudnod kell viszont, hogy a két tagmondat közé csak akkor tehetsz vesszőt, ha **if**-essel kezdesz.

Például: If you gave me money, I would buy a coat.
I would buy a coat if you gave me some money.

Apróságok:

1. A magyarban és az angolban is elképzelhető az, hogy két szint (általában II. és III.) egymással keveredik, vagyis a mondat egyik fele II. szinten van, a másik III. szinten.

Például: Ha többet dolgoztál volna, most több pénzt kapnál.
III.szint   II.szint
If you had worked harder, you would get more money now.

2. A magyar nyelvben sokszor előfordul, hogy III. szint feltételes mondatot az egyszerűség kedvéért az ember I.szintbe tesz.

Például: Ha akkor leszoksz a dohányzásról, nem kerültél volna kórházba.
A mondat első fele itt értelemszerűen III. szinten van (vagyis „Ha akkor leszoktál volna a dohányzásról”), mégis az egyszerűség kedvéért I.szintbe tettük.

Az angol erre nem képes, vagyis ami III.szintben van értelemszerűen, azt gyakorlatban is csak III.szintben lehet használni. Tehát az előző magyar mondat helyes fordítása így hangzik.

If you had given up smoking, you wouldn't have been taken to hospital.

3. I.szintben gyakori az olyan feltételes mondat, melynek mind a két fele jelen időben van (tehát nincs benne **will**). Ezt többnyire akkor használd, ha törvényszerűségeket, vagy állandó állapotot, tulajdonságot akarsz kifejezni.

Például: A tej megsavanyodik, ha néhány napra elöl hagyod.   Milk goes sour if you leave it outside for some days.
A virág elpusztul, ha nem öntözöd.   Flowers die if you do not water them.

Mindig segítek neki, ha megkér rá.

I always help her if she asks me to.

4. Vitatott kérdés a feltételes mondatok esetében az, hogy **I**, illetve **we** után **shall/should**, vagy **will/would** segédigét használjunk-e. Miután a **should** jelentése ma már els sorban „kellene”, azt javaslom, hogy minden esetben **will/would**-ot használj; vagy úgy is megoldhatod a kérdést, hogy egyszer összevonást **‘ll**, vagy **‘d**-ot választasz az alany után.

Például: I will (I'll) go on working if it stops raining.

We would (we'd) go on working if it stopped raining.

5. II. szint feltételnél, amennyiben az **if**-es tagmondat állítmánya létige (tehát a **be** múlt idej változata, vagyis **was/were**, régebben az volt az elv, hogy minden számban és személyben **were** használatos.

Például: If I were the minister, Joe would be the secretary of the party.

Manapság ez már nem így van, vagyis **I** és **he** után a **was** is éppúgy használható, mint a **were**.

Például: If I was the minister, Joe would be the secretary of the party.

Léteznek azonban megszilárdult kifejezések, ahol ma is a régi elv a követendő .

Például: If I were you,... (Ha neked lennék,...)

6. **Unless**; ennek a szónak a jelentése: ha (csak) nem, vagyis **if** - not. Ebből egyenesen következik, hogy **unless** használata esetén a tagmondatban nem lehet még egyszer tagadni. (Abból következik egyenesen, hogy az angolban nincs kétszeres (dupla) tagadás.)

Például: I won't give her money unless she really needs it.

(Nem adok neki pénzt, hacsak tényleg nincs rá szüksége.)

7. **If**-es tagmondaton belül is elképzelhet **should** és **would** használata, mint fentebb már említettem volt. Ezek a segédigék valamilyen mellékjelentést kölcsönöznek az **if**-es tagmondatnak.

would If you would lend me your car, I would go to Püspökladány. (Ha hajlandó lenne ideadni...)

If you would be so kind as to help me, I would finish it sooner. (Ha lennél szíves segíteni.)

should If you should meet my friend, tell him I want to see him. (Ha esetleg, netalántán találkoznaál vele...)

8. **If**-es tagmondatban id nként el fordul a **were** + **for** szerkezet, mely II. és III. szintre egyaránt vonatkozhat.

Például: If it weren't for the bad car, we would get there in time.

(Ha nem lenne rossz a kocsí, id ben odaérnénk.)

If it weren't for a few vegetables they grew, they would surely have starved.

(Ha nem termesztettek volna zöldséget, biztos, hogy éheztek volna.)

9. Elég gyakran el fordul, hogy az **if**-es tagmondatban az **if** szót elhagyják, és a szórend megfordul. Ez leginkább III.szinten (if I had told ...), II.szint **should**-os mondatban (if you should tell me ...), és az el bb említett **if it were** + **for** szerkezetben használatos.

Például: Had you been there (if you had you been there), she wouldn't have been so bad-tempered.

Should you meet him (if you should meet him), tell him to give me a ring.

Were it not for a few vegetables (if it were not for a few vegetables) they grew, they would surely have starved.

10. Természetesen feltételes mondatoknál is használhatsz segédigéket, ugyanúgy, mint más esetekben, amennyiben a mondat értelme úgy kívánja. Segédigét **if**-es tagmondatba is bátran tehetsz, bár III.szinten az **if** + **could have** helyett mindig az **if** + **have been able to**-t használd. A mondat másik felében nincs ilyen kötöttség.

Például: (Ha el tudsz jönni délután, kimehetünk a Fradi meccsre.)

If you can come in the afternoon, we can go to the match.

Ugyanez II.szinten:

If you could come in the afternoon, we could go to the match.

És III.szinten:

If you had been able to come, we could have gone ...

Természetesen nem kötelező mindig mind a két oldalon **can**-t, vagy **could**-ot használni, értelemszerűen az egyik oldalon lehet **can - could**, a másikon hagyományos szerkezet.

Például: If you can / could come, he will/could go to the match.

May, might szavakat azonban if-es tagmondatban ne használj. Elfordulhat, hogy **if** szó helyett **in case**, vagy **provided** vezet be a tagmondatot.

Például: Take your coat in case it rains.
I'll cook plenty of soup just in case they decide to stay for dinner.
I'll go provided you go, too.
Provided there is no opposition, we'll hold the meeting here.

Vigyél kabátot arra az esetre, ha esne.
Főzök egy csomó levest, arra az esetre, ha úgy döntenek, hogy itt maradnak vacsorára.
Elmegyek, feltéve ha te is mész.
Feltéve ha nincs ellenvélemény, itt tartjuk a gyűlést.

Példák Conditional-re:

The two poor chaps would go ploughing if they had bread.	Két szegény legény szántani menne, ha volna kenyere.
-----	-----
If you give me a tissue paper, I'll wipe my nose.	Ha adsz egy zsebkendőt, megtörölöm az orrom.
-----	-----
If the dog hadn't woken us, we wouldn't have heard the burglars.	Ha a kutya nem ébresztett volna fel, nem hallottuk volna a betörőket.
-----	-----
Were it not for the Nips being so good at building ships, Poland would be on the top.	Ha a japánok nem építenének olyan jó hajókat, Lengyelország volna a csúcson.
-----	-----
Would you change her for two 16-year old chicks if you were younger?	Elcserélnéd két 16 évesre, ha fiatalabb volnál?
-----	-----
I would have counted it if I had been able to.	Megszámoltam volna, ha tudtam volna.
-----	-----
Had they waited, we would have met.	Ha vártak volna, találkoztunk volna.

VI. CÉLHATÁROZÓI MELLÉKMONDAT (CLASUE OF PURPOSE)

Ezt a szerkezetet jellegéből adódóan az INFINITIVE részben is tárgyalhatnánk, de mivel elég gyakran használod te is, meg én is, úgy véltem jobb, ha külön fejezetben ismerkedsz meg vele.

Először is azt tisztázzuk, hogy mi az a célhatározói mellékmondat. Az olyan alárendelt összetett mondatokat (alárendelt összetett mondat = 1 db főmondat + legalább 1 db mellékmondat) hívják így, amelyekben a mellékmondat a „mi célból?” kérdésre válaszol.

Például: Bekapcsoltam a TV-t, hogy megnézzem a Tudósklubot.

vagy: Bekapcsoltam a TV-t, hogy a szomszédom megnézzék a Tudósklubot.

Ebből a két példából láthatod, hogy alapvetően 2 fajta célhatározói mellékmondat létezik, úgymint:

- a) a két tagmondat alanya megegyezik (tehát **én** kapcsolom be a TV-t és **én** nézem a Tudósklubot).
- b) a két tagmondat alanya különbözik (tehát **én** kapcsolom be a TV-t és a **szomszéd nézi**).

A kétfajta mondat megkülönböztetése alapvető kulcsa a helyes mondatalkotásnak, lévén máshogy kell képezni az „a” típusút, mint „b”-t. Menjünk sorba:

- a) tehát az alanyok megegyeznek: ilyenkor a két tagmondatot **to+infinitive** szerkezettel kapcsolod össze:
  - I switched on the television **to watch** Tudósklub.
  - I switched on the television **so as to watch** Tudósklub.
  - I switched on the television **in order to watch** Tudósklub.

Vagyis 3 féleképpen lehet ugyanazt kifejezni, de mindháromban közös a **to+infinitive**, legfeljebb kiegészül a mondat **so as**, vagy **in order to** kifejezésekkel.

- b) az alanyok különböznek: ekkor a két tagmondat önálló életet él, vagyis külön kell ragozni mind a kettőt, kötőszavuk **so (that)**, vagy **in order that**. Ha a főmondat present-ben, present perfect-ben, vagy future tense-ben van, a mellékmondat jelenidejű segédigét vesz fel a „célhatározóság” kifejezésére. A választható segédigék: **will, can, may, shall**.

Például: I switch on the television every evening **so (that)/ in order that** my neighbour **will/can/may/shall** watch Tudósklub.

Hogy a négy segédige közül melyiket kell választani, szintén a stílustól függ, a leggyakrabban használt segédigék azonban a **will/would**, illetve a **can/could**.

A **can/could**-ot akkor célszerű használni, ha a mondat igéje -hat, -het jellegű (hogy megvehessen, hogy el tudjon menni), egyéb esetekben a will/would a leginkább használt segédige. Ha az „a” típusú mondatban (ahol a két alany megegyezik) a mondat második felében -hat, -het jellegű ige van, 2 lehetőség kínálkozik.

Figyeld: I went to Vienna **to be able to** buy the stereo. Bécsbe mentem, hogy végre megvehessem a HI-FI tornyot.
vagy:
I went to Vienna **so that I could** buy the stereo.

Az előbbi tehát **to be able to**-t használtam (jelentése: képes, -hat, -het), míg az utóbbi esetben úgy képeztem a mondatot, mintha „b” típusú lenne (az alanyok nem egyeznek meg). Ez utóbbi azért jó megoldás, mert így a mondatba becsúszhat a can/could segédige. Ez az eljárás nem ritka ilyen esetekben. Ritkán, de előfordul, hogy „b” típusú mondatot képeznek „a” módjára, de csak akkor, ha egyértelmű, hogy ki is, vagy miről is van szó.

Például: (Kiküldtem a gyerekeket a kertbe, hogy friss levegőn legyenek.)

Itt az alanyok különböznek (**én** küldtem ki őket és **ők** lesznek a friss levegőn),

mégis képezhet a mondat az alábbi formában:

I sent the children to the garden to be in the fresh air.

Természetesen hagyományos képzés is lehetséges:

I sent the children to the garden so that/in order that they could/would be in the fresh air.

“a” típusú mondatokban (tehát amikor a két alany megegyezik) tagadás esetén általában beteszik a **so as not to**, vagyis nem hagyják magára a **to + infinitive**-et.

Például: He came in quietly **so as not to** wake the children.

(Halkan jött be a szobába, nehogy felébressze a gyerekeket.)

Példák Clause of Purpose-re:

He spoke loudly so (that) everybody could hear him.

Hangosan beszélt, hogy mindenki hallja.

You'd better take a taxi so as not to be late again.

Jobb ha taxival mész, nehogy megint elkéss.

He put on his glasses to be able to see better/so that he could see better.

Fölvette a szemüvegét, hogy jobban lásson.

He put a newspaper on the chair so (that) the chimney sweep wouldn't stain it.

Újságot tett a székre, nehogy a kéményseprő összemaszatolja.

He opened the door so that the kids could go out to the street.

Kinyitotta az ajtót, hogy a gyerekek kimehessenek az utcára.

He put on gloves so as not to leave his fingerprints there.

Kesztyűt húzott, nehogy ujjlenyomatot hagyjon.

I'm going to open the window so (that) the smoke will go out.

Mindjárt ablakot nyitok, hogy kimenjen a füst.

I came to bury Caesar not to praise him.

Temetni jöttem Caesart nem dicsérni.

He got up early (so as) to reach the summit before sunset.

Korán kelt, hogy még napnyugta előtt elérje a hegy csúcsát.

He rushed into the burning house to rescue the child.

Berohant az égő házba, hogy kimentse a gyereket.

VII. JELZ I MELLÉKMONDATOK (RELATIVE CLAUSES)

Az olyan típusú alárendel mondatok soroltatnak ebbe a m fajba, melyekben a két tagmondat között **ami, amely, ahol, aki, akinek a..., aminek a...**stb. vonatkozó névmást találsz.

Például: A lány, aki a sarkon áll, nehéz gyermekkort élt.

A folyó, mely zúgva, b gve törte át a gátat, rövidebb, mint a Duna.

A kocsí, melynek a motorja rossz, az út szélén áll.

Ezeknél a mondatoknál több gond is van. Az egyik az, hogy mikor melyik köt szót (vonatkozó névmást) kell használni, a másik, hogy mikor lehet elhagyni ezeket a köt szavakat, a harmadik, hogy kell-e vessz t rakni a tagmondatok közé, vagy nem. Ahogy a példából is láttad, általában az a helyzet, hogy egy tagmondat beékel dik egy másik tagmondat kétfelé szabdalt részei közé.

Még csak el ljáróban annyit, hogy nyelvészetileg a **what** típusú mondatok nem ebbe a kategóriába tartoznak, de fontos róluk itt beszélni, mivel a legtöbb bajt az okozza, hogy a köt szó mikor **which** és mikor **what**.

Az alábbiakban 3 lépcs ben fogod elsajátítani a Relative Clause-ok helyes használatát, úgymint:

- I. mikor melyik köt szót használd
- II. mikor hagyhatod el a köt szót
- III. mikor kell vessz t rakni a tagmondatok közé és mikor nem.

Nézzük a lépcs ket részletesen:

I. A leggyakrabban használt köt szavakat vesszük el bb sorra:

who (*helyette néha that*)

whom (*beszédben igen ritka*)

what

which (*helyette lehet that*)

whose, where, when

why

Például: The boy who loves you is my friend.
The girl whose dress I tore off is my teacher.
This is the restaurant where we had lunch.
Tuesday is the day when I generally meet you.
I don't know the reason why you are so angry.

A legnagyobb gondot az okozza, hogy mikor használunk **which/that**, illetve **what** köt szót.

A következőket jegyezd meg:

Mindig **what**-ot használj, ha **igére utalsz**.

Például: I was surprised (at) what I saw. Meglepődtem azon, amit láttam.
He told me what he knew about the event. Elmesélte azt, amit tudott az esetről.

Mindig **which/that**-et használj, ha **f névre** (tágabb értelemben névszóra) utalsz.

Például: I sat on the chair which/that was in the corner.
He touched the pussycat which/that was in her lap.

Hasonlítsd össze az alábbi két mondatot és akkor világos lesz a különbség:

Például: I remember what you told me. Emlékszem arra, amit elmeséltél.

I remember the story which/that you told me. Emlékszem arra a történetre, amit elmeséltél.

Míg az előbbi mondatban tehát igére (**remember**) vonatkoztattunk, az utóbbi esetben f névre (**the story**).

Itt kell megjegyezni, hogy utalószó, mint olyan, általában nem található angol mondatokban, helyette **a, the** nével használatos. Utalószó = **olyan** ember, **az** a könyv, **ilyen** király stb.

Például: I've brought **the** book that you asked for. Elhoztam **azt** a könyvet, amit kértél.
He's **a** man who has no past. **Olyan** ember ő, akinek nincs múltja.
This is **the** house where time has stopped existing. Ez **az** a ház, ahol áll az idő.

Még csak annyit, hogy ha birtokos szerkezet van a f mondat végén (the lady's bag), akkor ezt **of**-os szerkezettel váltsd fel (the bag of the lady), különben a mondat igen furcsa lesz.

Vagyis: He stole the bag of the lady who had been standing at the corner... (a mondat helyesen)
He stole the lady's bag who had... (Itt a táskát állt a sarkon.)

A korábbi példákban láthattad, hogy a **which**, illetve **that** névmásokat szabadon választhatónak tüntettem fel. Ez a két kötőszó általában egymással fölcserélhető, bár a **that** a beszélt nyelvben jóval gyakoribb. Viszont kizárólag **that** használható a határozatlan névmások után, mint pl.: **all, nothing, everything, much, most** stb.

És csak **which** használható a non-defining (vesszős) mondatokban, amikor később esik majd szó.

II. Ebben a leírásban megvizsgáljuk, hogy mikor hagyható el a vonatkozó névmások. Ha az I. leírásban egyszer már kiszámítottad, hogy **what** kötőszót kell alkalmazni, akkor azt mindig ki kell tenni, tehát soha nem hagyható el.

Például: I reminded him of **what** he had promised. Emlékeztettem arra, amit ígért.
This is **what** you mustn't forget. Ez az, amit nem szabad elfelejtened.

Ki kell tenni a **whose** névmást is, mégpedig mindig.

Például: The girl **whose** face is so pretty is my wife. A lány, akinek olyan szép az arca, az én feleségem.

A leggyakrabban elhagyható névmás tehát a **who** és **which/that**. Mégpedig akkor hagyható el, ha **ragozott formában** vannak, tehát nem alanyesetben. Ha alanyi helyzetben van névmás, akkor mindig ki kell tenni.

Például: A fiú, akit láttam, ... The boy I saw ...
(itt az aki után tárgyrag következett, **akit**; tehát ragozott).
Az autó, melyet ott látsz, ... The car you can see there ...
A szoba, melyet kifestettél, ... The room you painted ...

Vigyázz! ha a jelzői mellékmondat szenvedő szerkezetben van, a fordítást mindig ronda-magyar módon végezd el, és ezután mérlegeld, hogy ki kell-e tenni a névmást.

A ház, melyet lebontottak ... The house **which / that** has been destroyed ...
(a ház, mely lett bontva ...)
itt ki kell tenni a névmást, mert alanyi helyzetben van (nem ragozott).
A repülő, melyet lelőttek ... The aircraft **which / that** was shot down ...
(a repülő, mely lett lőve)
itt is ki kell tenni az előbbieket miatt.

Ha a vonatkozó névmás oly módon ragozott, hogy előjárószó (preposition) járul hozzá, a kötőszó természetesen elhagyható miután ragozott helyzetbe került, de az előjárószt mindenképpen ki kell tenni, mégpedig a tagmondat végén.

<i>Például:</i>	A könyv, amelyről beszélek.	The book I'm talking about .
	A táská, melyben a levelet találtam.	The bag I found the letter in .
	A szék, melyre rá akarok ülni.	The chair I want to sit on .
	A lány, akihez beszélek.	The girl I am talking to .

Természetesen ezeket a vonatkozó névmásokat nem kötelező elhagyni, ki is teheted őket, ha tetszik, de beszédben jobb, ha nem használod.

<i>Például:</i>	A lemez, amit tegnap vettem.	The record that I bought yesterday.
	A lány, akivel beszélgetek.	The record I bought yesterday.
	A színdarab, amiről beszélek.	The girl to whom I am talking.
		The girl I'm talking to.
		The play about which I'm speaking.
		The play I'm speaking about.

Ez utóbbi mondatban **about that** használata **about which** helyett teljesen rossz, viszont van egy áthidaló megoldás, mégpedig:

Például: The play **that** I'm speaking about. (Viszont egyszer is, ha a **that**-et kihagyod.)

Hogy most végül is te hogy jársz el, azt rábízom. Azért tehetem ezt, mert angol és angol közt is van különbség. Nézd az alábbi példát. Churchill híres volt arról, hogy mindig mindent középen oldott meg (**about which**), Margaret Thatcher középre és a végére is tesz (**which ... about**), sokan választják ugyanezt a megoldást, de **that**-tel (**that ... about**), sokan pedig csak a végére teszik ki (**... about**). Azt a mondatot tehát, hogy "Ez az a kérdés, amiről nem akarok beszélni", elvileg négyféle módon mondhatod:

<i>Például:</i>	This is the question about which I don't want to speak.
	This is the question which I don't want to speak about.
	This is the question that I don't want to speak about.
	This is the question I don't want to speak about.

Időnként elhagyható a mondatból a where, when, why vonatkozó névmás is:

<i>Például:</i>	Abban a pillanatban, amikor belépett a szobába.	The moment he entered the room ...
	Abban az évben találkoztam vele, amikor megnősültem.	I met him the year I got married.
	Oda megyek, ahova akarsz.	I'll go to any place you want me to.
	Ez az, amiért szeret ide jönni.	That is the reason he likes to come here.

III. Ez a legmagasabb lépcső, abban az értelemben, hogy a legtöbben ezt rontják el. Ha még emlékszel, itt arról van szó, hogy mikor kell venni egy Relative Clause-ban, illetve mikor nem szabad venni t rakni.

Nyelvészeti neve is van ennek a két mondat típusnak, mégpedig:

- a) Defining relative clause (itt nincs vessző a tagmondatok között),
- b) Non-defining relative clause (itt kell vesszőt tenni).

Mint a nevében is kiderül, az "a" típusú mondat az, amelyik definiál, tehát meghatároz valamit. Hogy mit? A mondat alanyát. És hogy miképp határozza meg? Hát figyelj:

Például: The man who is the president of the USA went to California.

Ez azért definiáló mondat (tehát nincs vessző), mert a jelzői mellékmondat (who is the president of the USA) határozta meg az alanyt. Hiszen mikor a mondatnak azt a részét mondtam ki, hogy "The man", még fogalmad sem volt, hogy a világ 2 milliárd férfiúja közül kire gondoltam. Akkor tudtad meg, hogy kiről van szó, amikor hozzátettem a jelzői mellékmondatot, vagyis definiáltam a "The man"-t.

Ha viszont azt mondod, hogy: *George Bush, who is the president of the USA, went to California*, akkor ez non-defining (tehát van vessző, még hozzá kettő) mondat, mert az alany elhangzásakor (George Bush) már pontosan tudtad, hogy kiről van szó. Tehát a jelzői mellékmondat nem határozta

meg jobban az alanyt, mint amennyire az már eleve meghatározott volt. Legfeljebb egy plusz információt közölt róla.

Nézd az alábbi szembeállított példákat, és talán világos lesz, miről van itt szó.

- Például:*
- a) The woman who works in the box office is my sister-in-law.
  - b) Jane, who works in the box office, is my sister-in-law.
  - a) The old lady who lives across the road has got married for the sixth time.
  - b) My father, who is 60 years old, was born in the provinces.
  - a) The church which stands near the river is the oldest one in our town.
  - b) Westminster Abbey, which is one of the oldest churches in Britain, is a great tourist attraction.

Most azt gondolhatod, hogy minek akkora feneket keríteni két apró vesszőnek. Hát azért, mert ez a két vessző időnként más jelentést adhat a mondatnak, mint ha nem használnál vesszőt.

Figyelj! My sister, who lives in Rózsadomb, is very rich.
My sister who lives in Rózsadomb is very rich.

Az első mondatban két vesszőt láatsz, ami azt jelenti, hogy az alany eleve meghatározott, tehát nekem egy darab nővérem van, és ez a nővérem a Rózsadombon lakik.

A második mondatban nincs vessző, tehát az alany nem meghatározott, vagyis nekem, 2, vagy több darab nővérem van, akik közül az a gazdag, amelyik a Rózsadombon lakik. Remélem most már érted, miért fontos a vessző. Természetesen ha beszélsz, ott nincs vessző, ellenben a mondat hangsúlyozását kell úgy alakítani, hogy a hallgató rájöjjön, hogy defining, vagy non-defining mondatról van-e szó.

Van azért még egy pont, ahol könnyen el lehet dönteni, hogy defining, vagy non-defining mondatról van-e szó, az ugyanis, hogy a non-defining (tehát vesszős) mondatokban a vonatkozó névmást (who, which) **minden esetben ki kell tenni**. (Ennél a típusnál **that** nem használható.)

Például: Ronald Reagan, who used to be an actor, is an embarrassment for the American people.
Ronald Reagan, aki valaha színész volt, nem nagy dicsősége az amerikai népnek.

Ebben a mondatban ragozott volt a vonatkozó névmás (akit) mégis ki kellett tenni, mert a mondat vesszős.

Vagy: Budapest, which lots of tourists visit, is beautiful.
(Budapest, melyet sokan látogatnak, gyönyörű.)

Sokszor előfordul olyan relative clause, amikor nem egy szóra, hanem egy egész tagmondatra vonatkozik.

Például: Körbefutotta a Szigetet, ami teljesen kimerítette.

Ebben a mondatban nem egy szó, hanem az egész első tagmondat az, ami kimerítette. Ilyenkor az első tagmondat után tegyél egy vesszőt, és a relative clause-t mindig **which** vezesse be.

He ran around the island, which exhausted him.

Vagy: He stole his boss's pen, which was very embarrassing.
(Ellopta a főnöke tollát, ami nagyon kínos volt.)

Hogy még Micimackónak is milyen nagy gondot okozott a relative clause-ok használata, megtudhatjuk az általa írt egyik versikéből:

On Monday, when the sun is hot
I wonder to myself a lot:
"Now is it true or is it not,
That what is which and which is what?"

Példák Relative Clause-ra:

Thank you for the present you sent me.	Kösz az ajándékot, amit küldtél.
The bed I sleep on is made of horse hair.	Az ágy, amin alszom, lószőrből van.
I've forgotten what you've told me.	Elfelejtettem, amit mondtál.
Romeo, who loved Juliet, climbed up to the balcony.	Rómeó, aki szerette Júliát, felmászott az erkélyre.
The song I'm writing only for you...	A dal, amit csak neked írok...
The puddle he stepped in...	A tócsa, amibe belelépett...
The girl whose brother is very strong...	A lány, akinek a bátyja nagyon erős...
I didn't quite understand the joke he said.	Nem értettem a tréfát, amit mondott.
I didn't understand what he said.	Nem értettem, amit mondott.

VIII. SEGÉDIGÉS SZERKEZETEK

Az a nyelvtani kategória, hogy segédige, elég ritka a magyar nyelvben (pl. fog- a jövő id segédigéje), mégis, ha egy kicsit is jártas vagy más nyelvekben, biztos tudod, hogy miről van szó. Ha nem, akkor figyelj, nagyjából a következőképpen lehet meghatározni a segédigét:

Van egy főige, mondjuk "read". Az ige elé bizonyos szavakat (segédigéket) teszel, miáltal a főige alapvető jelentése (olvas) némiképp módosul:

Például: can read   tud olvasni, olvashat
              will read   olvasni fog
              must read   olvasnia kell stb.

Nos hát ezekről a segédigékről, pontosabban a segédigék segítségével kialakított szerkezetekről lesz szó az alábbiakban.

Miután ez igen sok problémát okoz a beszélni igyekvőknek, az alábbiakban 3 különböző megközelítési mód segítségével próbálom megvilágítani jelentésüket és használatukat.

E három mód:

- I. Maguk a segédigék és azok alapvető jelentései
- II. A különböző helyzetek (képesség, lehetőség stb.) kifejezése segédigés szerkezetek segítségével.
- III. A segédigés szerkezetek alapvető használata példamondatokon keresztül.

I. A segédigék (auxiliaries) a következők: (néhány nem kifejezetten segédigének számító szerkezet tárgyalását máshol találod):

can	képes (tud), -hat, -het
could	képes volt (tudott), -hatott, -tetett
may	-hat, -het (megengedés), lehet hogy...
might	-hat, -het (megengedés), lehet hogy...
shall	fog, -jak, -jek
will	fog, valószínűleg
should	kellene
ought to	kellene (illene)
would	feltételeesség (-na, -ne), múlt idej rendszeresség
must	kell (muszáj)
mustn't	tilos, nem szabad
needn't	nem kell (nem szükséges)
have to	kell
used to	valaha
dare	mer, merészel

to be able to   can, could helyett

to be allowed to / to be permitted to   may, might helyett

minden olyan esetben, amikor az alap segédige (can, might stb.) nem használható (pl.: jövő id : will be able to, will be allowed to stb.) miután azt nyilvánvalóan nem lehet mondani, hogy: will can, will may.

A felsorolt összes segédige have to, used to, dare kivételével oly módon tehet múlt id be, hogy a segédige után have + 3.alak szerkezet következik.

Például: could have done
might have done
ought to have done stb.

És itt válik az ügy bonyolulttá, ugyanis az ilyen összetett segédigék az alapjelentésen túl speciális jelentéseket is hordoznak. A segédigék tagadása értelemszer en úgy történik, hogy utánuk “not” tagadószócskát raksz.

Például: can - **can not**, vagy **cannot**, vagy **can't**
should have - **should not have**, vagy **shouldn't have**.

A fentiekben - ahogy már korábban is említettem - nem soroltam fel a segédigék összes jelentését, csak az alapvetőkre koncentráltam. (A would-nak legalább 4 különböző jelentése van.) Ha egy segédige egyéb más fontos jelentése is bír, azt a “**B**” fejezetben “79 apróság” címszó alatt bizonyára megtalálod majd (ott lesz szó a **used to**-ról is.)

II. Ebben a részben a segédigéket és azok szerkezeteit abból a szempontból nézzük meg, hogy miképp fejeznek ki különböző szituációkat.

a) *Képesség*

Képesség kifejezésére a **can** segédige, és ennek múlt ideje (could), illetve a **be able to** használható.

Jelen id :	She speaks English.	szellemi képesség
	Can you lift this box?	fizikai képesség
	I can't do it with my eyes closed.	körülményektől függő képesség

Reported Speech-ben, ha a főmondat múlt idejű (JOE SAID), a can helyett **could** áll.
“You can sit next to me”, Joe said. Joe told me I **could** sit next to him.

Múlt id :	Ebben az esetben can helyett mindig could áll.	
	I could swim very well when I was young.	Fiatal koromban jól úsztam.
	It was so difficult that he couldn't do it.	Olyan nehéz volt, hogy nem tudta megcsinálni.

Be able to minden olyan esetben használandó, amikor a **can**, illetve **could** nem tudja kifejezni a képességet, ugyanis nincs ilyen alakja. Vagyis például jövő időben nem használhatsz **can**-t, mert ennek a segédigének a segédigének jövő idejű alakja nincs.

Jövő idő :	He won't be able to read it because he doesn't speak English.
	I haven't been able to memorize these difficult words. (<i>Present perfect</i>)
	He said he hadn't been able to solve the problem. (<i>Past perfect</i>)

A **be able to** azonban használható akkor is, ha a képesség egyébként **can**, **could**-dal is kifejezhető lenne; ilyenkor a **be able to** némiképp mást jelent, mint a **can-could**.

Nézd az alábbi példát: I could swim very well, and even in that storm I **was able to** reach the shore.
(Jó úszó voltam, és még abban a viharban is sikerült kijutnom a partra.)

A **could** tehát itt múltbeli állandó képességet jelentett, míg a **be able to** egy bizonyos szituációbeli cselekvést jelölt. Ilyen esetben a **be able to**-t célszerű „sikerül” szóval magyarra fordítani, és helyette a **manage to** is állhat.

Például: I was able to / I managed to swim across the river.

(Sikerült átúsznom a folyót.)

Tagadó mondatnál és érzékelést kifejező igéknél (**see, hear, smell**) azonban mindegy, hogy **be able to-t**, vagy **can-could**-ot használj.

Például: The door was locked, and I **couldn't** / **wasn't able to** open it.
We **could** / **were able to** see them through the window.

b) Engedély, megengedés

„Megengedési szituációban” alapvetően **may-might** segédige, illetve helyettük a **be allowed to** használatos, azonban a mai angolban **can-could** is kifejezhet megengedést.

Jelen id : **May** I come? Bemehetek?
You **may** not go to the cinema. Nem mehetsz moziba.
You **may** borrow my car. Kölcsönveheted a kocsimat.

vagy: **Can** I go out and play? Kimehetek játszani?
You **can't** go to Tótkomlós. Nem mehetsz Tótkomlóra.
You **can** watch TV at my place. Megnézheted nálam a TV műsorát.

Vigyázz! A **might** segédige a közhiedelemmel ellentétben **nem múlt, hanem jelen idej** .

Might I leave the door open? Nyitva hagyhatom az ajtót?
You **might not** enter the room. Nem jöhetsz be a szobába.
You **might** dance with that man. Táncolhatsz avval az úrral.

A **might** egyetlen esetben használható múlt idej segédigeként, mégpedig Reported Speech-ben a **may** helyett.

„May I go out tonight?”, Judy asked her parents.
Judy asked her parents if she **might** go out that night.

Múlt id : Ilyenkor - mivel mind a **may**, mind a **might** jelen id-re vonatkozik - a **be allowed to**, esetenként a **be permitted to** használatos.

He **wasn't allowed to** light a cigarette in that room. Nem gyújthatott rá abban a szobában.
They **weren't allowed to** build a swimming pool in the garden. Nem építhettek úszómedencét a kertben.

Természetesen **be allowed to** áll present perfect-ben, future-ben, past perfect-ben stb. is.

I **haven't been allowed to** give her a kiss since she has had chicken pox. Nem csókolhatom meg, mióta bárányhimlős.
You **will never be allowed to** cross the border. Soha nem fogják megengedni, hogy átlépd az országhatárt.
He said he **hadn't been allowed to** drive a car since he had crashed his father's. Azt mondta, hogy nem vezethet, mióta összetörte a papa kocsiját.

c) Tiltás

1. A tiltás legegyszerűbb és legismertebb formája az általad is jól ismert **don't** + **1. alak** szerkezettel történik.

Például: **Don't do** things like that. Ne tégy ilyet.

Don't cry for me Argentina.
Don't make me kill myself.

Ne sírj érettem Argentina.
Ne kényszeríts arra, hogy megöljem magam.

2. F leg feliratokon találkozhatasz a **NO + ing** jellegű tiltással:

Például: No smoking!
No parking!

3. Ha a **must** ("kell") segédigét **not** szócska követi (**mustn't**), jelentése tilos, nem szabad. (Tehát nem **nem kell**; ez ugyanis **needn't** és nem **mustn't**.)

Például: You **mustn't** disturb him at work. Nem szabad zavarnod a munkájában.
You **mustn't** walk on the grass. Fűre lépni tilos.
You **mustn't** think I'll ever forget you. Nem szabad azt gondolnod, hogy valaha is elfeledlek.

4. Nemsokára találkozhatasz a **to be to** szerkezettel (am/is//are/to), melynek egyik jelentése **kell**. Ha ezt a szerkezetet tagadod (am/is/are not to), szintén tiltó szerkezetet kapsz („nem szabad”).

Például: The doctor says I **am not to** eat much bread. Az orvos azt mondja, hogy nem szabad sok kenyeret ennem.
You **aren't to** enter the room without knocking. Nem szabad kopogtatás nélkül belépni.

4/b Ez a szerkezet „múlt idejű tiltásra” is használható (ha egyáltalán van ilyen). Fordítása: „nem volt szabad”.

Például: She **wasn't to** go with them. Nem volt szabad velük mennie.
You **weren't to** leave the room without permission. Nem volt szabad kimenned a szobából engedély nélkül.

5. Első sorban hivatalos jellegű közleményekben, feliratokon láthatsz **may not** típusú tiltó mondatokat.

Például: People **may not** pick flowers in this park. Virágok szedése tilos!
Dogs **may not** be taken into these carriages. A kocsiba kutyát behozni tilos.

5/b A **may** már korábban megismert helyettesíti je, a „**be allowed to**” használatos múlt idejű esetekben.

Például: He **wasn't allowed to** meet his family last year. Nem találkozhatott a családjával a múlt évben.
I **haven't been allowed to** meet my love for three months. Három hónapja nem találkozhatom a szerelmemmel.

6. Esetenként a **can't** is jelenthet erős tiltást.

Például: Stop! You **can't** do that! Hagyd abba! Nem tehetsz ilyet!
You **can't** play football in my garden. Nem focizhattok a kertemben.
You **can't** go to Barcelona. Nem engedem, hogy Barcelonába menj!

7. Az eddig felsoroltaknál némiképp enyhébb tiltás a **shouldn't/oughtn't to**. Jelentése: „nem volna szabad, nem kellene”.

Például: You **shouldn't** tell lies. Nem kéne hazudnod.
You **oughtn't to** promise you'll date me, when you have no intention of doing so. Nem volna szabad ígéretetned, hogy randevúzol velem, ha egyszer nem áll szándékodban így tenni.

7/b És végül ez a harmadik szerkezet, mely múlt időben tilt. Méghozzá úgy, hogy a **shouldn't**, illetve **oughtn't to** után **have + 3. alak** következik. Fordítása: „nem lett volna szabad”, „nem kellett volna”.

Például: You **shouldn't have laughed** at him. Nem kellett volna kinevetned.
You **oughtn't to have crossed** the road when the lights were red. Nem lett volna szabad átmenned a piroson.

d) **Kötelesség, szükségesség**

1. Az els segédige ismét a **must**. Jelentése: „kell”, „szükséges”. Általában akkor használd, ha egy bizonyos esetre vonatkozó „kell”-t akarsz kifejezni, vagy jövő beli köteleosségre gondolsz.

Például: You **must** be back in the office by nine. Kilencre vissza kell érned az irodába.
 You **must** try it again. Újra meg kell próbálnod.
 We **must** do it now. Most kell megtennünk.

- 1/b Ahogy korábban már tisztáztuk, ha a **must**-hoz **not** szócskát ragasztasz (**mustn't**) tiltó szót kapsz (tilos, nem szabad). Ez tehát a **must** ún. formai tagadása. A **must** tartalma ugyebár kell. Tartalmi tagadása („nem kell”, „nem szükséges”) a **needn't** (vagy **don't need to**).

Például: She **needn't** take part in the conference. Nem kell részt vennie a konferencián.
 You **needn't** put on your smartest dress for the party. Nem kell (nem szükséges), hogy a legszebb ruhában gyere a bulira.
 She **doesn't need to** work all night. Nem kell egész éjjel dolgoznia.

2. Ugyancsak „kell” a magyar jelentése a **have/has got to** segédigének. Ez is használható egy bizonyos jövő beli köteleosség kifejezésére.

Például: He **has got to** be there at eight. Nyolcra ott kell lennie.

De akkor is ezt használd, ha valami állandó köteleosséget akarsz kifejezni:

Például: She **has to** take her daughter to school every morning. Minden reggel el kell vinnie a kislányát iskolába.
 I **have (got) to** be at home at nine. Kilenckor otthon kell lennem.

Egy szó mint száz, a magyar **kell** angol megfelel je **must**, vagy **have (got) to**, általában használhatod bármelyiket, talán csak egy dologra figyelj: A **must** inkább bels , a **have (got) to** inkább küls kényszert jelent, de ez sem mindig jön be.

Például: You **must** stay here for the night. Itt kell maradnod éjszakára (mert nem engedlek el).
 You **have (got) to** stay here for the night. Itt kell maradnod éjszakára (mert már sehogy sem tudsz hazamenni).

Itt kell megemlékeznünk a **must**, illetve a **have (got) to** múlt idejér l. Ez viszonylag egyszer kérdés, mivel a **must** egyalakú segédige, kvázi nincs múlt ideje. Úgyhogy a magyar **kellett** angolra a **have (got) to** múlt idejével fordítható, mely: **had to**, vagy **had got to**. (A **got** használata múlt id ben nem túl gyakori.) Kérdésnél és tagadásnál célszer a **DID** segédigét igénybe venni.

Például: I **had to** buy a new suit. Új öltönyt kellett vennem.
 They **had to** give it back. Vissza kellett adniuk.
 She **had to** buy some cigarettes, because I didn't have any. Cigaretét kellett vennie, mert nálam már nem volt.

Viszont amennyiben a múlt id t tagadni akarod, már két lehetőség kínálkozik:

- a) **didn't have to**
 b) **didn't need to**.

Mindkét alak nagyjából azonos jelentés , vagyis „nem kellett”, „nem volt szükséges”.

Például: They **didn't have to** answer that stupid question. Nem kellett válaszolniuk arra a buta kérdésre.
 She **didn't need to** send for a painter, because her husband could paint the flat. Nem kellett (nem volt szükséges) festőt hívnia, mert a férje kifestette az egész lakást.

3. Tagadó formában már említettük a **should, ought to** segédigéket (lásd c-7, 7/b). Most az állító formájával ismerkedhetsz meg. Tehát: **ought to/should** + ige 1.alak = kellene.

Például: I **ought to** help her. Segítenem kéne neki.
 You **should** keep your promise. Meg kellene (illene) tartanod az ígéretedet.
 You **ought to / should** be more careful of what you say. Vigyáznod kéne, hogy mit beszélsz.

- 3/b Ha a **kellene** múlt idejét akarod megkapni, akkor a **should/ought to** segédigékhez tégy **have** + **3. alak** szerkezetet, így megkapod a **kellett volna** angol megfelel jét.

Például: You **should have taken** a taxi. Taxival kellett volna menned.
I **ought to have read** these books, too. Ezeket a könyveket is el kellett volna olvasnom.

4. Ugyancsak **kellene** jelentést kapsz akkor, ha a **have to** segédigét feltételes módba teszed (**would have to**).

Például: They **would have to** be at school now. Már iskolában kellene lenniük.
He **would have to** take his car for an official test. El kéne vinnie a kocsiját műszaki vizsgára.

4/b A **would have to** is használható múlt id. ben, jelentése szintén „kellett volna”. Felépítése a feltételes szerkezet alapján történik, vagyis **would have had to**.

Például: I **would have had to** be politer. Udvariasabbnak kellett volna lennem.
She **would have had to** be more understandable to me. Megértőbbnek kellett volna lennie velem szemben.

Bár a fenti példamondatok úgy t. nnek nem támasztják alá, mégis az a tendencia, hogy **would have had to**-s kellett volna inkább feltételes mondatokban használják, míg **should have** jellemző a meztlábás mondatokra.

Például: If I had gone to his place, I **would have had to** stay there. Ha felmentem volna hozzá, ott is kellett volna maradnom.
You **should have** stayed there for at least half an hour. Legalább egy fél órát ott kellett volna maradnod.

Nem túl gyakori, de szintén kellett volna-t fejez ki **was/were to have + 3. alak** is (they were to have married). Akkor használd, ha olyan kellett volna-ról van szó, mely a jöv. ben kellett volna.

Például: They **were to have wedded** next Saturday, but they fell out. Jövő szombaton kellett volna összeházasodniuk, de összevesztek, így lóttek a lagzinak.
He **was to have left** for America tomorrow, but his passport was withdrawn. Holnap kellett volna indulnia Amerikába, de elvették az útlevelét.

4/c Ha tagadó múlt id. ket akarsz képezni, erre több lehetőség is kínálkozik. A „nem kellett volna” magyar kifejezés már eleve két értelmet hordoz, vagyis: a) nem lett volna szükséges, b) nem lett volna szabad.

Ennek alapján a következő angol szerkezetet építheted fel:

a) nem lett volna szükséges - **needn't have + 3. alak**

Például: You **needn't have been** in such a hurry after all. Végül is nem kellett volna annyira sietned.
You **needn't have come** here. Nem kellett volna idejőnnöd.

Ez utóbbi két példában „nem lett volna szükséges” jelentést látta.

b) nem lett volna szabad - **shouldn't have + 3. alak/ oughtn't to have + 3. alak**

Például: You **oughtn't to have stopped** your work half way. Nem kellett volna félbehagynod a munkát.
You **shouldn't have blamed** him, it wasn't his fault. Nem kellett volna hibáztatnod, ha egyszer nem az ő bűne volt.

Ez utóbbi két mondatban a „nem kellett volna” tulajdonképpen „nem lett volna szabad” jelentést hordoz.

5. A **to be to** szerkezet (am/is/are to) is hordoz kell jelentést.

Például: You **are always to** knock before you enter my room. Mindig kopogj, ha be akarsz jőnni hozzám.
(A **to be to** egyéb jelentéseit lásd a „79 apróság” c. fejezetben.)

5/b Az **am/is/are to** szerkezet múlt ideje értelemszerűen **was/were to**, bár jelentése lehet „úgy volt hogy”, nemcsak „kellett”:

Például: She **was to** arrive last week. Úgy volt, hogy múlt héten jön.
They **were to** rob the bank. Ki kellett rabolniuk a bankot.

e) Valószínűleg, bizonyára

A valószínűséget határozószókon kívül (probably, likely) segédigés szerkezettel is kifejezheted. Erre két lehetőség kínálkozik.

1. A már korábban megismert **must** segédige segítségével:

Például: He **must** be ill. Bizonyára beteg.
He **must** be studying in his room now. Bizonyára a szobájában tanul.
This **must** be love. Ez bizonyára szerelem.

A **must** ilyen értelmű tagadásakor **can't**-ot használj.

Például: He **can't** be that bad. Biztos, hogy nem olyan rossz ember.
The news **can't** be true. Biztos, hogy nem igaz a hír.

Múlt idejű állításnál a **must have** + **3. alak** használatos:

Például: You **must have caught** cold on the river. Biztos megfáztál a folyón.
She **must have got** divorced. Bizonyára elvált.
They **must have left** for Spain. Biztos Spanyolországba mentek.

Múlt idejű tagadásnál a **must have** negatívjaként **can't have** + **3. alakot** használj; vagy **couldn't have** + **3. alakot**.

Például: She **can't have said** that. Biztos, hogy nem mondott ilyet.
She **couldn't have caused** that accident. Biztos, hogy nem ő okozta a balesetet.
You **can't have seen** her at Pipacs night club; Az ki van csukva, hogy őt láttad a Pipacsban, hisz az egy rendes nő.
she is a decent lady.

2. Valószínűséget fejezhet ki a **will** segédige is:

Például: This **will** be the place where the old school stood. Bizonyára ez az a hely, ahol a régi iskola állt.
That **will** be the postman, I expect. Ez biztosan a postás lesz.

Múlt időben **will have** + **3. alakot** használj:

Például: You **will have heard** the news. Bizonyára hallottad a hírt.

f) Lehet, hogy...

Határozószóként többek között a „possible” fejezi ki, a segédigés szerkezetek közül a **may**, illetve a **might** használatos.

Jelen idő : Take your raincoat, it **may** rain. Vidd magaddal az esőkabátod, lehet, hogy esni fog.
Don't go away, they **may** come yet. Ne menj el, még megjöhetnek.
She **may** be talking now to her husband. Lehet, hogy épp a férjével beszélget.

A **might** hasonlóképpen **lehet, hogy...-nak** fordítandó magyarra, csak kicsit bizonytalanabb, mint a **may**.

They **might** come by the night train. Lehet, hogy az esti vonattal jönnek.
We **might** win a lot at the races. Lehet, hogy nyerünk egy csomót a lóversenyen.
She **might** be standing at the corner now. Lehet, hogy épp a sarkon áll.

Lehet, hogy elment, megjött stb. típusú mondatokat **may/might have** + **3. alakkal** fordítsd angolra.

Múlt id :	He may have been ill.	Lehet, hogy beteg volt.
	She may have arrived sooner.	Lehet, hogy korábban jött.
	She might have been hurt.	Lehet, hogy megsérült. vagy Meg is sérülhetett volna.
	They might have reported their plan.	Lehet, hogy jelentették a tervüket.

III.A segédigés szerkezetek alapvető használata példamondatokon keresztül:

<i>Például:</i>	Lehet, hogy eszik. (<i>épp most</i>)	He may be eating. He might be eating. (<i>ez bizonytalanabb</i>)
	Bizonyára eszik. (<i>épp most</i>)	He must be eating.
	Biztosan ő az.	It must be him.
	Biztos, hogy nem ő az.	It can't be him.
	Meg kéne házasodni.	I should get married.
	El kell vened őt.	You must marry her.
	Na fogadjunk, hogy nem kell elvennem.	I bet I don't need to marry her.
	Egy ilyen lányt nem szabad elvenni.	You mustn't marry a girl like that.
	Lehet, hogy megette.	He may have eaten it. He might have eaten it. (<i>ez bizonytalanabb</i>)
	Biztos megette.	He must have eaten it.
	Biztos, hogy nem ette meg.	He can't have eaten it. He couldn't have eaten it.
	Biztosan ő volt az.	It must have been him.
	Meg kellett volna házasodnod.	You should have got married.
	Nem kellett volna megházasodnia.	He shouldn't have got married. (<i>Nem lett volna szabad értelemben.</i>) He needn't have got married. (<i>Nem lett volna szükséges értelemben.</i>)
	El kellett vennie őt.	He had to marry her.
	Nem kellett elvennie őt.	He didn't need to marry her. He didn't have to marry her.

Természetesen a segédigés szerkezetek mellett jónéhány olyan szó, vagy kifejezés van, mely ugyanazt a jelentést hordozza, mint a segédigés szerkezet.

<i>Például:</i>	likely	valószínűleg
	sure	biztosan
	probably	valószínűleg
	possible	lehetséges

A velük való mondat szerkesztéssel az alábbi példákon keresztül ismerkedhetsz meg.

<i>Például:</i>	He is likely to like dumplings.	Valószínűleg szereti a knédlit.
	He is likely to have liked dumplings.	Valószínűleg szerette a knédlit.
	He is sure to like dumplings.	Biztosan szereti a knédlit.
	He is sure to have liked dumplings.	Biztosan szerette a knédlit.
	He probably likes dumplings.	Valószínűleg szereti a knédlit.
	He probably liked dumplings.	Valószínűleg szerette a knédlit.
	It is possible he likes dumplings.	Lehetséges, hogy szereti a knédlit.
	It is possible he liked dumplings.	Lehetséges, hogy szerette a knédlit.

VÉGÜL PEDIG EGY-EGY MONDAT MINDEN SEGÉDIGÉRE:

He can write.	Tud írni.
He could write.	Tudott írni./ Tudna írni.
He could have written.	Tudott volna írni.
He cannot write it.	Nem tudja megírni./ Lehetetlen, hogy megírja.
He cannot have written it.	Lehetetlen, hogy megírta.
He couldn't have written it.	Lehetetlen, hogy megírta.
He may write.	Írhat.
He might write.	Írhatna./ Lehet, hogy ír.
He was allowed to write.	Írhatott.

He might have written.
 He may write.
 He may have written.
 He may not write.
 He may not have written.
 He ought to write.
 He ought not to write.
 He would have to write.
 He ought to have written.
 He ought not to have written.
 He should have written.
 He shouldn't have written.
 He would have had to write.
 He needn't have written.
 He would write.
 He would have written.
 He will write.
 He will have written.
 He must write.
 He has to write.
 He needn't write.
 He hasn't got to write.
 He doesn't have to write.
 He musn't write.
 He didn't have to write.
 He had to write.
 He didn't need to write.
 He must be writing.
 He must have written.
 He used to write.
 He didn't use to write.
 He dares (to) write.
 He dared (to) write.
 He didn't dare (to) write.

Írhatott is volna./ Lehet, hogy írt.
 Lehet, hogy ír.
 Lehet, hogy írt.
 Nem írhat./ Lehet, hogy nem ír.
 Lehet, hogy nem írt.
 Kellene (*illene*) írnia.
 Nem volna szabad írnia.
 Írnia kellene.
 Írnia kellett volna.
 Nem lett volna szabad írnia.
 Írnia kellett volna.
 Nem lett volna szabad írnia.
 Írnia kellett volna.
 Nem lett volna szükséges írnia.
 Írnia.
 Írt volna.
 Írni fog./ Valószínűleg ír.
 Bizonyára írt.
 Írnia kell.
 Írnia kell.
 Nem kell írnia. (*nem szükséges*)
 Nem kell írnia.
 Nem kell írnia.
 Nem szabad írnia.
 Nem kellett írnia.
 Írnia kellett.
 Nem kellett (*nem volt szükséges*) írnia.
 Bizonyára épp ír.
 Bizonyára írt.
 Valaha írt.
 Valaha nem írt.
 Írni merészel.
 Írni merészelt.
 Nem mert írni.

Még néhány példa segédigékre:

I must leave at six today.	Hatkor el kell mennem.
-----	-----
You must be the new teacher.	Biztos te vagy az új tanár.
-----	-----
You musn't talk to anyone about it.	Senkinek nem szabad beszélni róla.
-----	-----
You must feel tired after your long walk.	Biztos fáradt vagy a sok kutyagolás után.
-----	-----
They all must have gone home.	Biztos mind hazament.
-----	-----
They can't have known about it.	Biztos nem tudtak róla.
-----	-----
Mary will have arrived already.	Biztos, hogy Mariska megjött már.
-----	-----
You couldn't have forgotten about my birthday!	Az nem lehet, hogy elfeledkeztél a születésnapomról!
-----	-----
She may be cooking.	Lehet, hogy főz.
-----	-----
She might be sleeping.	Az is lehet, hogy alszik.
-----	-----
He's likely to arrive a bit later.	Valószínű egy kicsit később jön.
-----	-----
He's likely to have phoned.	Valószínű, hogy telefonált.
-----	-----

He's unlikely to have phoned.

Nem valószínű, hogy telefonált.

I didn't need to get up early this morning.

Ma reggel nem kellett korán kelnem.

You needn't have brought me a present.

Nem kellett volna ajándékot hoznod.

You should give up smoking.

Abba kéne hagynod a dohányzást.

Joe may / might have missed the train.

Lehet, hogy Józsi lekészte a vonatot.

They should have discussed the matter.

Meg kellett volna beszélniük az ügyet.

You shouldn't have spat it out of the window.

Nem lett volna szabad kiköpní az ablakon.

		Múlt	Egyeztetés	Tagadás	
1.	to be able to	képes tud...-ni sikertül...-ni	was / were able to	az able előtti első segédigét kell egyeztetni	unable to / vagy az able előtti első segédigét kell tagadni
2.	can	-hat, het, tud...-ni képes...-ni	could	could	can't; can not
3.	can	szabad	could; was / were allowed to	could	can't
4.	can't	tehát biztos, hogy nem	can't have + 3. alak	could	can't
5.	can	valószínű, lehet	can have + 3. alak	could	can't
6.	shall	fog...-ni (jövő) 1. személyekben		should / would személytől függően	shall not; shan't
7.	Shall I / We ... ?	-jak, -jek, -junk, -jünk	should have + 3. alak	minden személyben should	shan't
8.	will	fog...-ni (jövő) 1. , 2. , 3. személyekben		would	won't
9.	will	hajlandó	was / were willing to	would	won't
10.	will you ... ?	udvarias kérés		would	jellegénél fogva nem használatos tagadó formában
11.	will	biztos, hogy	will have + 3. alak	would	won't
12.	will	nyomatékosító, folyton, örökké, gyakoriságot hangsúlyozó	would	would	won't
13.	to be going to	fog...-ni (jövő)	was were going to	was / were going to	wasn't / weren't going to
14.	should	kellene, ajánlás; valószínűség; szemrehányás; kötelesség	should have + 3.alak	should	shouldn't
15.	should	-na, -ne, -ná, -né, -nénk 1. személy feltételes főmondatban	should have + 3.alak	should	shouldn't
16.	should	if-es mellékmondatban netán; esetleg	was / were to have + 3. alak	should	shouldn't
17.	would	-na, -ne, -ná, -né 1. , 2. , 3. személy feltételes főmondatban	would have + 3. alak	would	wouldn't
18.	would	udvarias kérés would you like to...?		would	jellegénél fogva nem használatos tagadó formában
19.	would	valaha gyakran, régen	would	would	wouldn't
20.	must	kell; parancs; utasítás	had to	must / had to	needn't
21.	must	tehát biztos, hogy	must have + 3. alak	must	can't
22.	must not	nem szabad	wasn't / weren't allowed to	must	csak tiltás
23.	have to have got to	kell	had to had got to	had to had got to	do not have to haven't got to
24.	ought to	kell, kellene (kötelesség)	ought to + 3. alak	ought to...	ought not to...
25.	may	lehet, valószínű	may have + 3. alak	might	may not
26.	may	szabad, megengedett	wasn't / weren't allowed to	might; was / were allowed to	may not (tiltás)
27.	might	esetleg, talán	might have + 3. alak	might	might not
28.	needn't	nem kell	needn't have + 3.alak nem lett volna szükséges	needn't	needn't
29.	used to	valaha, régen	csak múlt idő!	used to	didn't used to
30.	to be to	esedékes, úgy van, hogy	was to were to	was to were to	not to be to

IX. THE VERBAL PHRASE (Infinitive, Gerund, Participle)

Ezeket a szerkezeteket az ember általában elbb használja, s csak utána kezd gondolkodni azon, hogy miért így mondta. Az a mondat, hogy: "I wanted to go there" a nyelvtanulás közben automatikusan rögzdik a sok használat során, s nyilván csak unalmas perceidben gondolsz arra (ha egyáltalán gondolsz rá), hogy itt az Infinitive (**to go**) a mondat tárgyaként szerepel, következésképpen itt az "Infinitive as direct object" ("A f névi igenév mint tárgy" fejezet egyik példáját mondtad el.

El ször azt nézzük meg, hogy mi is az az Infinitive, Gerund, illetve Participle.

Magyarral összehasonlítva a következ eredményt kapod:

- a) Infinitive - angol: **to write** - magyar: **írni**
- b) Gerund - angol: **writing** - magyar: **írás**
- c) Participle - angol: **writing** - magyar: **író, vagy írva**
vagy - angol: **written**; magyar: **megírt, vagy írva**.

Bizonyára felmerül benned a kérdés, hogy mire jók ezek a szerkezetek.

Nos, a válasz igen egyszerű : az Infinitive, Gerund, illetve Participle akkor használatos, ha egyrészt a magyar mondat is így kívánja:

<i>Pl.:</i>	I want to go home.	Haza akarok menni.
	Running is useful.	A futás hasznos dolog.
	I can see a smiling girl.	Mosolygó kislányt látok.
	The written letter is in my bag.	Táskámban van a megírt levél.

Másrészt ezekkel az alakokkal - és ez a lényegesebb - összetett mondatokat egyszer síthetsz oly módon, hogy igeid ket váltasz ki.

<i>Pl.:</i>	I advise you to start earlier.	Azt tanácsolom, hogy indulj korábban.
-------------	--------------------------------	---------------------------------------

A magyar mondatban két ragozott ige volt (tanácsolom, indulj, míg az angol mondatban az els ragozott ige még megvan (I advise), a másodikat azonban nem kell ragozni, vagy igeid be tenni, mert az Infinitive (**to start**) ezt a problémát áthidalja, miáltal a mondat egyszer södik. Ez persze a magyarban is sokszor így van:

<i>Pl.:</i>	I went to the swimming pool to swim a bit.	Elmentem az uszodába egy jót úszni.
-------------	--	-------------------------------------

Ilyen mondatoknál nem okoz problémát, a magyart angolba átültetni. A magyar ember számára akkor okoz gondot a használat, ha anyanyelvében nem úgy képzi a mondatot, mint a tanult nyelvben, vagyis a két mondat nem tükörfordítása egymásnak.

Before asking the girl to dance Joe decided to take a close look at her to make sure it was not a boy.
(Még mielőtt felkérte volna a lányt, Jóska úgy döntött, hogy közelebbre is megnézi, hogy megbizonyosodjon, nem fiú-e az illető.)

Ebben az angol mondatban találkozhattál egy **Gerund**-dal (**asking**), egy Infinitive-vel (**to take**), valamint még egy **Infinitive**-vel (**to make**). Tehát míg a magyarban négy ragozott ige volt (**felkérte volna, döntött, megnézi, megbizonyosodjon**), addig az angolban csak egy (**decided**) (a **was**-tól most

eltekinthetünk, miután nem ennek a kérdésnek a része). Az angol mondatban tehát három igeid t, illetve ragozást váltott ki megfelelő Verbal phrase. Fenti mondat persze úgy is mondható, hogy:

A lány felkérése el tt Jóska elhatározta, közelebbbr l megnézi t megbizonyosodni, hogy nem fiú-e,

ami nagyjából megfelel az angol mondat felépítésének, de ilyen jelleg mondatokat mi nem szoktunk...

A Verbal Phrase leggyakoribb alkalmazásai magyar kapaszkodómondatokon keresztül:

1. HAZUDNI, LOPNI CSÚNYA DOLOG TO LIE AND TO STEAL ARE NASTY THINGS

Ebben az esetben az infinitive mondatkezd alanyi helyzetben van, fordítása magyarra f névi igenévvel történik (-ni).

<i>Pl.:</i> To err is human.	Tévedni emberi dolog.
To be or not to be was a question of Hamlet's.	Lenni vagy nem lenni volt az egyik hamleti kérdés.
To kill is a sin.	Ölni bűn.

2. A HAZUDOZÁS ÉS A LOPÁS CSÚNYA DOLOG LYING AND STEALING ARE NASTY THINGS

Ilyenkor a gerund van mondatkezd alanyi helyzetben, magyarra fordítás -ás, -és, vagy -ni.

<i>Pl.:</i> Running is useful.	A futás hasznos. (Futni hasznos dolog.)
Swimming is easy.	Úszni könnyű.
Seeing is believing.	Hiszem, ha látom.
Singing in the rain is very interesting.	Érdekes dolog esőben énekelni.
Travelling by air is faster than riding a horse.	Repülővel gyorsabb menni mint lóháton.
Crying is a female trick.	A sírás női praktika.
Studying is an important part of your life.	A tanulás az élet fontos része.

3/a KÖNNY KATIT TÁNCBA VINNI IT IS EASY TO TAKE KATE TO DANCE

A mondat úgy kezd dik hogy **It's**, követi t egy melléknév (**easy**), majd infinitive (**to take**).

<i>Pl.:</i> It's exciting to drive a car downtown.	Izgalmas dolog a belvárosban vezetni.
It was interesting to hear what he said.	Érdekes volt végighallgatni, hogy mit mond.
It will be lovely to meet you there.	Jó lesz találkozni veled.
It's hard to say goodbye to happiness.	Nehéz a boldogságtól búcsút venni.
It would be very impolite not to invite him.	Udvariatlanság lenne nem meghívni.
It is important to believe in what you do.	Fontos, hogy higgy abban amit csinálsz.
It is easy to translate sentences of the kind.	Könnyű ilyen fajta mondatokat lefordítani.

3/b ÖRÜLÖK, HOGY KATIT TÁNCBA VIHETEM I'M GLAD TO TAKE KATE TO DANCE

A 3/a-hoz hasonlóan itt is melléknév (**glad**) után áll az infinitive (**to take**), csak itt nem **It** vezeti be a mondatot, hanem valami más.

<i>Pl.:</i> Jesus, I'm overjoyed to meet you face to face.	Jézus, örülök, hogy személyesen találkozhatunk.
--	---

(Superstar)
They are ready to help us.
We were glad to hear the news.
I'm sorry to disturb you.
We were surprised to hear the news.
I'm happy to give you a treat.
You are fortunate to have a coat like that.
She will be pleased to meet you.

Hajlandók segíteni.
Örömmel hallottuk a híreket.
Bocs, hogy zavarlak.
Meglepetéssel hallottuk a híreket.
Boldog vagyok, hogy vendégül láthatlak.
Szerencsés vagy, hogy ilyen kabátod van.
Örömmel fog találkozni veled.

3/c KÖNNY JÓSKÁNAK KATIT TÁNCBA VINNI IT'S EASY FOR JOE TO TAKE KATE TO DANCE

ÖRÜLÖK, HOGY JÓSKA TÁNCBA VISZI KATIT I'M GLAD FOR JOE TO TAKE KATE TO DANCE

A 3/a-hoz, illetve a 3/b-hez hasonlóan itt is melléknevet (**easy, glad**) követ f névi igenév (**to take**), csak itt az alanyok különböznek (**It - Joe**; illetve **I - Joe**). A megoldás ilyenkor az, hogy Joe elé tesz egy **for** prepozíciót.

Pl.: It's difficult for me to do that.
I'm anxious for my friends to meet them.

We were impatient for the bus to start.

It's inconvenient for him to visit us.
It's dangerous for an old man to run fast.
We were sorry for them to leave so soon.
I'm happy for you to be here.

Nekem ez túl nehéz.
Alig várom, hogy a barátaim találkozhassanak velük.
Türelmetlenül vártuk, hogy a busz végre elinduljon.
Derogál neki, hogy eljöjjön hozzánk.
Veszélyes az, ha egy öreg ember gyorsan fut.
Sajnáltuk, hogy olyan korán elmennek.
Örülök, hogy itt vagy.

4/a LEGF BB IDEJE KATIT TÁNCBA VINNI IT IS HIGH TIME TO TAKE KATE TO DANCE

A 3/a-hoz hasonlóan a mondat itt is **It**-tel kezd dik, de nem melléknév, hanem f név követi (**time**), majd következik az infinitive (**to take**).

Pl.: It's a sin to behave like that.
It was a pity to leave it there.
It's a shame not to enjoy a book like that.
It's a pleasant surprise to see you here.
It's time to say our farewells.
It's a waste of time to talk to her when she's in this mood.
It's a sheer paradise to relax in a hot bath after a hard day's work.
It was a shock to see the size of the bill.

Bűn így viselkedni.
Kár volt otthagyni.
Szégyen, hogy nem élvezel egy ilyen könyvet.
Milyen kellemes meglepetés, hogy itt vagy.
Ideje, hogy búcsúzzunk.
Tiszta időpocsékolás akkor beszélni vele, mikor ilyen hangulatban van.
Maga a paradicsom forró kádban pihegni egy nehéz nap után.
Döbbenetes volt meglátni a számlát.

4/b NINCS ID M KATIT TÁNCBA VINNI I HAVE NO TIME TO TAKE KATE TO DANCE

A 4/a-hoz hasonlóan itt is infinitive (**to take**) áll a f név (**time**) után, csak a mondatot nem **It** vezeti be, hanem valami más.

Pl.: I'm not in the mood to talk to you now.

He made no attempt to escape.
Chicago is a nice place to live.
He is not a man to do such a thing.

Nem vagyok olyan hangulatban, hogy beszélgessek veled.
Nem tett kísérletet a szökésre.
Chicagóban jó lakni.
Ő nem olyan, aki ilyet tenne.

There is nothing to see here.
There is nothing to worry about.
What a question to ask!
I have no money to waste.
We are the ones to make a brighter day.
I have a lot of work to do.
I had no occasion to go to Paris.

Nincs itt kérem semmi látnivaló.
Nincs miért aggódni.
Micsoda kérdés!
Nincs szórni való pénzem.
Mi vagyunk azok, akik boldogságot hoznak.
Sok a dolgom.
Nem volt semmi ok arra, hogy Párizsba menjek.

4/c MOST NINCS ID ARRÁ, HOGY JÓSKA TÁNCBA VIGYE KATIT THERE IS NO TIME FOR JOE TO TAKE KATE TO DANCE

A 4/a-hoz, illetve a 4/b-hez hasonlóan itt is **time** nevet követ a **take** névi igenév (**to take**), csak itt különböznek az alanyok (**there - Joe**). Ilyenkor Joe elé mindig tegyél be egy **for** prepozíciót.

<i>Pl.:</i>	I have no place for you to stay. There is no need for us to argue about this. There was no possibility for us to see the town. I have no money for your to spend. Is there any room for me to sit down in here? There is no chance for him to survive it.	Nincs számodra helyem. Nem kell erről vitázni. Nem volt lehetőségünk, hogy megnézzük a várost. Nincs számodra pénzem. Van hely, ahova leülhetek? Nincs esélye, hogy túléli.
-------------	--	--

5. NINCS ÉRTELME KATIT TÁNCBA VINNI IT IS NO GOOD TAKING KATE TO DANCE

ELEGEM VAN MÁR ABBÓL, HOGY KATIT TÁNCBA VIGYEM I'M TIRED OF TAKING KATE TO DANCE

Fentiekben az a közös, hogy egy melléknevet (**good, tired**) egy gerund (**taking**) követ. Az egyik típus **It**-tel kezdődik, a másik nem. Ez a szerkezet a 3/a, illetve a 3/b megfelelője azzal a nem elhanyagolható különbséggel, hogy itt nem infinitive (**to take**), hanem gerund (**taking**) követi a melléknevet.

<i>Pl.:</i>	It's no good crying about it. It's no good talking to him because he never listens. It isn't worth waiting for him. He was busy bossing around him. That record is worth listening to. I'm fed up with waiting for him. I'm sick of you coming round here. She is very good at dancing. She is very bad at singing. He is fond of sleeping. She made me responsible for losing the money.	Nincs értelem sírni miatta. Nincs sok értelem beszélni hozzá, úgyse figyelj. Nem érdemes várni rá. Azzal volt elfoglalva, hogy játszott a nagymamát. Érdemes meghallgatni azt a lemezt. Tele van a hócipőm azzal, hogy rá várjak. Elegem van, hogy annyit járjál a nyakamra. Nagyon jól táncol. Nagyon rosszul énekel. Imád aludni. Engem tett felelőssé, hogy elveszett a pénz.
-------------	---	--

6. SZERETEM KATIT TÁNCBA VINNI I LIKE TAKING KATE TO DANCE *vagy* I LIKE TO TAKE KATE TO DANCE

Ennél a típusnál van egy ige (**like**), melyet követhet gerund (**taking**) vagy infinitive (**to take**). Tulajdonképpen mindegy, hogy a kettő közül melyiket használsz, bár a **like taking** inkább általánosságot fejez ki, míg a **like to take** egy bizonyos szituációra vonatkozik. Tehát:

általában szeretem táncba vinni - *like taking*

akkor szeretem táncba vinni, ha sötét van a teremben - *like to take*

Azon igék, melyek után bátran használhatsz infinitive-et is, meg gerund-ot is, a következ k.

begin – kezd

like – szeret

prefer - jobban szeret

start – kezd

love – imád

continue – folytat

hate – gyűlöl

Pl.: She began learning the piano five years ago.
And when the rain begins to fall...
I love sitting in the garden.
I love to love.
I love you.
He continued to stare at them.
Will you continue gardening?
She hates to be late for work.
She hates being late for work.
I prefer reading to writing.
She prefers to do it herself.

Öt éve kezdett zongorázni tanulni.
És amikor esni kezd...
Imádok a kertben üldögni.
Imádok imádni.
(*Ez sem nem -ing se nem to, de jó mondani*)
Továbbra is bámulta őket.
Tovább folytatod a kertészkedést?
Utál elkésni a munkából.
(*ugyanaz, mint fenn.*)
Jobb szeretek olvasni, mint írni.
Jobb szereti egyedül csinálni.

7. EMLÉKSZEM, HOGY TÁNCBA VITTEM KATIT I REMEMBER TAKING KATE TO DANCE

DE !!!

NEM FELEJTEM MAJD EL, HOGY TÁNCBA VIGYEM KATIT I'LL REMEMBER TO TAKE KATE TO DANCE

A 6-os ponthoz hasonlóan itt is van egy ige (**remember**), melyet követhet gerund (**taking**), vagy infinitive (**to take**), de míg a 6-os esetben a kett között jelentésbeli különbség nemigen volt, most egész mást jelent a mondat akkor ha gerund-ot használsz, mint ha infinitive-et.

A következ igék tartoznak ebbe a csoportba:

- a) remember + ing = emlékszik, hogy csinált valamit
remember + to = nem felejt el csinálni valamit

Pl.: I remember locking the door as I left the house.
I remembered to lock the door as I left the house.

Emlékszem, hogy bezártam az ajtót, mikor elmentem hazulról.
Nem felejtettem el bezárni az ajtót, mikor elmentem hazulról.

- b) forget + ing = elfelejti, hogy csinált valamit
forget + to = elfelejt majd csinálni valamit

Pl.: I'll never forget finding that old coin in my garden.
Don't forget to bring the cases.

Soha nem fogom elfelejteni azt, amikor megtaláltam azt a régi érmét a kertben.
Ne felejtsd el elhozni a bőröndöket.

- c) regret + ing = sajnálja, hogy csinált valamit
regret + to = sajnálja, hogy csinálnia kell valamit

Pl.: I regret sitting on your dog.
I regret to inform you that you owe me a grand.

Sajnálom, hogy ráültem a kutyádra.
Sajnálattal kell közölnöm, hogy tartozol egy ezressel.

- d) stop + ing = abbahagy valamit
stop + to = megáll, hogy csináljon valamit

Pl.: They stopped talking.
They stopped to talk.

Abbahagyták a beszélgetést.
Megálltak, hogy beszélgessenek.

- e) try + ing = kipróbál valamit
try + to = megpróbál valamit

Pl.: He tried kissing.
He tried to kiss the girl.

Kipróbálta, hogy milyen dolog csókolózni.
Megpróbálta megcsókolni a lányt.

8. SIKERÜLT KATIT TÁNCBA VINNEM I MANAGED TO TAKE KATE TO DANCE

RÁVETTEM JÓSKÁT, HOGY VIGYE TÁNCBA KATIT I PERSUADED JOE TO TAKE KATE TO DANCE

Fenti két mondatban az a közös, hogy az igét (**manage, persuade**) infinitive (**to take**) követi. A különbség pedig az, hogy míg az els mondatban én vittem addig a másodikban én vettem rá, de **Jóska** vitte. Az els esetben tehát közvetlenül az ige után állt a to take, míg a másodikban **Jóska** befurakodott az ige és a to take közé, mivel a cselekvést végzi. Ebbe a csoportba tehát azok az igék kerültek, melyek után csakis infinitive állhat. A következők 1 van szó:

agree – beleegyezik
ask – kér
claim – követel
allow – megenged
desire – kíván
expect – vár
help – segít
long – vágyódik
order – megparancsol
pretend – tettet
persuade – rávesz
request – kér
urge – sürget

arrange – elintéz
attempt – megkísérel
decide – elhatároz
advise – tanácsol
endure – elvisel
fail - nem sikerül
forbid – megtilt
manage – sikerül
plan - akar, tervez
promise – megígér
remind – emlékeztet
tell – mond
want – akar

can't afford - nem engedheti meg magának
beg - kér, könyörög
demand – követel
command – parancsol
encourage – biztat
hope – remél
invite – meghív
offer – följánl
propose – javasol
permit – megenged
refuse - megtagad
tempt – kísért
wish – óhajt

Pl.: I can't afford to ford the river in a Ford.

They decided to learn a new song.
He failed to pass the exam.
His parents won't allow him to come.
She asked him to wake her at six.
I want you to stay with me.
I don't want to stay with you.
Remind me to write to him.
My wife told me not to do it.
She refused to show him her nipple.
(Adrian Mole)
I've begged her to take me to a private nose specialist. (Adrian Mole)
She pretended not to hear it.

Nem engedhetem meg magamnak, hogy a Fordommal gázoljak át a folyón.
Úgy döntöttek, hogy új dalt tanulnak.
Nem sikerült levizsgáznia.
A szülei nem fogják elengedni.
Meggérte, hogy hatkor ébressze.
Azt akarom, hogy velem maradj.
Nem akarok veled maradni.
Majd szólj, hogy írjak neki.
A feleségem azt mondta, ne csináljam.
Nem volt hajlandó megmutatni neki a cicijét.

Könyörögtem, hogy vigyen el egy magán orráshoz.
Úgy tett, mint aki nem hallja.

9. SZÍVESEN TÁNCBA VISZEM KATIT I DON'T MIND TAKING KATE TO DANCE

Az igét (**don't mind**) gerund (**taking**) követi. Azon igék melyek után csak gerund állhat, a következők:

admit – bevall
consider - tekint vminek

appreciate - nagyra becsül
delay – akadályoz

avoid – elkerül
enjoy – élvez

excuse - elnézést kér
imagine – elképzél
prevent – megakadályoz
can't stand - ki nem állhat
resist – ellenkezik

don't mind - szívesen (nem bán)
postpone – elhalaszt
recall – visszaidéz
suggest – javasol
resent - neheztel

can't help - nem tehet róla
keep - egyre csak csinál valamit
save - megment, spórol
tolerate - elvisel

Pl.: He kept saying: "You went screwing the milkman".
I object to your using that kind of dirty tricks

to get at me.
I couldn't help dropping a hint or two.
Do you enjoy doing that?
He tried to avoid answering my questions.

She admitted stealing the bicycle.
They delayed publishing the report.
Police have finally succeeded in solving the mystery.

I don't recall ever meeting her.

She insists on having a holiday abroad every year.

Egyre csak azt hajtogatta: "Csavaroztál a tejesemberrel!" (*Chicago*)
Tiltakozom, hogy hátulról gyere ilyen módszerekkel.

Muszáj volt egy-két célzást ejtenem.
Élvezed, hogy ezt csinálod?
Megpróbálta kikerülni, hogy válaszolnia kelljen a kérdéseimre.

Bevallotta, hogy ő lopta el a biciklit.
Késleltették a jelentés nyilvánosságra hozatalát.
A rendőrségnek végül sikerült megoldania a rejtélyt.

Nem emlékszem, hogy valaha is találkoztam volna vele.

Ragaszkodik hozzá, hogy minden évben külföldön nyaraljon.

10. MIELŐTT ELMENTEM MÉG TÁNCBA VITTEM KATIT BEFORE LEAVING I TOOK KATE TO DANCE

Itt két tagmondatból álló összetett mondatot látsz.

Első tagmondat: *mielőtt elmentem*

Második tagmondat: *táncba vittem Katit*

Ezt a mondatot úgy is mondhatnád, hogy **Before I left I took/had taken Kate to dance**, mely esetben a mondatnak mind a két felét külön igeid be tennéd. Ilyen jellegű mondatoknál azonban, amennyiben a két alany (**én** mentem - **én** vittem) megegyezik, gerund segítségével rövidíthetsz. Olyan tagmondatokat tudsz rövidíteni, melyek úgy kezdődnek, hogy:

before – mielőtt
since – amióta
instead of - ahelyett, hogy

after – miután
besides – azonkívül

on – ahogy
without - anélkül hogy

Pl.: I usually take a bath before having breakfast.
She started the job soon after leaving the university.

Since leaving Paris, we've visited Brussels and Amsterdam.
Besides being a pro football player, he also runs an icecream shop.
Without wishing to appear ungrateful I think their wedding present could have been a bit more generous.
You should be working instead of lying there in bed.

Reggeli előtt szoktam fürödni.
Nem sokkal azután hogy elvégezte az egyetemet, munkába állt.
Mióta eljöttünk Párizsból, már megnéztük Brüsszelt és Amszterdamot.
Azonkívül hogy profi focista, még fagyizót is vezet.
Anélkül hogy hálátlannak akarnék mutatkozni, meg kell jegyezzem, hogy nászajándékuk nagyobb léptékű is lehetett volna.
Dolgoznod kéne ahelyett hogy ott döglesz.

11. AZ ISKOLÁBA MENVÉN KATIT TÁNCBA VITTEM ÉN GOING TO SCHOOL I TOOK KATE TO DANCE

Ez az első eset (de nem az utolsó), amikor a participle-vel találkozol.

Az első tíz pont az infinitive-vel és a gerund-dal foglalkozott, mostantól a participle jön.

Ha elfelejtetted volna:

present participle:	singing	éneklő énekelve
past participle:	broken	törött törve

A 11-es pontban tehát egy present participle vezeti be a mondatot (**going**), magyarra fordítása **menvén**, vagy **miközben mentem**. Ez a bevezet mondat id határozói mellékmondat (miközben mentem, miután megérkeztem stb.).

Itt is arra vigyázz, hogy a két tagmondat alanya megegyezzen, csak akkor tudsz rövidíteni (**én** mentem az iskolába, és **én** vittem Katit táncba).

El idej séget (pl. miután meglocsolta a virágokat, elkezdett port törölni) úgy tudsz kifejezni, hogy a participle-t perfect alakba rakod (**having watered the flowers**). Ez a típus sokban hasonlít a 10-es pont **after**-es mondataihoz:

After watering the flowers she began to dust = Having watered the flowers she began to dust.

Nemcsak hogy hasonlít, de jelentésében pont ugyanaz.

<i>Pl.:</i>	Having eaten the bone the dog asked for a cat. Finishing the wash up she started to cook. Having returned from abroad she decided to start a new life. Going to the shop we saw an accident.	Miután megette a csontot, a kutya macskát kért. Miután bejejezte a mosogatást főzni kezdett. Miután visszatért külföldről, elhatározta, hogy új életet kezd. Az üzletbe menvén balesetet láttunk.
-------------	---	--

12. SZOROSAN MAGAMHOZ SZORÍTVA VITTEM KATIT TÁNCBA HOLDING HER TIGHT I TOOK KATE TO DANCE

Itt is present participle (**holding**), az els tagmondat, mégpedig módhatározói mellékmondat (hogyan, mi módon vittem Katit táncba). Itt is arra vigyázz, hogy az alanyok megegyezzenek (**én** szorítottam, és **én** vittem táncba). Módhatározó funkcióban szerepelhet a past participle is: We were sitting there **shocked** by the sight of the accident. - A baleset látványától megdöbbenően ültünk ott.

Esetenként **with** prepozíció állhat a participle-s mellékmondat el tt; ilyenkor az alanyok különböznek:

Napoleon came out of the farmhouse **with his dogs barking** around him.

(Napoleon kijött a házból, s közben a kutyái ugattak körülötte.)

<i>Pl.:</i>	The children came into the room laughing loudly. With the elections approaching the government is running out of time to settle its views. She stopped in the middle of the road surprised by the sight of the car. The man went on drinking with his wife throwing ashtrays at him. He paused for a moment studying the boy. He was lying on the floor gasping for breath. The old lady was heading for the police station with a young man jumping around her and begging her pardon.	Hangosan nevetve léptek a gyerekek a szobába be. A választások közeledtével a kormánynak egyre kevesebb ideje van arra, hogy világossá tegye nézeteit. Megállt az út közepén megdöbbenve a hatalmas autó látványától. A férfi folytatta az ivást, miközben a felesége hamutartókat vadosított hozzá. Egy pillanatra megállt és a fiút tanulmányozta. A földön feküdt és levegő után kapkodott. Az idős hölgy a rendőrség felé tartott, miközben egy ifjú ember ugrált körülötte bocsánatért esedezve.
-------------	---	---

13. MIVEL SZOMORÚ VOLTAM, HÁT TÁNCBA VITTEM KATIT FEELING A BIT LOW I TOOK KATE TO DANCE

Ez a fajta bevezet mondat okhatározói mellékmondat (miért, mi okból vittem Katit táncolni). Itt is megegyeznek az alanyok! (**Én** voltam szomorú, **én** vittem táncba.) Ha az ok id ben megel zi a f aktust, **having** + **3. alakot** használj.

Having run out of meat, the butcher closed his shop.
(Mivel elfogyott a hentes húsa, hát bezárta a boltot.)

<i>Pl.:</i> Being very poor, they couldn't afford to buy a house.	Mivel szegények volta, nem tudtak házat venni maguknak.
Being afraid of the rain, she decided to stay at home.	Mivel félt az esőtől, úgy döntött, hogy otthon marad.
Troubled by the sight of the dustbins she put a curtain on the window.	Miután zavarta a lányt a kukák látványa, függönyt tett az ablakra.
Having no one else to turn to, she turned to her mother-in-law.	Mivel más már nem volt, hát az anyósához fordult.
Finding no money in the house the burglar smashed the place.	Mivel pénzt nem talált a betörő, hát mindent szétvert.
Having run out of ice, she went out to get some.	Mivel elfogyott a jég, kiment hogy hozzon.

14. A JÓL ISMERT SZTÁR, AKIT MEGCSÍPETT EGY MÉHECSKE, OTT TÁNCOL AZ IZGATÓ LÁNNYAL, AKI A BAJSA ALATT MOSOLYOG THE WELL-KNOWN STAR STUNG BY A BEE IS DANCING, OVER THERE WITH THE EXCITING GIRL SMILING UNDER HER MOUSTACHE

Megjegyzés: Kati táncba vitele ezen szerkezetek gyakorlásához nem t nt megfelel nek. (A szerző)
Fenti mondat azért sikerült ilyen monumentálisra, mert egy mondat segítségével szerettem volna bemutatni azt, amikor a present participle, illetve a past participle el lr l, illetve hátulról támadja a f nevet (a sztárt, illetve a kislányt).

A Participle tehát kétféleképpen érintkezhet a f névvel: a) el lr l,
b) hátulról.

a) Tehát el lr l járul a f névhez (vagyis megelőzi azt), és közben a f név jelz jévé válik. Ezt magyarul melléknévi igenévnek hívják.

1. **Present Participle** (folyamatos melléknévi igenév: alvó, ég , hulló, síró, rívó, togyogó):

smiling lady - mosolygó hölgy	rising sun - felkelő nap
falling star – hullócsillag	galloping coroners - vágózó halottképek
fuming Trabant - füstölő Trabant	washing bear - mosó medve (a maci, amelyik épp mos)
splashing girl - pancsoló kislány	singing dog - éneklő kutya
miewing cat - nyávogó macska	threatening letter - fenyegető levél
sleeping lion - alvó oroszlán	

2. **Part Participle** (befejezett melléknévi igenév: lehullott, tanult, elveszett, megtalált, megalázott, megérdemelt):

broken heart - törött szív	trained nurse - képzett ápoló
smoked bacon - füstölt szalonna	sucked dumplings - szopott gombóc
patched jeans - megfoltozott farmer	humiliated rabbit - megalázott nyuszi
lost and found rabbit - elveszett és megtalált nyuszi	

Egyszer példák el lr l támadó present, illetve past participle-re:

<i>Pl.:</i> The splashing girl is licking the smoked bacon.	A pancsoló kislány a füstölt szalonnát nyalogatja.
The patched jeans are hanging on the drying rope.	A megfoltozott farmer ott lóg a szárítókötélen.
The miewing cat is sitting behind locked doors.	A nyávogó macska zárt ajtó mögött ül.
The singing dog is whining in the whitewashed	Az éneklő kutya a kimeszelt házban vonyít.

house.

The boiling meat soup is on the cleaned cooker.

A megpucolt tűzhelyen van a rotyogó húsleves.

- b) Most megismerkedsz azzal az esettel, amikor a Present, vagy Past Participle hátulról támadja a fő nevet, oly formán, hogy a Participle-s szerkezet mellékmondattá válik.

Nézd az alábbi mondatokat:

Pl.: Do you know the girl dancing with that man?
The books lying on the desk were very expensive.

Ismered azt a lányt, aki azzal a férfival táncol?
A könyvek, melyek az asztalon vannak, sokba kerültek.

Ezek tulajdonképpen hiányos mondatok, melyek közül az elsőben a WHO IS/ARE/WAS/WERE, míg a másodikban a WHICH IS/ARE/WAS/WERE hiányzik a fő név és a Present Participle között. A mondat tulajdonképpen úgy is mondható, hogy:

Do you know the girl who is dancing with that man?
The books which are lying on the table were very expensive.

Past Participle-s mondatok is képezhetők ilyen szerkezetben, amennyiben a fő név után szenved (passive) szerkezet következik.

Pl.: This is a house built some hundred years ago.
He is a man trusted by everybody.

Olyan ház ez, mely évszázadokkal ezelőtt épült.
("lett építve")
Olyan ember ő, akit mindenki becsül.
("becsülve van mindenki által")

Itt is WHO IS/ARE/WAS/WERE, illetve WHICH IS/ARE/WAS/WERE maradt ki a mondatból, azonban a mellékmondat itt nem cselekvő, hanem szenvedett lett volna. A fenti mondatok teljes mondatként így hangzottak volna:

This is a house which was built some hundred years ago.
He is a man who is trusted by everybody.

Példák: (Present Participle-vel):

Who is the girl standing at the corner?

Ki az a lány, aki a sarkon áll?

Whose is the Trabant racing on Soroksári road?

Kié az a Trabant, mely a Soroksári úton száguldozik?

The girl sitting at the table is my sister.

A lány, aki az asztalnál ül, a nővérem.

The snake sleeping in the grass will bite you if you tread upon it.

A kígyó, mely a fűben fekszik, megmar, ha rálépsz.

The man repairing my car is very good at his job.

A férfi, aki az autót javítja, kiváló szakember.

The boy running in the street escaped from a reform school.

Az utcán rohanó fiú, javító iskolából szökött meg.

Bring me the parrot speaking in its cage.

Hozd ide a papagájt, amelyik a ketrecében beszélget.

The man standing in front of the judge is charged with capital murder.

A férfit, aki a bíró előtt áll, rablógyilkossággal vádolják.

Példák: (Past participle-vel)

Get me the flask filled with wine.

Hozd ide a borral teli flaskát.

The cockroaches ate all the food left in the kitchen.

A csótányok megették az összes ennivalót, ami a konyhában maradt.

The photo taken of you is beautiful.

A fénykép, mely rólad készült, gyönyörű.

Sausages made in Hungary are very famous.

A Magyarországon készült kolbász világhírű.

The days spent in New York were amazing.

A New York-ban eltöltött napok csodásak voltak.

The watch found in the garden belongs to me.

A kertben talált óra az enyém.

79 (Hetvenkilenc) apróság

1. Főnevek és azok többszáma
2. Some, any, no
3. Sok és kevés (many, much, a lot of, few, little)
4. Összes; minden (all, every, each)
5. Both, either, neither
6. Birtokviszony ('s; of)
7. Melléknevek fokozása és összehasonlítása
8. Névelők (articles)
9. Bárcsak (I wish, if only)
10. Valaha (used to, would)
11. Ugye-kérdés
12. Inkább (would rather)
13. Mintha, hogy (as if/as though)
14. Mit gondolsz, ki vagy? Jellemző mondatok
15. Azt hiszem, nincs igazad jellemző mondatok
16. Nyak, -nyek, -nyuk, -nyük "képzés"
17. Azt akarom, hogy te csinálj valamit
18. Ideje, hogy... (It is time)
19. Kedvem van... (I feel like)
20. Is, is...is, sem, sem...sem
21. Amíg... (until)
22. Időhatározói mellékmondatok
23. Keményen, illetve alig (hard, hardly)
24. Used to
25. Történetesen...
26. Nálunk, hozzánk
27. Át, keresztül (across, through)
28. Reggeli, ebéd, vacsora
29. Udvariasság
30. To be to szerkezet
31. Készült valamiből (made of, made from)
32. Jelző szerkezetek
33. Az oka valaminek (reason for, reason why)
34. Sikerül - nem sikerül
35. Szegények, gazdagok stb.
36. Milyen...; Ilyen...; Olyan...
37. Minél...annál
38. Az, aki...
39. Egyre csak (keep + ing)
40. Make
41. Tanácsadások
42. Rászoktam, leszoktam

A többes számot az angol általában úgy képezi, hogy a f név után s, vagy es jelet biggyeszt.

Például: car – cars   glass – glasses   egg – eggs
table – tables   girl – girls   word – words

Van azonban olyan eset is, amikor a többes számot en jelképezi.

Ez két f névre érvényes: child – children   ox – oxen (ökör)

Aztán el fordulhat az, hogy a f név magánhangzó változással mutatja többes száma fordulását.

Például: man – men   woman – women   foot – feet
tooth – teeth   goose – geese   mouse – mice
louse – lice

az f, illetve fe vég f nevek közül jónéhány esetben az f v-vé válik, amikor az s jelet fölveszi.

Például: knife – knives   wolf – wolves   leaf – leaves (falevél)
wife – wives   half – halves   life – lives

Van néhány olyan jövevényszó az angolban, mely magával hozta a többes számát is, így ezek különböz ek lehetnek.

Például: datum – data (adat)   medium – media (hírközlő szervek)   terminus – termini (végállomás)
basis – bases (alap)   phenomenon – phenomena (jelenség)   beauty – beaux (szépség)

Vigyázz! Van néhány olyan f név, mely a magyarban megszámlálható, az angolban azonban megszámlálhatatlan, így hát nem kerülhet többes számba, valamit nem veheti föl maga elé az **a** határozatlan nével t.

Például: advice (tanács)   damage (kár)   equipment (főlszerelés)   fun (vidámság)
furniture (bútor)   gossip (pletyka)   homework (lecke)   information
nonsense   news (hír)   permission (engedély)   work (munka)

Ha mégis úgy akarsz közölni, hogy

Például: Van két hírem, egy jó, meg egy rossz, akkor azt a következ képpen tedd:
I have two pieces of news; a good one and a bad one.

Vagyis a **news** szó elé a **piece** (darab) szót rakod be, mely szó már megszámlálható, így tehát többes számba is rakható.

Például: He gave me a valuable piece of information.   Értékes információt adott.
I gave her a good piece of advice.   Adtam neki egy jó tanácsot.
Give me some good advice.   Adj néhány tanácsot.
We don't have much work to do.   Nincs sok dolgunk.
I bought two pieces of furniture.   Vettem két darab bútort.

Más: Van néhány olyan f név, melynek egyes száma megegyezik a többes számmal.

Például: fish   sheep (birka)   deer (szarvas)   trout (pisztráng)

Aztán van olyan, amit csak többes számban használnak: pl. police.

Például: The police are coming.   Jön a rendőrség.

2. SOME, ANY, NO

A **some** két alapvető jelentéssel bír: **a)** néhány, valamennyi
b) valami(lyen).

Az **a)** esetben a **some** után következő név többes számba kerül, ha megszámlálható, illetve nem kerül többes számba, ha megszámlálhatatlan.

Például: Some songs were sung. Néhány dalt énekeltek.
I have some good books. Van néhány jó könyvem.
I have some bread. Van egy kis (valamennyi) kenyérem.
I've got some money in my pocket. Van valamennyi pénzem.
There is some milk in it. Van benne egy kis tej.

A példákából is láthatod, hogy a **some** első sorban kijelentő mondatokban fordul elő, bár inkább néként kérdő mondatban is szerepelhet, méghozzá akkor, ha a kérdésre igenlő választ vársz.

Például: May I have some more coffee? Kaphatok még kávé?
Will you have some cake? Kérsz még sütit?
Have you got some money? Van egy kis pénzed? (*Remélem, hogy van.*)
Some wine, Sir? Egy kis bort, uram?

A **some b)** jelentése ugyebár az volt, hogy valami(lyen). Nos, ebben az esetben a megszámlálható név se kerül többes számba.

Például: He was talking to some woman. Valamilyen nővel beszélt.
I've read that story in some book. Valamilyen könyvben már olvastam ezt a történetet.
Some man telephoned this morning. Valami férfi keresett ma reggel.

Visszatérve a **some a)** jelentésére, ha a kijelentő mondatot kérdésbe akarod tenni, akkor egyrészt használhatsz szintén **some**-ot (ahogy néhány sorral feljebb látod), ha pedig a feltételek nem adóttak (vagyis nem tudod, hogy a válasz milyen lesz), akkor **some** helyett **any**-t használj.

Például: Are there any eggs in the basket? Van tojás a kosárban?
Can you see any money on the table? Látsz pénzt az asztalon?
Are there any students in the classroom? Vannak diákok a teremben?
Is there any wine in the flask? Van bor a flaskában?

Tagadó mondatok esetében **some**-ot soha ne használj, helyette **any**, vagy **no** szerepel. **Any**-t használj akkor, ha a mondat igéjét már tagadtad:

Például: He didn't ask me any questions. Semmit nem kérdezett.
There aren't any cigarettes on the table. Nincs cigaretta az asztalon.
I ain't got any money. (*slang*) Nincs pénzem.
I don't think there is any milk in the jug. Nem hiszem, hogy van tej a kanocsóban.

Amennyiben a mondat igéjét nem tagadtad, úgy **any** helyett **no**-t használj tagadó mondatban.

Például: He has no friends. Nincsenek barátai.
I have no time. Nincs időm.
There is no girl like you. Nincs még egy olyan lány, mint te.
No words come easy to me. Egy szó sem jön könnyen.

Vigyázz! Ha egyszer a mondat igéjét tagadtad, **no**-t nem használhatsz, mert akkor dupla tagadás jönne létre, ami nem megengedett.

Például: I haven't got no money. Nincs pénzem.
(*Nem szabályos a dupla tagadás miatt.*)

Megjegyzés: Noha szabálytalan, mégis egyre jobban terjed a dupla tagadás, els sorban Amerikából kiindulva.

Például: **Ain't got no underwear. (HAIR)** **Nincs alsóneműm.**
(Ez mind szép, de ha lehet, a dupla tagadást kerüld.)

A **some, any**, illetve **no** összetétel el tagja is lehet, gondolj csak a **something, anything, nothing** szavakra.

Ezekkel kapcsolatban ugyanaz a helyzet, mint korábban volt, vagyis

kijelent mondatban: something
kérd mondatban: something, vagy anything
tagadó mondatban: anything, vagy nothing

Persze ilyen el taggal egyéb szavak is léteznek.

Például: **somebody, anybody, nobody, somewhere, anywhere, nowhere** stb.

Például: I can see something in the corner. Valamit látok a sarokban.
I can't see anything in the corner. Nem látok semmit a sarokban.
I can see nothing in the corner. Nem látok semmit a sarokban.
There is somebody under the bed. Valaki van az ágy alatt.
There isn't anybody under the bed. Senki nincs az ágy alatt.
Is there anybody under the bed? Van valaki az ágy alatt?
There is nobody under the bed. Senki nincs az ágy alatt.

3. SOK és KEVÉS (many, much, a lot of, few, little)

A következ t jól jegyezd meg! Ha kijelent mondatban akarod azt mondani, hogy **sok**, akkor az **a lot of**, vagy **lots of** szavakat használd! E kett bármelyike szerepelhet akár megszámlálható, akár megszámlálhatatlan f név el tt.

Például: He made a lot of mistakes. Sok hibát csinált.
His son gives him a lot of trouble. A fia sok bajt okoz neki.
Lots of money is spent on beer every year. Minden évben sokat költenek sörre.
I have got lots of leisure time. Sok szabadidőm van.
She's got a lot of cars. Sok autója van.

Lots of és **a lot of** helyett használhatsz **plenty of**-ot is meg még másokat is, de az el bbi kett a leggyakoribb.

Ha a mondat kérd , vagy tagadó, a **many** és a **much** használata javasolt. **Many**-t használj megszámlálható f nevek el tt, s a f nevet tedd többes számba. **Much**-ra akkor van szükség, ha a f név megszámlálhatatlan, és természetesen ez nem is tehet többes számba.

Például: He didn't make many mistakes. Nem vétett sok hibát.
Did he make many mistakes? Sok hibát csinált?
He hasn't got much leisure time. Nincs sok szabadideje.
Has he got much leisure time? Sok szabadideje van?
His son didn't give him much trouble. A fia nem okozott sok gondot neki.
Has she got many cars? Sok autója van?

Kijelent mondatban is **many/much**-ot kell használni abban az esetben, ha valamilyen módosító szó áll a **sok** el tt.

Például: **so, as, too, how, very, rather** stb.

Például: He's got so many problems with his car.
I've got as much as two forints.
There are too many people standing in front
of the fire.

Annyi baja van a kocsijával.
Annyi mint két forintom van.
Túl sok ember áll a tűz előtt.

A sok ellentéte köztudomásúan a kevés. Nos ez a szó az angol nyelvben is létezik, méghozzá kétféle formában:

(a) few; (a) little;

A helyzet ugyanaz, mint a **many/much** esetében, vagyis az egyik (mégpedig az **(a) few**) vonatkozik vonatkozik megszámlálható f nevekre, míg az **(a) little** megszámlálhatatlanokra. Nincs azonban különbség kijelentés, kérdés és tagadó mondat között, vagyis mindháromban e két szó jelenti azt, hogy kevés.

Bizonyára fúrja az oldalad, hogy miért tettem zárójelbe az **a** határozatlan névelőt (magyar jelentése: egy) **few**, illetve **little** előtt. Nos azért, mert magyarban is mást jelent, ha azt mondod:

Van egy kevés pénzem, vagy pedig

Kevés pénzem van.

Nos, ha **a few**, illetve **a little** szerepel a mondatban, akkor van egy kevés valamiből, ha pedig **few**, vagy **little**, akkor kevés van valamiből.

Például: I wrote a few letters.
I wrote few letters.
He had a little trouble.
He had little trouble.
I've got a little time.
I've got little time.
We saw a few people there.
We saw few people there.

Megírtam néhány levelet.
Kevés levelet írtam.
Volt egy kis baja.
Kevés baja volt.
Van egy kis időm.
Kevés időm van.
Láttunk ott néhány embert.
Kevés embert láttunk ott.

4. ÖSSZES; MINDEN (All, every, each)

A három fent látható szó közül az **all** két jelentéssel bír: **a)** az összes...
b) egész...

Mindkét típusú főnév (megszámlálható; nem megszámlálható) elé teheted az **all** szót, ha azt akard kifejezni, hogy valamiből az összes.

Például: All my money was gone.
All the people in the street were chanting.
Did you eat all the bacon?
All his dreams were turned into ashes.
Do you want to drink all the beer?

Az összes pénzem eltűnt.
Az összes ember énekelt az utcán.
Az összes szalonnát megetted?
Összes álma semmivé foszlott.
Az összes sört meg akard inni?

Láttad, hogy az **all** szó előtt leginkább **the** határozott névelő szerepelt. Ezt akkor tedd ki, ha egy bizonyos csoport összes tagjáról van szó. Ha a világ összes valamijéről akarsz beszélni, nem kell **the**. Nézd az alábbi szembeállításokat:

Például: All the workers of the factory should unite.
All workers should unite.
All the children in the class like chocolate.

All children like chocolate.
I love all the girls.

I love all girls.

A gyár összes dolgozója egyesüljön.
A világ minden dolgozója egyesüljön.
Az összes gyerek az osztályban szereti a csokoládét.
Az összes létező gyerek szereti a csokoládét.
Az összes lányt szeretem. (egy bizonyos körben)
Az összes lányt szeretem. (a világon)

Some need dollar some need gulden but all of us need Nederlanden. (*that's an ad*)

Kinek dollár, kinek gulden, de mindenkinek Nederlanden.

Az **all** másik jelentése az volt, hogy **egész...** Vagyis pl. egész nap, egész éjjel stb.

Ha az **all**-t ilyen értelemben akarod használni, akkor a megszámlálható f névet ne rakd többes számba. Ezenkívül a **the** használata is igen ritka az **all**, illetve a f név között.

Például: I was sleeping all day.
I was dreaming of you all night.
I work all night, I work all day.
I spent all the afternoon in the company of two camels.

Egész nap aludtam.
Egész éjjel rólad álmodtam.
Éjjel-nappal dolgozom.
Az egész délután két kétpupú teve társaságában töltöttem.

Az **every**, illetve az **each** jelentése sokban hasonlít egymásra, magyarrá mindkettőt **minden (egy)nek** fordítsd. Kizárólag megszámlálható f nevek előtt használd, de a f névet **ne tedd többes számba!**

Például: Now that I'm out of prison, I enjoy each day of my freedom.
Every member of the TSZ was present.
Everybody was Kung-Fu fighting.
I spoke to each cat separately.
Old Deutoronomy sits in the sun every market day.

Most, hogy kint vagyok, a szabadság minden egyes napját élvezem.
A téesz minden tagja jelen volt.
Mindenki verekedett.
Minden egyes macskával külön beszéltem.
A vén főmacska minden piaci napon a napon üldögél.

Összegezve tehát: all - az összes + egész
every - minden...
each - minden egyes...

5. BOTH, EITHER, NEITHER

Ez viszonylag egyszerű téma. A **both** jelentése: mindkettő. Nyilvánvaló, hogy csak megszámlálható f név előtt használható, a f név többes számba kerül. A **both** állhat magában a f név előtt, de tehetsz utána **the**-t is, vagy akár **of the**-t is.

Például: Both girls are pretty.
Both the girls are pretty.
Both of the girls are pretty.
I like both these cars.

Mindkét lány csinos.
Mindkét lány csinos.
Mindkét lány csinos.
Mindkét kocsi tetszik.

Az **either** szó jelentése: **a)** ez, vagy az
b) ez és az.

Tehát összesen **két** dologra vonatkozik, erre meg arra. Amennyiben az **either** és a megszámlálható f név közvetlenül egymás mellett van, úgy a f név egyes számba kerül. Ha a kettő közé befurakszik az **of the**, úgy a f név többes számba kerül.

Például: You can take either orange.
There are big houses on either side of the road.

Either road will take you to Rome.
You can choose either bunch.

Did you like either of the novels?
I did not see either film.
I did not see either of the films.

Akár ezt, akár azt a narancsot elveheted.
Nagy házak vannak az útnak ezen az oldalán is, meg azon is.
Ez az út, meg az is Rómába vezet.
Választhatod ezt a csokrot, vagy azt is.
(Virágcsokrot természetesen.)
Ez a regény is tetszett, meg az is?
Nem láttam sem ezt a filmet, sem azt.
Nem láttam sem ezt a filmet, sem azt.

A **neither** tulajdonképpen az **either** negatív vetülete, következésképp ugyanazon regulák érvényesek rá.

Például: Neither sentence is correct. Sem ez a mondat, sem az nem jó.
Neither of the sentences is correct. Sem ez a mondat, sem az nem jó.
I saw neither film. Sem ezt a filmet nem láttam, sem azt.

Megjegyzés: Az **either**, illetve **neither** egyéb jelentéseivel később még találkozni fogsz.

6. BIRTOKVISZONYY ('s; of)

A birtokviszony annyit tesz, mint valakinek a valamije, illetve valaminek a valamije, esetleg valakinek a valakije, sőt valaminek a valakije.

Fenti szerkezetet kétféleképp alkothatsz: a) 's segítségével,
b) of segítségével.

Az első szerkezet a következő esetekben használható: a) ha a birtokos (tehát akié) **személy**
b) ha a birtokos (tehát akié) **kis állat**
c) idő-, mérték- stb. kifejezésekben,
d) megszilárdult kifejezésekben.

Például: Joe's girlfriend Father's hat
The boss's secretary Cat's eyes – macskaszemek
The rat's babies - A patkány kicsinyei 1 minute's walk - egy percnyi séta
1 meter's distance - egy méternyi távolság Hell's Angels - Pokol Angyalai
Death's Door - A Halál Kapuja Stone's throw - kőhajítás

Láttad, hogy a sorrend a magyarral megegyezik, vagyis elől a birtokos utána a birtok.
Amennyiben a birtokos többes számban van, úgy az aposztróf(') a többes szám utáni s után jön írásban, beszédben csak a szövegkörnyezetből derül ki (vagy nem derül ki).

Például: The boys' money. A fiúk pénze.
10 minutes' walk. 10 percnyi séta.
The tough guys' guts. A kemény legények bátorsága.

Of szerkezet segítségével képezz minden olyan birtokviszonyt, mely fentebb nem szerepelt (vagyis tárgyakét stb.). Ilyenkor a szórend a magyarhoz képest fordított.

Például: the door of the room szobaajtó
the tail of the horse a lónak a farka
the lead of the telephone telefonzsinór

Amennyiben többszörös birtokviszony van, például: **Mari néni férje sógorának pipájának karimája**, célszerű egyes birtokviszonyt használni (**s' + of**), vigyázz azonban arra, hogy lehetőség szerint az 's csak egyszer szerepeljen a mondatban. **Of**-ból lehet annyi, amennyit akarsz. A fenti mondat fordítása: **The brim of the pipe of the brother-in-law of Aunt Mary's husband.**

Például: The handle of the door of the room a szobaajtó kilincse
The lover of Joe's wife Joe feleségének szeretője

7. MELLÉKNEVEK FOKOZÁSA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A melléknév szófaját nem vizsgáljuk, bizonyára hallottál már róla. A fokozás a magyarban annyi, mint **bb**, illetve **leg...bb**. (Szép - szebb - legszebb; okos - okosabb - legokosabb stb.)

Az angolban két lehetőség van: **a)** -er; -est,
b) more...; most...

Az **a)** esetben tehát a melléknévhez **-er**; illetve **-est** képzést kapsz.
A következő mellékneveknél használd ezt a formát:

a) egyszótagú mellékneveknél (a kiejtés számít!)	<i>pl.:</i>	nice – nicer – nicest big - bigger – biggest high - higher - highest; short - shorter – shortest
b) kétszótagú y -ra végződő mellékneveknél	<i>pl.:</i>	happy - happier – happiest lucky - luckier – luckiest merry - merrier – merriest heavy - heavier - heaviest
c) kétszótagú er -re végződő mellékneveknél	<i>pl.:</i>	clever - cleverer - cleverest
d) kétszótagú ow -re végződő mellékneveknél	<i>pl.:</i>	narrow - narrower – narrowest shallow - shallower – shallowest
e) kétszótagú, véghangsúlyos mellékneveknél.	<i>pl.:</i>	polite - politer - politest

Mindazon melléknevek, melyek fenti csoportok egyikébe sem tartoznak, **more...**; illetve **most...** módon fokozódnak.

Például: beautiful - more beautiful - most beautiful
famous - more famous - most famous
talented - more talented - most talented

E két kategórián kívül aztán vannak a rendhagyó melléknevek, melyek rendhagyósága a fokozás módjából következik. Az alábbiakban megpróbálok teljes listát adni:

Például: good - better - best
bad - worse - worst
much/many - more - most
little - less - least
well - better - best
far - farther - farthest (*messzebb*)
late - later - latest (*később*)
far - further - furthest (*további*)
late - latter - latest (*utóbbi, legutóbbi*)

Ennyit a fokozásról. Tudnod kell még, hogy vannak olyan esetek, melyek kivételnek számítanak, ez ügyben fordulj az instruktorodhoz. A fokozás után megnézzük az összehasonlítást. Itt arról van szó, hogy valami olyan, mint, vagy olyanabb mint, vagy a legolyanabb. Angolban ez a következőképpen fest:

a) alapfokú összehasonlítás (as...as)

Pl.: I'm **as** hungry **as** a wolf.
He is **not as** clever **as** I've thought.
You are **as** obstinate **as** a mule.

Olyan éhes vagyok, mint a farkas.
Nem olyan okos, mint gondoltam.
Olyan makacs vagyok, mint egy öszvér.

Vigyázz! Beszédben az **as** szócskát hangsúlyozatlanul mondd!

Néha - de csakis tagadó mondatban - elképzelhet a **not so ... as** összehasonlítás (a mondat hangsúlya ilyenkor a **not** szócskán van).

Pl.: But she is **not so** pretty as you think.
But this match is **not so** good as I expected.

De hisz nem olyan szép, mint gondold.
De hiszen ez a meccs nem olyan jó, mint vártam.

b) közép fokú összehasonlítás (középfok + than)

Pl.: You have a more beautiful figure than Bo Derek.
My car is better than any other car.
Your voice is deeper than Amanda's.
This disco is not better than Starlight.
Isn't she more beautiful than the sun?
My house is bigger than yours.
But there are more cockroaches in your house than in mine.

Domborúbb vagy, mint Bo Derek.
Az én kocsim jobb, mint bárki másé.
A hangod mélyebb, mint Amandáé.
Ez a disco nem jobb, mint a Csillagfény.
Nem szebb, mint a nap?
Az én házam nagyobb, mint a tied.
De a te házádban több a csótány, mint az enyémben.

c) Fels fokú "összehasonlítás" (the + a melléknév fels foka)

Pl.: That's the best pop group I have ever heard.
You are the most beautiful girl I have ever met.
I gave you the nicest flowers I could buy.
Gus is the cleverest cat in the cat society.
You are the laziest boy in the world.

Ez a legjobb pop zenekar, amit valaha hallottam.
Te vagy a legszebb lány, akivel valaha találkoztam.
A legszebb virágot adtam neked, amit csak kapni lehetett.
Gus a macskatársadalom legokosabb tagja.
Te vagy a világ leglustább kölyke.

8. NÉVEL K (Articles)

A magyarhoz hasonlóan az angol is két fajta nével t ismer, úgymint: **a)** határozott nével - **the**,
b) határozatlan nével - **a**, illetve **an**.

A nével k használatáról tucatnyi oldalt lehetne megtölteni, most azonban csak azon eseteket vesszük sorra, amikor a magyar kifejezés fordításakor az angolban nem olyan nével t kell használni, mint a magyarban.

1. Ha egy dologról általában beszélsz, soha ne használj határozott nével t. Ilyenkor az angol vagy határozatlan nével t használ (ha a f név megszámlálható), vagy többes számba teszi a f nevet, megszámlálhatatlanok esetében pedig nem használ nével t.

Pl.: A horse is a big animal.
Horses are big animals.
Gold is a valuable kind of metal.

A ló (általában a ló) nagy állat.
A ló nagy állat.
Az arany (általában az arany) értékes fém.

Cigarettes may ruin your life.
Cats eat mice.
Milk is healthy.

A cigaretta tönkreteheti az életed.
A macska egeret eszik.
A tej egészséges.

2. Határozatlan nével t (**a, an**) használj olyankor, amikor a megszámlálható f névr l valamilyen leírást közölsz; magyarban ilyenkor nem egy, hanem ilyen; olyan szó el zi meg a f nevet.

Pl.: He is not **a** man to desert his friends. Nem olyan ember, aki cserbenhagyja a barátait.
They walked along **a** road winding among rolling hills. Olyan úton mentek, mely hegyek között kanyarog.
He asked me **a** question which I could not answer. Olyan kérdést tett föl, amire nem tudtam válaszolni.

3. Határozott nével t (**the**) használj hangszerek neve el tt, ha azon játszol, tanulsz stb.

Pl.: Can you play **the** piano? Tudsz zongorázni?
My daughter is studying **the** violin. A lányom hegedülni tanul.
Do you study **the** guitar? Tanulsz gitározni?

4. Határozatlan nével t (**a, an**) használj foglalkozás nevek el tt.

Pl.: He is **a** car mechanic. Autószerelő.
That big guy is **an** opera singer. Az a nagy fiú operaénekes.
I am **a** terrible English instructor. Borzalmas angol tanár vagyok.
She is **a** talented singer and a ballet dancer. Tehetséges táncos és énekes.

5. Felkiáltásoknál (Micsoda n !) határozatlan nével t (**a, an**) használj, ha a f név megszámlálható + egy-két kivételes esetben akkor is, ha az megszámlálhatatlan.

Pl.: What a cold day! Milyen hideg nap!
What a beautiful girl! Micsoda gyönyörű lány!
What a silly mistake you've made! Milyen buta hibát csináltál!
What a pity! Milyen kár! (*kivétel*)
What a shame! Micsoda szégyen! (*kivétel*)
What a surprise! Micsoda meglepetés! (*kivétel*)
De: What weather! Micsoda idő!

6. Napszakok nevei el tt hol kell határozott nével t (the) használni, hol nem. A következ k el tt kell: **morning, evening, afternoon**. A többi el tt nem.

Pl.: I woke up in the morning and found the world turned upside down. Reggel fölébredtem, és láttam, hogy a világ a feje tetejére állt.
The world looked so different in the afternoon. Délután egészen más volt a világ.
In the evening he always lies in bed thinking of escaping. Esténként fekszik az ágyban és a szökésre gondol.
Everything was calm at dawn. Hajnalban minden csendes volt.
At night she feels so lonely. Éjszakánként olyan magányos.
At noon the bells ring in the memory of Hunyadi János. Délben a harangok Hunyadi János emlékét idézik.
At midnight there are no sounds from the pavement. Éjfélkor hang sem hallik a járda felől.
At sunset the land turns into red. Napnyugtakor vörösbe borul a táj.

7. Ha egy elvont f névr l általában beszélsz, akkor ne használj nével t, ha viszont valaminek a valamije az a fogalom, akkor kell egy darab **the**. (*Pl.:* inflation - the inflation in Hungary.)

Pl.: Industry has been developing rapidly since the last century. Az ipar gyorsan fejlődik a múlt század óta.
The industry of Hungary is developing. Magyarország ipara fejlődik.
Armament is as dangerous to the world nowadays as Black Death was some decades ago. A fegyverkezés pont olyan veszélyes a világ számára, mint régen a pestis volt.

Inflation always turns up in cyclical periods.

The inflation of the 30s was a basic reason for World War II.

Life is a world of puppets.

The life of a policeman is full of adventures.

Love is problematic.

The love of the boy turned into bitter

disappointment.

Az infláció mindig ciklikus periódusokban jelenik meg.

A 30-as évek inflációja alapvető oka volt a második világháború kitörésének.

Bábszínház az élet.

Egy rendőr élete teli van kalandokkal.

A szerelem nehéz ügy.

A fiú szerelme keserű csalódásba fordult.

8. Bizonyos intézmények nevei el tt általában ne használj nével t. (Pl.: school, hospital, prison, church, bed - ez utóbbi nem intézmény.) Használj viszont el ttük határozott nével t (**the**), amennyiben nem az intézmény mivoltára, hanem a tárgy mivoltára gondolsz. A példákából majd minden kiderül.

Pl.: The pupils are at school.

There are cockroaches marching in the school.

The sick man is in bed.

The bedclothes are not in the bed.

I always go to church on Sunday mornings.

The church was built in the last century.

Was it very bad in hospital?

The hospital has been painted for 13 years.

A gyerekek iskolában vannak.

Csótányok masíroznak az iskola épületében.

A beteg ágyban van.

Az ágynemű nem az ágyban van.

Minden vasárnap templomba megyek.

A templom (*mint épület*) a múlt században épült.

Nagyon rossz volt a kórházban?

Tizenhárom éve festik a kórházat.

(*mint épületet*)

9. BÁRCSAK

Bárcsak kezdet mondatokat angolban **I wish**, illetve **if only** vezet be, mindegy, hogy a kett közül melyiket használod. A feltételes mondatokhoz hasonlóan itt is meg lehet állapítani szinteket, mégpedig kett t:

a) Bárcsak eljönnél,

b) Bárcsak eljöttél volna típusú mondatokat.

a) Bárcsak eljönnél típusú mondatokat kétféleképpen alkothatsz.

1. I wish/if only + simple past

Pl.: **I wish I knew**

Bárcsak tudnám.

2. I wish/if only + would + ige 1. alak

Pl.: I wish you would come sooner

Bárcsak jönnél már.

Az els (1.) esetet akkor használd, ha a kívánságod pusztán kívánság marad, vagyis annak megvalósulására nincs esély.

Pl.: I wish you loved me.

I wish you were here.

If only it was spring.

If only you didn't behave like a stranger.

I wish you weren't so unhappy.

Bárcsak szeretnél. (*De nincs rá esélyem*)

Bárcsak itt lennél. (*De reménytelen*)

Bárcsak tavasz lenne. (*De tél van*)

Bárcsak ne úgy viselkednél mint egy idegen. (*De úgy viselkedsz*)

Bárcsak ne lennél olyan boldogtalan. (*De az vagy*)

A második (2.) szerkezet használata akkor válik szükségessé, ha a kívánság megvalósulhat, te csupán csak gyorsítani szeretnéd annak realizációját.

<i>Pl.:</i> I wish you would write me a letter.	Bárcsak írnál már. (<i>Tudom, hogy fogsz írni, csak siettetni akarom.</i>)
If only we would start sooner.	Bárcsak korábban indulnánk.
I wish you would telephone me.	Bárcsak csörögne már a telefon.

b) Bárcsak eljöttél volna típusú mondatokat egyféleképpen képezhetsz:

1. I wish/if only + past perfect

<i>Pl.:</i> I wish you had come here.	Bárcsak eljöttél volna.
---------------------------------------	-------------------------

Használati utasításként csak annyit, hogy akkor válik szükségessé e szerkezet használata, ha a cselekvés nem valósult meg, és te mintegy nosztalgiával gondolsz a múltra.

<i>Pl.:</i> If only I had done my best to make you happy.	Bárcsak mindent megtettem volna azért, hogy boldog légy.
I wish he hadn't drunk so much last night.	Bárcsak ne ivott volna annyit tegnap este.

Természetesen bárcsak típusú mondatokba **-hat, -het** is tehet , could segédige használatával.

<i>Pl.:</i> I wish you could come to see me.	Bárcsak el tudnál jönni meglátogatni.
I wish I could have helped you.	Bárcsak tudtam volna segíteni.
I wish you could drive faster.	Bárcsak gyorsabban tudnál vezetni.

10. VALAHA (used to, would)

Amikor olyan cselekvéseket akarsz kifejezni, melyek a múltban történtek, és ma már nincsenek úgy, **used to**, illetve **would** segédige használatos. A kettő között a különbség az, hogy a **would** múltbeli ismétlődő cselekvéseket fejez ki, míg a **used to** ezenkívül állapotra, és viszonyra is utal a múltban.

Vigyázz! Nehogy eszedbe jusson **szoktam** jellegű mondatokat use to-val fordítani.
used to - valaha (és ma már nem)
usually - szokott (manapság)
Used to tagadása és kérdése **did** segédigével történik.

<i>Például:</i> He would rise early and take a walk before breakfast.	Mindig korán kelt, és reggeli előtt sétált egyet.
My husband used to take me to the disco every Saturday evening.	A férjem valaha minden szombat este discoba vitt.
I used to go to this school.	Ebbe az iskolába jártam.
When he was a child he would climb up trees.	Gyerekkorában gyakran mászott fára.
They didn't use to work here.	Nem dolgoztak itt.
Did you use to live in this house?	Ebben a házban éltél?
He used to smoke twenty cigarettes a day.	Valaha 20 cigarettát szívott naponta.
I used to go to the races.	Valaha lóversenyre jártam.

11. UGYE KÉRDÉS

A magyar nyelvben igen egyszer dolga van annak, aki ilyen jelleg kérdéseket akar fölteni, hisz a mondat után egyszer en odateszi az **ugye** szócskát. Angolban az **ugye** mindig a f mondattól függ, ugyanis a f mondatban szerepl segédigét a mondat végén ellenkez jébe kell fordítani, és utána jön a f mondat alanya.

Például: You can swim, can't you?

Tudsz úszni, ugye?

A f mondat segédigéje **can** volt, ez az ugye kérdésben **can't**-tá válik, s utána jön a f mondat alanya, a **you**.

Amennyiben a f mondat segédigéje tagadó volt, úgy az ugye kérdésben állítóvá válik.

Például: You can't swim, can you?

Nem tudsz úszni, ugye?

Ha a f mondatban nem volt segédige (pl. I love you), az ugye kérdésben az igeid nek megfelel segédigét kell használni, vagyis példánkban a **DO**-t. Simple Past f mondat esetében (I loved you) nyilvánvalóan **DID** lesz az ugye-kérdés segédigéje.

Például: You love me, don't you?

Szeretsz, nem?

You loved me, didn't you?

Szerettél, nem?

Ez a szabály egyetlen egy esetben változik meg, ha ugyanis a f mondat **I am**-mel kezd dik. Ilyenkor az ugye-kérdés nem **amn't I**, hanem **aren't I** lesz.

Például: I am stupid, aren't I?

Hülye vagyok, nem?

Felszólító mondat ugye-kérdése **will you**.

Például: Come with me, will you?

Gyere velem, jó?

Többes szám els személy felszólításoknál (**Let's go**) az ugye-kérdés **shall we**.

Például: Let's go to bed, shall we?

Bújjunk ágyba, jó?

Példák mindenfajta ugye-kérdésre:

Joe can see, can't he?

You will come here, won't you?

He can't repair cars, can he?

You like rats, don't you?

She doesn't drink anything, does she?

He went to Spain, didn't he?

The girls didn't return, did they?

There is something in the corner, isn't there?

We will enter in the era of infinite possibilities, won't we?

Judy shouldn't behave like that, should she?

He called you a fool, didn't he?

I am very clever, aren't I?

I am not very clever, am I?

Let's look at mankind, shall we?

He must cross the river, mustn't he?

Wait here, will you?

Don't hurt me, will you?

Let's hope for the best, shall we?

You believe me, don't you?

He didn't understand it, did he?

Sit down, will you?

Shut up, will you?

He lapped it up, didn't he?

She doesn't like tearjerkers, does she?

You ain't loaded, are you?

There is so much wickedness on earth, isn't there?

Finish it, will you?

Joe lát, nem?

Idejössz, nem?

Nem tud autót javítani, ugye?

Te szereted a patkányokat, nem?

Semmit nem iszik, ugye?

Elment Spanyolországba, nem?

A lányok nem jöttek vissza, ugye?

Van valami a sarokban, nem?

Belépünk a korlátlan lehetőségek korába, nem?

Judynak nem kéne így viselkednie, nem?

Bolondnak nevezett, nem?

Nagyon okos vagyok, nem?

Nem vagyok valami eszes, igaz?

Nézzük az emberi nemet, jó?

Át kell kelnie a folyón, nem?

Várj itt, jó?

Ne bánts, jó?

Reméljük a legjobbakat, jó?

Hiszel nekem, nem?

Nem értette, ugye?

Ülj le, jó?

Fogd be a szád, jó?

Bevette, nem?

Nem szereti a könnyfakasztó sztorikat, ugye?

Nem vagy vastag, mi?

Oly sok a gonoszság a földön, nem?

Most már fejezd be, O.K.?

14. MIT GONDOLSZ, KI VAGY? jelleg mondatok

Számos olyan mondattal találkozhatsz, amelyik tulajdonképpen két kérdő mondat egymásba keléséből keletkezett. Olyanokra gondolok, mint: Mit gondolsz? Hol a macska? - **Mit gondolsz, hol a macska?** Az angolban az ilyen típusú mondatoknál arra vigyázz, hogy a Mit gondolsz **mit**-je a mondatból kiesik, és a második tagmondat kérdő szava (tehát példánkban a hol) kerül a **do you think** elé, s a mondat második fele egyenes szórendbe kerül. A macskás mondat tehát így hangzik angolul: **Where do you think the cat is?** A mondat első fele természetesen nemcsak Mit gondolsz...? lehet, hanem Mit mondott...? Mit mondasz...? Mit gondoltál...? stb.

<i>Például:</i>	When do you think I can talk to you? What do you think this is? How do you think my mother-in-law is? Where did you say she hid my whisky? Who did you say you had met? What did you say you said? Do you think I am Róbert bácsi?	Mit gondolsz, mikor beszélhetek veled? Mit gondolsz, mi ez? Mit gondolsz, hogy van az anyósom? Mit mondtál, hova dugta a whiskymet? Mit mondtál, kivel találkoztál? Mit mondtál, mit mondtál? Azt gondolod, hogy én Róbert bácsi vagyok?
-----------------	--	--

15. AZT HISZEM, NINCS IGAZAD jelleg mondatok

Erről azért érdemes néhány jó szót szólni, mert meglehetősen hibaforrás. Az ugyanis a helyzet, hogy a magyar mondattal ellentétben, a második felét az angol mondatnak nem tagadhatod, kizárólag az első. Vagyis a címben szereplő mondatot már eleve magyarba **Nem hiszem, hogy igazad van**-ná kell alakítani, és így lefordítani: I don't think you are right.

<i>Például:</i>	I don't think he loves women. I didn't think you were there. I don't think I like this place. I don't think I like you. I don't think I've heard that. I don't think I've said it. I don't think, therefore I am.	Nem hiszem, hogy szereti a nőket. Azt hittem, nem voltál ott. Azt hiszem nem tetszik nekem ez a hely. Azt hiszem nekem meg te nem tetszel. Azt hiszem ezt nem hallottam. Azt hiszem nem is mondtam. Nem gondolkodom, tehát vagyok.
-----------------	---	--

16. -NYAK, -NYEK, -NYUK, -NYÜK “képz ”

Egyes és többes szám első személyben, tehát **I**, illetve **we** után, pontosabban eltt **shall** segédigét kell használni, ha ún. “kérdő-felszólító” szerkezetet akarsz kapni, vagyis “Elmenjek?”, “Elmenjünk” típusú mondatokat.

<i>Például:</i>	Shall we take a seat? Shall I buy a ticket to the movie? Shall we sing together? Shall I telephone your mother-in-law? Shall we wait for him to come?	Leüljünk? Mozijegyet egyet vegyek, Együtt énekeljünk? Felhívjam az anyósod? Várjunk rá?
-----------------	---	---

17. AZT AKAROM, HOGY TE CSINÁLJ VALAMIT

“I want to sit down”, vagyis “Le akarok ülni” típusú mondatok képzése már nem okozhat gondot. Probléma akkor adódhat, ha olyan jellegű mondattal találkozol, mint “Azt akarom, hogy leülj”, vagyis én akarom, hogy te csinálj valamit. Ilyenkor az “**I want**”, vagy “**would like**” (szeretném) kezdetű szerkezet után tedd be a második tagmondat alanyát (pl. YOU), s ezután következik a TO + Infinitive, vagyis a főnévi igenév (“to sit down”).

Például: They want me to dance.
Do you want him to go shopping?
Would you like me to show you?
I want you to go closer and kiss him.

Azt akarják, hogy táncoljak.
Azt akarod, hogy ő menjen vásárolni?
Szeretnéd, ha megmutatnám?
Azt akarom, hogy menj közelebb, és csókold meg.

18. IDEJE, HOGY...

A feltételes mondatokhoz hasonlóan, az “Ideje, hogy...” típusú mondatot is lehet kötőmóddal képezni, ami azt jelenti, hogy az **It is time**, vagy **It is high time** (“legfőbb ideje”) után következik az alany, majd az ige 2. alakban.

Például: It's time we began a new life.
It's high time you posted the letter.
It's time you married Judy.
It's high time we sat down to lunch.

Itt az ideje, hogy új életet kezdjünk.
Legfőbb ideje, hogy föladd a levelet.
Itt az ideje, hogy elvedd Judyt.
Legfőbb ideje, hogy leüljünk ebédelni.

19. KEDVEM VAN...

A “szeretnék” (**I would like**) kifejezés mellett létezik egy másik, hasonló érzelmet kifejező szerkezet, a **feel like + ing**, melynek magyar fordítása körülbelül: “Kedve van csinálni valamit.”

Például: I feel like dancing.
Do you feel like sitting on the cold floor?
He feels like spending a night at a station.

Do you really feel like hanging about in Manhattan?

Kedvem van táncolni.
Van kedved leülni a hideg padlóra?
Nagy kedve van a pályaudvaron tölteni egy éjszakát.
Tényleg van kedved csavarogni egyet Manhattanben?

20. IS, IS...IS, SEM, SEM...SEM

Az **is** magyar kifejezés kétféleképpen szerepelhet egy magyar mondatban (s így az angolban is), képzése angolban némiképp bonyolultabb. A kétféle szerkezet így néz ki:

- a) A macska szereti a papagájt és a patkányt is.
- b) A macska szereti a papagájt és a patkányt is.

Az előbbi mondatban a macska lineárisan szerette egyszer a papagájt, és egyszer a patkányt. A másodikban a középen lévő papagájt két oldalról szerették, azaz szerette egyrészt a macska, másrészt pedig a patkány. Ennek megfelelően kétfajta képzés létezik:

- a) Cats like parrots and rats, too.
- b) Cats like parrots and so do rats.

Lineáris szeretetről tehát a **too** (is) szó kerül a mondat végére, míg közrefogó szeretetről a **so + segédige + új alany** alkotja a szerkezetet.

Például: I was out to dance last night and so was my wife. Táncolni voltam tegnap este és a feleségem is.
He likes winter and summer, too. Szereti a telet és a nyarat is.
We drove home, and so did Joe. Hazahajtottunk és Józsi is ezt tette.

Amennyiben nem **is**, hanem **sem** szerkezetet akarsz alkotni, ugyanúgy kell eljárni, mint az előbbiekben, csak a **sem**-et kifejező szó lesz más, mint az előbb. Vagyis a **too** helyet bejön az **either**, míg a **so** helyett a **neither**, vagy **nor**. A két fenti példamondat tagadó alakban a következőképpen fest:

Például: Cats don't like parrots and rats, either. A macska nem szereti a papagájt és a patkányt sem.
Cats don't like parrots and neither / nor do rats. A macska nem szereti a papagájt és a patkány sem szereti a papagájt.

Például: She didn't take off her boots and her dress, either. Nem vette le a csizmáját és a ruháját sem.
You can't marry that woman and neither can your friend. Nem veheted el azt a nőt és a barátod sem.
The private didn't salute to the sergeant and the general, either. A honvéd nem tisztelgett az őrmesternek és a tábornoknak sem.
I didn't fire you and neither did my boss. Én nem rúgtam ki magát és a főnököm sem.
He didn't look worn out and unhappy either. Nem látszott fáradtnak és boldogtalannak sem.
He didn't look worn out or unhappy. *Ua. mint az előző, de így is lehet képezni.*
My buddy didn't have breakfast in bed and neither did his baby. A cimborám nem reggelizett ágyban és a barátnője sem.

Amennyiben párosan jelentkezik az **is...is**, úgy az **either...or**, a **sem...sem** pedig **neither...nor** segítségével fejezi ki önmagát.

Például: You will either be a fireman or a soldier. Tűzoltó leszel, vagy katona.
I don't believe either you or your wife. Nem hiszek se magának, se a feleségének.
I believe neither you nor your wife. *Ua.*
You can take either this or that. Elveheted ezt is, vagy azt is.
Neither he nor his lodger complained of the circumstances. Sem ő, sem az albérlője nem panaszkodott a körülményekre.
He was accustomed to neither cold nor fog. Nem volt hozzászokva sem a hideghez, sem a ködhez.

21. AMÍG...

A címben szereplő magyar szó angol megfelelője az **until**. Azért kell külön szólni róla, mert egy-két sajátos vonása van. Az mégpedig, hogy utána általában valamilyen **perfect** igeidő használatos, a Future Perfect kivételével persze, ami időhatározói mellékmondatokban nem alkalmazható. Ha a mondat a jövőre utal, akkor **until** után Present Perfect-et használj, ha a múltra vonatkozik, úgy leggyakrabban Past Perfect követi.

Például: You may not eat until you have washed your hands. Nem ehetsz, míg meg nem mostad a kezed.
He didn't go in until he had been given permission. Nem ment be, míg engedélyt nem kapott.

És még valami: az **until**-es tagmondatban soha nem tagadhatsz, mint ahogy a példákban is láttad.

Például: I won't speak to you until you have given me the money you borrowed. Egy szót sem szólok hozzád, amíg nem adod vissza a pénzem.
He didn't understand it until I had explained it to him. Nem értette, míg el nem magyaráztam neki.

22. ID HATÁROZÓI MELLÉKMONDATOK

Az előző fejezetben már érintettem, hogy id határozói mellékmondatokban, melyek a jövőre vonatkoznak, nem használhatsz jövő időt. Az ilyen szerkezetek jelen idővel, vagy Present Perfect-tel utalnak a jövőre. Az id határozói mellékmondatot egyébiránt onnan ismered föl, hogy a bevezető kötőszó lehet:

when - amikor; **as** - amint; **as soon as** - mihelyst; **after** - miután; **before** - mielőtt; **until** - ameddig stb.

<i>Például:</i>	When I have money, I'll give it back.	Ha lesz pénzem, megadom.
	When I grow up, I'll return your kindness.	Ha nagy leszek, meghálálom.
	As soon as we get into the tunnel, he will try to kill you.	Mihelyst beérünk az alagútba, megpróbál majd megölni.
	We will have to take our seats before the lights go out.	Le kell ülnünk még mielőtt a lámpák kialszanak.
	We shall need a rest after we've been jogging.	Pihennünk kell majd miután kocogunk.
	You mustn't shoot until you've approached the hare.	Nem szabad lőnöd, míg meg nem közelítetted a nyuszt.

23. KEMÉNYEN, illetve ALIG

Sajnos igen sokan abba a hibába esnek, hogy a **hard** szót, ami azt jelenti, hogy **kemény**, egy **ly** képzővel egészítik ki, hogy megkapják a **keményen** szót. Ez igen súlyos hiba, lévén a **hardly** magyarul nem azt jelenti, hogy **keményen**, hanem azt hogy **alig**. A keményen szó angol megfelelője **hard**.

<i>Például:</i>	You have hardly worked today.	Alig dolgoztál ma.
	You have worked hard today.	Keményen dolgoztál ma.
	You are hardly likely to change now.	Alig valószínű, hogy megváltozol.
	Don't play so hard.	Ne játsszatok olyan keményen.

24. USED TO

A **used to** használatával már találkoztál akkor azonban csak egyik jelentésével foglalkoztam. Most találkozhatasz a másikkal is.

- a) used to + Infinitive = valaha
- b) to get used to + Gerund = **hozzászokik valamihez.**
- to be used to + Gerund = **hozzászokik valamihez.**

Az a) jelentés **used to** a **would**-hoz hasonlít, ahogy azt néhány oldallal korábban láttad.

<i>Például:</i>	I've got used to working at night.	Hozzászoktam, hogy éjszaka dolgozzam.
	She is used to travelling by helicopter.	Hozzá van szokva, hogy helikopteren utazzék.
	He used to be used to using used cars.	Valaha hozzá volt szokva, hogy használt kocsit használjon.

Nem is annyira a *to have* név a problematikus, mint inkább az ebből képzett ige, vagyis reggelizik, ebédel, vacsorázik. Az ilyen igéket mindig a **to have-vel** képezd, vagyis a *to have* név előtt használd ezt a szót: *to have breakfast, to have lunch, to have dinner* stb. Miután a **have** itt nem birtoklást jelent, hanem az *eat, drink* stb. ige helyett áll, kérdése és tagadása **DO**, illetve **DID** segítségével történik.

Például: Have you had breakfast yet?
Do you always have lunch at 12?
He had nothing but soup for dinner.
She didn't have dinner for half a year.

Reggeliztél már?
Mindig 12-kor ebédelsz?
Semmi mást nem vacsorázott, csak levest.
Fél évig nem vacsorázott.

29. UDVARIASSÁG

Miután az angol nép hagyományainak megfelelően alapvetően udvarias, számos szerkezet szolgál ezt alátámasztani. Magyarázat helyett most csak példákat látsz; méghozzá oly formában, hogy a legkevésbé udvarias felől indulunk, és a legudvariasabb mondattal fejezzük be:

Például: Come here.
Come here, will you?
Come here, please.
Will you come here, please?
Would you come here, please?
Could you come here?
Would you mind coming here?
Will you be good enough to come here?
Will you be so kind as to come here?
Would you be so kind as to come here?

30. TO BE TO szerkezet

Egy-két jelentését korábban már láttad, most példamondatokon keresztül megismerkedhetsz a teljes skálával:

1. Kell, kellene:

Pl: I am to inform you.
You are to congratulate him.

Tájékoztatnom kell Önöket.
Gratulálnod kéne neki.

2. Szándék ("úgy van, hogy")

Pl: We are to be married in May.
They were to come home on Monday.

Úgy van, hogy májusban esküszünk.
Úgy volt, hogy hétfőn hazajönnek.

3. Végzetesség, végzetszerűség:

Pl: He was never to see his wife again.
The old man was never to walk again.

Soha többé nem láthatta a feleségét.
Az öregember soha többé nem állhatott lábra.

4. Kérdéseknél Shall I/we-hez hasonlóan "Nyak, -nyek"

Pl: At what time am I to be there?
Are we to live in a small island?

Hánykor legyek ott?
Egy kis szigeten élünk, csak te meg én?

5. Lehetőség:

Pl: The book was not to be found.
The boy was not to enter the pub.

A könyvet nem lehetett megtalálni.
A fiút nem engedték be a kocsmába.

6. Kellett volna (a jövőben):

Pl: Work on the new road was to have been completed by the end of the year.
His plane was to have landed at six, but it is still in Munich.

Év végére kellett volna felépíteni az új utat.
(*de már most biztos, hogy nem lesz kész*)
Hatkor kellett volna leszállnia a gépnek,
de még mindig München-ben van.
(*most 5 óra van*)

31. KÉSZÜLT VALAMIBŐL

Az alapige a **make**, pontosabban leggyakrabban a **made**. Az, hogy miből készült, lehet **of**, vagy **from**.
Made of - ha az elkészült dolog eredeti anyaga vizuálisan felismerhető.

Például: The table is made of wood.
My Trabant is made of paper.

Az asztal fából készült.
A Trabantom papírból készült.

Made from - ha az eredeti anyag nem ismerhető fel.

Például: Beer is made from barley and hops.
Wine is made from grapes.

A sör komlóból és árpából készül.
A bor szőlőből készül.

32. JELZŐ SZERKEZETEK

A cím alatt olyan szerkezeteket értek, mint pl. egyszobás lakás, 18 éves szexbomba, félszemű Bill stb.
A lényeg, ezeknél a szerkezeteknél az, hogy a jelző szerkezet fő nevével (egyszobás, félszemű, 18 éves) semmiféle módon ne módosítsd, vagyis ne rakd többes számba, vagy egyébbe. Egy dolgot esetleg tehetsz: a fő név után használhatsz **-ed** ragot.

Például: I live in a ten-storey house.
Some think that a two-room flat is enough for a seven membered family.
I saw sixteen-year-old boys sniffing glue.
His first love was a 16-year-old, one-eyed, three-eared girl.

Tízemeletes házban élek.
Néhányan azt gondolják, hogy egy kétszobás lakás elég egy héttagú családnak.
Láttam, amint 16 éves fiúk ragasztót szagolnak.
Első szerelme egy 16 éves, félszemű, háromfülű lány volt.

33. AZ OKA VALAMINEK

Kétféleképpen fejezheted ki (többek között) **a) the reason for / why**
b) the cause of

A **reason** után akkor használj **for**-t, ha azt f név, vagy Gerund követi, és akkor **why**-t, ha mellékmondat áll utána.

Például: The reason for the accident was speeding.
The cause of the pile up was bad weather.
The reason for his leaving can't be explained.
The reason why I am here is that I'm starving.
The cause of writing this book is simple.

A baleset oka gyorsajtás volt.
A tömegkarambol oka a rossz idő volt.
A távozásának az oka nem magyarázható.
Azért vagyok itt, mert éhezem.
E könyv megírásának a magyarázata igen egyszerű.

34. SIKERÜL - NEM SIKERÜL

Fenti kifejezésre a következő angol szavakat, illetve szerkezeteket használd.

Sikerül - **manage to do** sg.
succeed in doing sg.
able to do sg.

Nem sikerül - **fail to do** sg.
illetve a fentiek tagadó formában.

Például: She managed to pass the exam.
He succeeded in getting the data.
I was able to repair the car.
He failed to cut the grass with that old lawn-mower.
At last I managed to get out of this rut.

Did you succeed in backing out?
She failed to make ends meet again.

Sikerült átmennie a vizgán.
Sikerült megszereznie az adatokat.
Sikerült megjavítanom a kocsit.
Nem sikerült levágni a fűvet azzal a régi fűnyíróval.
Végre sikerült kijutnom a megszokott kerékvágásból.
Sikerült kiszállni a buliból?
Már megint nem sikerült kijönnie a fizetéséből.

35. SZEGÉNYEK, GAZDAGOK stb.

Azért érdemes külön foglalkozni e kategória képviselőivel, mert a magyarhoz képes másképp kell kifejezni őket. Ugyanis anyanyelveddel ellentétben nem szabad többszámúba tenni a melléknevet, csupán egy **the** határozott névelővel jelölni meg, s lesz belőle:

the poor - a szegények   the rich - a gazdagok
the blind - a vakok   the disabled - a mozgássérültek

Például: The rich managed to save their wealth.

The poor can never keep up with the rich.

There is a special program on TV for the deaf and the dumb.
The lonely often call up their childhood memories.

There are more and more places of work for the disabled.

A gazdagoknak sikerült megmenteniük a vagyonukat.
A szegények soha nem tudnak lépést tartani a gazdagokkal.
Speciális TV műsor van a süketnémák számára.

A magányosok gyakran felidéznek gyerekkori emlékeiket.
Egyre több és több munkahely létesült mozgássérültek számára.

36. MILYEN...; ILYEN...; OLYAN...

A milyen/micsoda kifejezésre (Micsoda nő!) felszólító módban két szó közül válogathatsz (természetesen nem tetszés szerint:) **What**, illetve **How**

Az ilyen/olyan esetén ugyancsak két lehetőség van, úgymint: **such**, illetve **so**.

What és **such** használata akkor kötelező, ha főnévre, vagy melléknévvel bővített főnévre vonatkozik.

Például: What a woman! Micsoda nő!
What a beautiful woman! Milyen gyönyörű nő!
To work with him is such a pleasure. Olyan öröm dolgozni vele.
This is such a difficult question. Ez olyan nehéz kérdés.

How, illetve **so** akkor használandó, ha kizárólag melléknév áll utána.

Például: How clever you are! Milyen okos vagy!
You are so beautiful! Olyan gyönyörű vagy!

Vigyázz! Gyakori hiba, hogy határozatlan névelő (a) tesznek ilyen szerkezetben olyan főnév elé is, mely pedig megszámlálhatatlan. Erről egyébként a **névelők** tárgyalásakor már olvashattál.

Például: What nonsense! Micsoda képtelenség!
What a stupid guy that sergeant is. Milyen hülye egy pali az az őrmester!
In summer you were so beautiful! Nyáron olyan gyönyörű voltál!
What a life to live! Micsoda élet!
How worn you look. Milyen fáradtnak látszol!
What weather! Micsoda idő!

37. MINÉL...ANNÁL

Következő képp kell képezni: **The + közép fok ... the + közép fok** (melléknév középfoka természetesen).

Például: The more money you have the happier you live. Minél több a pénzed, annál boldogabban élsz.
The sooner you arrive the more cakes you'll get. Minél hamarabb jössz, annál több sütit kapsz.
The balder the more attractive I am. Minél kopaszabb vagyok, annál vonzóbb vagyok.
The longer the better. Minél hosszabb, annál jobb.

38. AZ, AKI...

The one who, esetleg **he who**, illetve **the person who** angol szerkezetek alkalmasak **az aki** kifejezésére.

Például: The one who likes animals can't be that bad. Az, aki szereti az állatokat, nem lehet olyan rossz ember.
The person who is green with envy is my brother-in-law. Az, akit a sárga irigység emészt, a sógorom.
He who doesn't step in line won't get strudel for supper. Aki nem lép egyszerre, nem kap rétest estére. (körülbőlül)
The one who can hear it should transmit it. Aki hallja, adja át.

You were the one I trusted above all.

Te voltál az, akiben mindenek fölött megbíztam.

39. EGYRE CSAK (KEEP + ing)

Ugye ismered azt a jelvényt, hogy KEEP SMILING? Ez azt jelenti, hogy "ne hagyd abba a mosolygást", "egyre csak mosolyogj" stb. Amit a magyar hasonló szerkezetekkel, vagy **-gat, -get** képzéssel fejez ki, azt az angol **keep + ige 1. alak + ing-gel**.

Például: She kept saying...
The child keeps pestering me to take him to the fun fair.
He kept glancing over his shoulder.
I'm sorry to keep you waiting.
Why do you keep bugging me?
Keep going till you reach the traffic light.

Egyre csak mondogatta/hajtogatta...
Állandóan nyaggat a gyerek, hogy vigyem ki a Vidám Parkba.
A válla fölött nézegetett hátra.
Bocs, hogy megvárakoztattalak.
Miért nyaggatsz már?
Menj addig, míg a lámpához nem érsz.

40. MAKE (Mi tesz boldoggá? Mit csinálsz, ha meglátsz egy tankot?)

A **make** ige jelentése többek közt: készíttet. Ez persze így magyar mondatokban ritkán fordul elő, ugyanis a "Mire készíttet egy tank meglátása" helyett a "Mit csinálsz, ha meglátsz egy tankot?" mondatok terjedtek el. A **make** helyes használatához azonban nem árt tudni a ronda-magyar tükörfordítást.

Leggyakoribb hiba e mondatok alkotásánál az, hogy a **make** utáni igét **to + infinitive-be** teszed: What made him to do that? - **Mi készítette arra, hogy ezt tegye?** ; holott a helyes mondat így hangzik: **What made him do that?**

Ne használj tehát make-es mondatokban to + infinitive-et. Ezt csak akkor teheted, ha a **make** szenved szerkezetben van:

Például: He was made to leave.
What makes you happy?
What made him run away?
Big-big-big money makes me jump for joy.
Alcohol makes people lose control.

Rávették, hogy menjen el.
Mi tesz boldoggá?
Miért szaladt el?
A nagy pénztől a levegőbe ugrálok.
Az alkohol elveszi az ember esztét.

Feltételesnek tűnő mondatokat is kiválthat **make**, mégpedig első sorban "Ha meglátom...", "Ha meghallom..." kezdetű mondatokat:

Például: The sight of blood makes me sick.
The sound of my own voice on the radio makes my heart swell with pride.

Ha vért látok, rosszul leszek.
Ha meghallom a saját hangom a rádióban, szívem büszkeséggel telik meg.

Egyéb pl.: What does the sight of a cockroach make you do?
The sight of a girl in mini skirt makes me sweat.

The sound of the bells makes me remember my childhood.
What does the sound of a piano make you do?

Mit teszel, ha meglátsz egy csótányt?
Izzadni kezdek, ha meglátok egy miniszoknyás lányt.
A harangok hangja gyermekkoromra emlékeztet.
Mit teszel, ha meghallod a zongora hangját?

41. TANÁCSADÁSOK

Minden kommentár helyett felsorolást kapsz azokról a szerkezetekről, melyek tanácsadás céljaira kiválóan megfelelnek.

Például: I think you **ought to** go to the dentist.
You are getting a smoker's cough, I think you **should** give up smoking.
I **suggest that** you buy a hearing aid if you are hard of hearing.
You'd better send the children out.
I **advise you to** have a complete rest if you have a nervous breakdown.
Why don't you ask him what's upsetting him?
Why not look it up in the dictionary?
How about beating it?
If you take my advice, you'll leave him alone.
If I were you, I'd find a girlfriend.

There's no need to be rude.
I recommend you to make a comprehensive policy on your car.
It would be better if you kept your money in a bank.
It would be advisable for you to give up drinking.
It would be a good thing if we got up and left.

Azt hiszem, el kéne menned a fogorvoshoz.
Erősen köhögsz, úgy vélem abba kéne hagynod a dohányzást.
Azt javaslom, hogy vegyél hallókészüléket, ha nagyot hallasz.
Jobban tennéd, ha kiküldenéd a gyerekeket.
Azt tanácsolom, hogy pihend ki magad, ha idegösszeroppanásod van.
Miért nem kérdezed meg tőle, hogy mi izgatja?
Miért nem nézed meg a szótárban?
Mi lenne, ha lekopnál?
Ha rám hallgatsz békén hagyod.
Ha neked lennék, keresnék magamnak egy barátnőt.
Nem kell mindjárt durvaskodni.
Azt javaslom, hogy CASCO-t is kössön.

Jobb lenne, ha a pénzét bankban tartaná.

Tanácsos lenne, ha abbahagyná az ivást.
Jó lenne, ha fölállnánk és elmennénk.

42. RÁSZOKTAM, LESZOKTAM

Ha azt akarod kifejezni, hogy valaki fölvelt valamilyen szokást, **get into the habit of** használandó; ha valamiről leszokott, a **get out of the habit of**-ot használd, míg ha valakinek valamilyen jelenleg meglévő szokását kívánod kifejezni, többek között **be in the habit of** használható.

Például: I've got out of the habit of getting up late.
I am in the habit of drinking coffee for breakfast.
I've got into the habit of saying "good morning" to my neighbour.
I got out of the habit of having a bath in the morning.
I am in the habit of drinking beer for lunch.
I've got into the habit of driving very fast.

Leszoktam arról, hogy későn keljek.
Az a szokásom, hogy kávét iszom reggelire.
Rászoktam, hogy köszönjek a szomszédomnak.

Leszoktam arról, hogy reggelenként fürödjek.

Az a szokásom, hogy sört ebédelek.
Rászoktam arra, hogy gyorsan vezessek.

43. HIÁNY

Ha valami hiányzik, annak több módzata is lehetséges. Lehet, hogy csak kevés van belőle, és ezért kéne valamit tenni stb. Most hiányok különböző módzatait és az ehhez kapcsolódó logikai következményeket ismerheted meg. Ha valami hiányzik, a **missing** szóval, illetve az ezzel alkotott szerkezetekkel operálhatsz.

<i>Például:</i>	The light doesn't work, because the light bulb is missing. The car has got one of the bumpers missing. The transistors are missing from the pocket radio. If the legs are missing, the table won't stand up. Be careful, there's a stair missing. The chair's got a leg missing.	Nem megy a világítás, mert a villanykörte hiányzik. A kocsiról hiányzik az egyik lökhárító. A tranzisztorok hiányoznak a zsebrádióból. Ha hiányoznak a lábai, az asztal nem áll meg. Vigyázz, itt hiányzik egy lépcső. A székeknek hiányzik az egyik lába.
-----------------	---	---

Amennyiben a hiányosságokat pótolni kívánod, úgy szükséges valamit tenni, tehát **need**, vagy **want + GERUND** szerkezetet használj.

<i>Például:</i>	The wood needs drying out. The windows want repairing. The whole car needs re-spraying. The house is in need of cleaning. The grass needs to be cut. The batteries want replacing. The flowers need to be watered.	Ki kell hagyni száradni a fát. Az ablakokat meg kell javítani. Az egész autót újra kell dukkózni. A házat ki kell takarítani. A fűvet le kell vágni. Az elemeket ki kell cserélni. A virágokat meg kell öntözni.
-----------------	--	--

Fentiekhez hasonló jelentést hordoz a **could do with** szerkezet, melyet magyarra **ráfér** szóval célszerű fordítani.

<i>Például:</i>	I've got such a headache, I could do with a short walk. I could do with a slimming course, I am so fat. I could do with a shower, I am so sticky.	Nagyon fáj a fejem, ráférne (jól esne) egy kis séta. Ráférne egy fogyókúra, olyan kövér vagyok. Jól esne egy zuhany, ragadok a kosztól.
-----------------	---	---

Ha valami azért hiányzik, mert elfogyott, vagy épp fogyóban van, a **run out of**, vagy **(right) out of** szerkezetet használd.

<i>Például:</i>	I'm sorry, but I've run out of cigarettes. I'm right out of matches. We soon ran out of drinks at the party. She is out of money. We've run out of wine.	Sajnálom, de elfogyott a cigarettám. Momentán abszolút nincs nálam gyufa. Hamarosan elfogyott az ital a bulin. Nincs pénze. Elfogyott a borunk.
-----------------	--	---

Amennyiben valami nem hiányzik teljesen, csak épp kevés van belőle, **short of** a megfelelő szerkezet.

<i>Például:</i>	Are you short of glasses? They were short of ashtrays, so they had to borrow some. At the end of the month I'm always short of money.	Kevés a poharad? Kevés volt a hamutartó, így kölcsön kellett kérni. A hónap vége felé mindig kevés a pénzem.
-----------------	---	--

Ha valami nélkül nem tudsz megenni, a **can't do without**, vagy **can't survive** szerkezeteket használd.

<i>Például:</i>	He says he can't survive without ten hours' sleep. I can't do without you. Humans can't do without oxygen. Flowers can't do without water. She can't survive without two cars.	Azt mondja, nem tud megenni napi tíz óra alvás nélkül. Nem tudok megenni nélküled. Az ember nem tud megenni oxigén nélkül. A virág nem tud megenni víz nélkül. Nem tud megenni két kocsi nélkül.
-----------------	--	--

44. TELL, illetve SAY

Tell-t akkor használj, ha az ige kapcsán három információ áll rendelkezésedre, vagyis:
a) ki mondta,

- b) kinek mondta,
c) mit mondott.

Például: She told me to meet her at midnight. (Ő) mondta (nekem), hogy találkozunk éjfélkor.
He told her the story of his life. Elmesélte neki élete történetét.
The boy told the girl to plight their troth. A fiú mondta a lánynak, hogy tartsák meg az eljegyzésüket.

Egy-két kivételes esetben akkor is lehet **tell**-t használni, ha nem áll rendelkezésedre három információ (első sorban persze kifejezésekről van szó).
Don't tell lies. Ne hazudj!

Say akkor használható, ha csak két információ van az ige körül:

- a) ki mondta,
b) mit mondott.

Például: He said that it was fun to make love in the sun. Azt mondta, hogy remek dolog a napon szerelmeskedni.
(Amanda Lear)
He says he's busy. Azt mondja, hogy nem ér rá.
I only want to say if there's a way (Superstar). Csak azt akarom mondani, hogy ha van rá mód...

vagy: a) ki mondta,
b) kinek mondta (ilyenkor **to** prepozíciót rakj az elé, akinek mondta).

Például: "You are a genius", Béla said to Marci. Zseni vagy – mondta Béla Marcinak.
"Nice day, ain't it?", Juliska said. Szép időnk van, nemde? – mondta Juliska.

45. SUGGEST

Mint jól tudod, a **suggest** ige jelentése: javasol. Amit viszont talán kevésbé tudsz, az az, hogy ezt az igét nem használhatod olyan formában, mint mondjuk az **advise**-ot, vagyis nem követheti TO + Infinitive. Míg tehát az a mondat, hogy:

Például: I advise you to stay here. Azt tanácsolom, hogy itt maradj,

teljesen jó, addig az: I suggest you to stay here nemcsak hogy hibás, hanem egyenesen borzalmas is. **Suggest** ige után használhatsz Gerund-ot, amennyiben a mondatban nincs új alany. Ilyenkor általánosságban beszélsz (bár a mondatból többnyire kiderül, hogy miről van szó).

Például: She suggested going. A menést javasolta.
(vagyis hogy feltehetően **mi** menjünk, csak ez pontosan nincs benne a mondatban)
They suggested leaving early. Azt javasolta, hogy korán induljak/junk/janak.
(Ki tudja?)

Amennyiben a mondatba be akarod tenni az új alanyt, úgy kizárólag mellékmondatot használhatsz.

Például: She suggested that we go/should go/went. Azt javasolta, hogy menjünk el.
(Láthatod, hogy a mellékmondat többféleképpen építhető fel.)
I suggest that you don't get drunk. Azt javaslom, hogy ne rúgj be.
He suggested that I should leave. Azt javasolta, hogy menjek el.

46. DÁTUMOK

A dátumokat az angolban másképp kell írni és megint másképp kell olvasni. A dátum mondjuk 1954. december 12. (Az én születésnapom.)

A következ képpen írd le egy angolnak:

12th December, 1954; vagy December 12th, 1954

És a következ képpen mondd neki:

The twelfth of December, Nineteen Fifty-four, vagy
December the twelfth, Ninteen Fifty-four.

47. THANK YOU

Gyakori hiba, hogy nem tudod, hova is kell tenni egy mondatban a hála kifejezésére szolgáló **Thank you** szerkezetecskét. Nos, mindig a mondat, vagy félmondat végére. Tehát választ nem kezdhetsz úgy, hogy **Thank you**.

Például: How are you?
Fine, thank you.

Would you like to take a seat?

No, thank you, I'm not tired.

D'you wanna drink something?

Yes, please. *(Ez ráadásul nem is thank you.)*

Le akarsz ülni?

Nem. Köszönöm, nem vagyok fáradt.

48. HOGY HÍVJÁK?

Gyakori hiba, hogy a feni kérdést szó szerint fordítják angolra, s ennek következtében How do you call...? kérdés jön létre, mely sajnos helytelen. Fenti kérdés helyesen így hangzik angolul: **What do you call...?**

Például: What do you call the person who takes out
your tooth?
What is this machine called?

Hogy hívják azt az embert, aki kihúzza a
fogadat?

Hogy hívják ezt a gépet?

49. HÁZAK ÉS LAKÁSOK

Meglehetősen kuszaság tapasztalható a különböző ház- és lakásfajták angolra fordításakor. Az alábbiakban – inkább csak ötletszerűen – néhány lakásfajta angol nevével ismerkedhetsz meg.

Például: house, vagy detached house
semi-detached house
block of flats
housing estate
terraced house

családi ház
ikerház
bérház
lakótelep
sorrház

detached house
free-hold flat
council flat
cooperative flat
a small block of flats
digs
subtenancy
lodgings
rented room
co-tenancy

pontház
öröklakás
tanácsi lakás
szövetkezeti lakás
társasház
albérlet
albérlet
albérlet
albérlet
társbérlet

Még csak annyit: olyan angol kifejezés, hogy family-house nincs, tehát egyszer en csak house-t mondj.

50. ÉRZI MAGÁT

Az ember két szituációban érezheti jól, vagy rosszul magát: **a)** hangulatilag,
b) egészségileg.

El bbi esetben a **have a good/bad time**, vagy a **have fun** kifejezést használd. Utóbbi esetben a **feel well/feel unwell** kifejezés helyes, és arra különösképpen vigyázz, hogy a **feel** után sose használj visszaható névmást (pl. myself).

Például: We had a very good time at the party.
At the end of the week you will feel well.

Nagyon jól éreztük magunkat a bulin.
A hét végén már jobban fogja érezni magát.

51. NÉHÁNY PREPOZÍCIÓ

Arrive (megérkezik) ige után sose használj **to**-t, a helyes prepozíció **at**, vagy **in**. **In**-t használj akkor, ha valaki egy országba, vagy nagyobb városba érkezik, **at** minden egyéb esetben használatos.

Például: Margaret Thatcher arrived in Budapest last night.
At last we arrived at the station.

Tegnap érkezett Maggie Budapestre.
Végre megérkeztünk az állomásra.

Képen, vagy **fényképen** használata esetén, ne az **on**, hanem az **in** prepozíciót használd.

Például: There is a nice married couple in the photo.
There are two oranges in the picture.

Egy kedves ifjú pár látható a fényképen.
Két narancs látható a festményen.

Kocsival szó angol fordításakor használhatsz **by**, vagy **in** prepozíciót. El bbit akkor, ha a **by** és a **car** szavak közt semmi egyéb nincs, utóbbit pedig akkor, ha a **car** valamilyen szóval b vítvve van (pl. my car).

Például: They went to the zoo by car.
We went to the zoo in my car.

Kocsival mentek az állatkertbe.
Az én kocsimmal mentünk az állatkertbe.

At the end – in the end Az *előbbi* kifejezés azt jelenti, hogy valaminek a végén, míg az *utóbbi* azt, hogy végül.

1. Feltételes mondatokban: -na, -ne...
I would eat it if it wasn't green. **Megenném, ha nem lenne zöld.**
2. Független beszédben **will** helyett (amennyiben a főmondat múlt idejű):
He said he would visit me the next week. **Azt mondta, hogy a jövő héten majd meglátogat.**
3. Múltban történt rendszeres, gyakori cselekvéseknél:
When I was a kid I would play football every day. **Amikor én még kislány voltam, minden nap fociztam.**
4. Tagadó mondatokban **didn't want to** (nem akart) helyett:
I wouldn't let her prick my nose. **Nem voltam hajlandó megengedni neki, hogy fésülje az orromat.**

56. LIKE; illetve AS...AS

A két összehasonlítás között a különbség az, hogy a **LIKE** esetében nem melléknévvel hasonlítasz össze, az **AS...AS**-nél egy melléknév is használatos.

Például: **You're just like my mother-in-law.** **Pont olyan vagy, mint az anyósom.**
You're just as nice as my mother-in-law. **Pont olyan kedves vagy, mint az anyósom.**

Van egy másik különbség is, mégpedig **like**, illetve **as** között. (Tehát nem **as...as**.) Az mégpedig, hogy a **like** hasonlít, míg az **as** azonosít.

Például: **He works like a slave.** **Úgy dolgozik, mint egy rabszolga.**
He works as a slave. **(de nem rabszolga) Rabszolgaként dolgozik. (pl. egy gyarmaton)**

57. TOO és ENOUGH

Amennyiben olyan jellegű összetett mondat hoz össze a sors, melynek első felében **túlságosan (too)**, vagy **elég (enough)** található, mégpedig úgy hogy a második tagmondat **hogy** szóval kezdődik, (Pl. **Túl** hideg van **ahhoz, hogy...** vagy **Nincs elég** meleg **ahhoz, hogy...**) a második tagmondat angolban mindig főnévi igenévvel kezdődik (to do).

Például: **He is rich enough to buy the villa.** **Elég gazdag ahhoz, hogy megvegye a villát.**
She is not clever enough to understand it. **Nem elég okos ahhoz, hogy megértse.**
He is too drunk to speak. **Túl részeg ahhoz, hogy egy szót is kinyöggjön.**

Amennyiben a két tagmondat alanya különböző (vagyis a **villa** túl drága ahhoz, hogy **én** megvegyem), a második tagmondat alanya elé **for**-t kell tenni.

Például: **The street is too muddy for Pisti to cross (it).** **Az utca túl sáros ahhoz, hogy Pisti átmenjen a túlsó oldalra.**
It is too windy for us to sail now. **Túl nagy a szél ahhoz, hogy most vitorlázzunk.**

The music is too loud for the baby to sleep.

The train was not slow enough for him to jump on.

That beer is too much for me to drink.
The tea was too hot for the fly to beat the world record.

Túl hangos a zene ahhoz, hogy a bébi aludni tudjon.

A vonat nem ment elég lassan ahhoz, hogy fel tudjon ugrani rá.

Túl sok nekem ez a sör ahhoz, hogy megigyam.
A tea túl forró volt ahhoz, hogy a légy világcsúcsot ússzon benne.

58. JÓL ÁLL (suit, fit, go with, match)

Ha egy ruha oly módon áll jól valakin, hogy megy az egyéniségéhez, a stílusához stb., akkor a **suit** szót használd; ha a mérete jó, akkor **fit**, ha pedig két ruhadarab egymáshoz (például a pulóvered a szoknyádhoz) akkor **go with**, vagy **match** (Ez utóbbit használd akkor is, ha a függöny megy a tapétához, a padlósz nyeg színe a fotelhez stb.)

Például: That mini skirt really suits you.
That hair style suits you.
That pair of jeans fits me.
Does that blouse fit you, Madam?
I've got to buy a curtain that matches the armchair.

She's bought a blouse that goes with her pants-suit.

Hű de jól áll az a mini szoknya!
Igazán jól áll ez a frizura.
Jó a farmer mérete.
Jó lesz méretileg az a blúz?
Olyan függönyt kell vennem, amelyik megy a fotelhez.
Olyan blúzt vett, amelyik megy a nadrágkosztümjéhez.

59. ÚTON (road, illeve way)

Alapvet különbség az, hogy a **road** fizikai értelemben vett út, míg a **way** inkább elméleti.

Tehát: gravelled road – murvás út
dirt road – földút
on the way to the office – úton az irodába

rutted road – földút
asphalt road – aszfaltút

Például: Can you tell me the way to Denton Cottage?

The way was long and the road was busy.

Meg tudná mondani az utat Denton Cottage felé? (Czobor – Horlai)
Az út hosszú volt, az út pedig zsúfolt.

Sokszor azonban (els sorban szóösszetételeknél) a **way** is lehet fizikai út:

Például: motorway – autószerda highway – főút railway – vasút (a sínek)

60. KÖLCSÖNKÉR és KÖLCSÖNAD

Ezt mindig összekeveritek! borrow - kölcsönkér
lend - kölcsönad

Úgy jegyezd meg, hogy kölcsönkérni mindig **baróbb** dolog, mint kölcsönadni.

Vonzatok:

borrow money from Joe

lend money to Joe, vagy lend Joe some money
 Bankkölcsön: loan
 lakást kiad: let (rooms to let – kiadó szobák)
 rent out (She'll rent out her flat)
 Bérel valamit:
 rent (hosszabb id re)
 hire (rövidebb id re)
 Bérleti díj: rent

61. THERE IS/ARE/WAS/WERE/WILL BE

There is a spider on the wall. Hey, it's (a) daddy longlegs. Egy pók van a falon. Hű, az egy kaszáspók!

Amikor olyan dolgokat akarsz közölni, hogy: Nyuszi ül a f ben,
 Fény volt a szemében,
 Lesz még sz l , lesz még lágy kenyér,
 úgy is mondhatod, hogy: A rabbit is sitting in the grass, A light was in her eyes stb., azonban sokkal gyakoribb a fenti típusú mondatok **There**-rel történ kezdése. Ha tehát valamir l szimplán megállapítod, hogy **van/volt/lesz** (egy könyv **van** az asztalon, az el bb még **volt** kávé a kredenben, megint **lesz** kávé, ha veszel), valaki csinál (csinált) valamit, és az a valaki nem **the**-vel kezd dik (a girl – the girl), akkor **there**-rel kezd a mondatot. *Nézd a következő mondatpárt:*

Például: **There are some pioneers standing under the flag.** Úttörők állnak a zászló alatt.
The pioneers are singing. Az úttörők énekelnek.

Az els mondatban nem **az** úttör k álltak a zászló alatt, hisz nem tudtuk melyik úttör kr l van szó, így **there**-rel kezdtünk. A második mondatban már tudtuk, hogy a zászló alatt álló úttör k énekelnek, emiatt a mondat **the**-vel kezd dött, ami eleve kizárja a **there** használatát. Ez a **there** csak formájában ugyanaz mint az **ott** jelentés **there**. Tehát gyakoriak az olyan mondatok, ahol két **there** is van egy mondaton belül. **There is a photo there.** – **Van ott** egy fénykép. Természetesen ha három úttör áll a zászló alatt, akkor is kezdhetsz **there**-rel. There are three pioneers standing... És ha ez a három úttör énekel, akkor: The three pioneers are singing.

Például: **There is a girl standing on the corner.** Egy kislány áll a sarkon.
The girl is wearing a mini skirt. A kislányon mini szoknya van.
There are two policemen sitting in a Zsiguli. Két rendőr ül egy Zsiguliban.
The policemen are looking at the girl. A rendőrök a lányt nézik.
There is a truncheon in the policeman's hand. Gumibot van a rendőr kezében.
The truncheon is black. A gumibot fekete.
There is a cat laughing on the roof. Egy macska kacag a háztetőn.
The cat likes romantic stories. A macska szereti a romantikus történeteket.

62. SINCE és FOR

A **since** jelentése: **óta** (eltekintve azon esetekt l mikor **mivel**). A **for** jelentése: valamennyi ideje, vagy valamennyi ideig. Els sorban Present Perfect Continuous-os mondatokban használjuk:

Például: **She's been sleeping for 6 hours.** **Hat órája** alszik.

She's been sleeping **since morning**.

Reggel óta alszik.

A **for** tehát id tartamot jelöl: két hete, négy éve, tíz perce.

A **since** id pont kezdetet: február óta, 1973 óta, éjfél óta, vagy amióta elköltözött, mióta megsült stb.

A legegyszerűbben úgy tudod megkülönböztetni őket, hogy a magyar **óta** használatakor **since**-t mondasz, **-ca, -ce, -ja, -je, -a, -e**, esetén pedig **for**-t.

Például: since morning
for six months

reggel óta
hat hónapja

Van, mikor ez nem jön be (hetek óta – for weeks), de az esetek többségében számíthatsz rá.

A **for** ezenkívül jelenti még azt is, hogy **–ig**, vagy **–et**.

Például: I studied the piano **for two years**.
He was a soldier **for two years**.

Két évig tanultam zongorázni.
Két évet volt katona.

63. ALIGHOGY...MÁRIS

Időnként használunk olyan jellegű mondatokat, hogy:

Alighogy befejezte a terítést már meg is jöttek a vendégek.

Hardly had she finished laying the table, **when** the guests arrived.

No sooner had she finished laying the table **than** the guests arrived.

Tehát gyakran emelik ki a **hardly**, illetve **no sooner** szavakat a mondat elejére, miáltal az első tagmondat szórendje megfordul (had she finished). Vigyázz! A **hardly** esetén középen **when**, **no sooner** esetén **than** van.

Például: Hardly had we started when the car got a flat tyre.
No sooner had the game begun than it started raining.
No sooner had we sat down than we found it was time to go.
Hardly had he arrived when he had to leave again.

Alig indultunk el, máris defektet kaptunk.
Alig kezdődött a meccs, máris zuhogott.
Alig ültünk le, mikor láttuk, hogy már mennünk kell.
Alig jött meg, máris mennie kellett.

64. JOBB LENNE, HA (HAD BETTER)

Jobb lenne ha-, jobban tennéd ha..., jobban tetted volna, ha...esetén jobban teszed, ha **had better**-t használasz, mint bármi mást (You'd better use had better). Azzal kezd, aki jobban tenné:

I, you, Joe, ezután **had better** (és nem would better), majd az ige első alakja **to nélkül**.
Tagadás esetén: **had better not + ige 1. alak**. (Tehát itt sincs **to**.)
Összevontan: **'d better**.

Például: You'd better not put on your dress.
I'd better sleep.
You'd better not tell him.
We'd better go home now.

Jobb lenne, ha nem öltöznél fel.
Jobban tenném, ha aludnék.
Jobb, ha nem mondd meg neki.
Jobb lenne, ha most hazamennénk.

Múlt id : **had better have + ige 3. Alak**

(jobban tetted volna, ha...) Rosszalló értelmű és ritkán használt.

Például: You'd better have closed your eyes.
You'd better not have left.

Jobban tetted volna, ha becsukod a szemed.
Jobb lett volna, ha nem mész el.

65. LÁTTUK; HALLOTTUK (see és hear)

Amikor magyarban két tagmondatból álló mondatot mondasz **lát**, vagy **hall** igével, mely mondat második felében szintén cselekvés van (Láttam, hogy jön a vonat; Hallottam, hogy zörög a sárhányó), a mondatnak mind a két felét ragozod (**láttam, jön**). Angolban úgy tudsz rövidíteni, hogy a második tagmondat igéjét nem teszed külön igeid be, hanem **-ing-es** alakba, vagy **ige 1. alakba**.

I saw the train coming.
I saw the train come.

Az a mondat sem rossz, hogy: I saw that the train was coming, de egyszer bb, ha az egyszer bbet használod. Még egyszer hangsúlyozom: to-t ne tégy a **come** elé.

Például: Nobody heard him leave the house.
Nobody heard him leaving the house.
I saw them standing hand in hand.
I've never seen her cry.
And I saw her standing there. (*Beatles*)
I can hear someone knocking.
Can you hear my heart beat?

Senki nem hallotta, hogy elhagyta a házat.
Ua.
Láttam, hogy ott állnak kéz a kézben.
Még sosem láttam sírni.
Láttam, ahogy ott áll.
Hallom, hogy valaki kopog.
Hallod, hogy dobog a szívem?

66. AZON VAN, HOGY (to be about to)

Ez csak egy egyszer kifejezés. Épp indulni készültem (azon voltam, hogy elinduljak), mikor rákezdett az es . – I was about to start, when the rain began to fall.

Fenti mondat **going to**-val is mondható: I was going to start, when the rain began to fall.

Például: Were you about to leave?
Were you going to leave?
I wasn't going to eat it, I was just about to taste it.

Épp menni készültél?
Ua.
Nem akartam én megenni, épp csak azon voltam, hogy megkóstoljam.

67. ÚGY TŰNIK, AZT MONDJÁK RÓLA, A JELENTÉSEK SZERINT...

Válasszuk ki mondjuk Krisztofórot, a remek mesefigurát (a továbbiakban K.), aki úgy t űnik, hogy..., akir l úgy tudják, hogy,...aki a jelentések szerint...stb.

Pl.: Azt mondják, hogy K. gyáva.

Úgy t űnik, K. nem is olyan gyáva.

Feltételezik, hogy K. csatamez t keres. stb.

Az ilyen jellegű mondatok első szava K. lesz. Ezután az alábbi kifejezések jöhetnek:

seems,
is said,
is believed,
is thought,
is reported,
is supposed stb.

Ezt követi a f névi igenév **TO**-ja. Eddig tehát:

K. seems to...
is said to...stb.

Attól függ en, hogy milyenek t nik, mit mondanak róla stb. folytasd a mondatot:

Például: K. is said to be a coward. Azt mondják, hogy K. gyáva.
K. seems to be looking for a battlefield. Úgy tűnik, K. csatamezőt keres. (épp most)
K. is reported to have a horse. A jelentések szerint K.-nak van egy lova.
K. is thought to know the king. Úgy vélik, hogy K. ismeri a királyt.

Amennyiben **most** mondják, **most** t nik úgy stb., de korábban volt valamilyen, vagy csinált valamit, az infinitive **perfect** alakba kerül (to have been, to have known, to have lost stb.)

Például: K. is said to have been a lady-killer when he was young. Azt mondják K.-ról, hogy fiatal korában nagy kujon volt.
K. seems to have lost his horse. Úgy tűnik, hogy K. elvesztette a lovát.
K. is reported to have left for the castle. A jelentések szerint K. a várba ment.

Amennyiben Krisztofórol egy hónappal ezel tt mondták, t nt úgy, akkor:

K. seemed
was believed stb.

Ha akkor volt olyan, csinált valamit stb., amikor mondták, akkor infinitive-vel folytasd a mondatot.

Például: Last year K. seemed to know the gate locking password. Tavaly még úgy tűnt, hogy K. ismeri a kapuzáró jelszót.
K. was said to be a coward. Azt mondták, hogy K. egy gyáva.
K. was reported to have a horse. Jelentették, hogy K.-nak van egy lova.

Ha a múltban t nt úgy, mondták róla stb., és a mondást, t nést megelő z en volt valamilyen, vagy csinált valamit, akkor:

K. seemed to have known the gate opening password. K. bent volt a várban, tehát úgy tűnt, hogy ismerte a kapunyitó jelszót:

Például: K. was said to have lost his horse. Azt mondták, hogy K. elvesztette a lovát.
K. was reported to have run away with his horse. Jelentették, hogy K. megszökött lovastul.

Mindennek tetejébe a to + infinitive, vagy to + perfect infinitive még szenved be is kerülhet ha a jelentések szerint nem K. csinálta, hanem K.-val csinálták. Ez mind a négy fenti esetben el fordulhat:

Például: Azt mondják, hogy K.-t otthagya a lova. K. is said to have been deserted by his horse.
Úgy tűnik, hogy K.-t minden gyerek szereti. K. seems to be loved by every child.
Jelentették, hogy K.-t körözi a rendőrség. K. was reported to be wanted by the police.
Úgy tűnik, hogy K.-t legyőzték. K. seemed to have been defeated.

Néhány egyéb (nem K.-s) példa.

Például: It seems to be boiling. Úgy látszik forr.
She is said to have been less than fourteen when she lost it. Azt mondják, 14 éves sem volt, mikor elvesztette.
One goose neck is said to be better than two hen necks. Azt mondják, hogy jobb egy lúdnyak két tyúknyaknál.

He is supposed to be hiding in the country.
The door seemed to have been closed.
She is believed to be a foreigner.
We were thought to be working.
There seemed to be a few more left.
This sentence is said to be the last one.

Feltehetően vidéken bújkál.
Úgy látszott, becsukták az ajtót.
Azt hiszik róla, hogy külföldi.
Azt hitték, hogy dolgozunk.
Úgy tűnt, hogy van még hátra egy pár.
Azt mondják, ez már az utolsó mondat.

68. MEDDIG TART? VAGY FÉL ÓRÁT (take)

Ez is csak egy kifejezés.

How long will it take you to take off that skirt?

Meddig tart már, hogy levedd azt a szoknyát?

Tehát: take + valaki + to

Például: It took them two hours to take the smile off his face.

It took Joe a week to paint my room.

Csak az tartott két órát, míg a mosolyt levakarták az arcáról. (*Top Secret*)

Egy hét is beletelt, mire Józsi kifestette a szobámat.

How long does it take you to change that lock?

It took me two minutes to get there.

Meddig tart már, hogy kicseréld azt a zárat?

Két perc alatt ott voltam.

69. KÉRDEZ vagy KÉR (ask)

Angolul mindkét szó **ask**.

DE! Ha kérdezel: I asked Joe his name.

Ha kérsz: I asked Joe for some money.

A különbség tehát a **for**. Ha valamit kérsz, tedd be a **for**-t az elé, amit kérsz.

Például: I asked him his address.

He asked me for some raspberries.

Ask him the time.

Ask him for a watch for your birthday.

Megkérdeztem a címét.

Málnát kért tőlem.

Kérdezd meg tőle, hány óra.

Órát kérj tőle a születésnapodra.

70. AZ ÓRA

A **watch** és a **clock** tárgyak.

Watch – karóra

Clock – egyéb órafajta (falióra, ébresztő óra, kakukkos óra stb.)

Hour – egy hatvan percből álló egység (2 hours – két óra [120 perc]).

Hírközlő szervek (media) és a hivatalos nyelv akkor is használja, amikor a köznyelv o'clock-ot mond.

Például: It is 5 hours GMT. (*Greenwich Mean Time*)

Greenwich-i idő szerint 5 óra van.

O'clock: a köznyelv használja időpont megjelölésére.

Például: Let's meet at 6 o'clock.

Találkozzunk hatkor.

Az o'clock akár el is hagyható: Let's meet at six.

Hány óra van? What' the time?
What time is it?

Lesson: tanítási óra.

Például: With us, in Csepel Workers' Home, one lesson
is 45 minutes.

Nálunk, a Csepeli Munkásotthonban egy tanítási
óra 45 perc.

71. DE JÓL TÁNCOLSZ! (good at)

Az ilyen jellegű mondatokat úgy is mondhatják, hogy: She dances well, de talán gyakoribb a She is **good at** dancing.

Például: They are **good at** singing.
She is **good at** languages.
He's very **good at** driving.

Jól énekelnek.
Nyelvekből jó.
Nagyon jól vezet.

72. KÉT ÉVE NEM LÁTTALAK

A már tanult: **I haven't seen you for two years** mellett **It is** kiemelésével is lehet kezdeni, és akkor némileg módosul a mondat.

It's two years since I saw you. (Tehát **since** és **simple past**)

Például: It's ages since I met them.
It's two months since we talked.

Ezer éve nem találkoztam velük.
Két hónapja nem beszéltünk.

73. JOBB SZERET (prefer)

A gyakran használt **like better** nem jó. Helyette: **prefer**. A **prefer**-es mondatokban a mint nem **than**, hanem **to**.

Például: I **prefer beer to** wine.

Jobb szeretem a sört, mint a bort.

Ha prefer után aktus jön (tehát nem tárgy), használhatsz **-ing**-et (prefer singing), ritkábban to-t (prefer to sing).

Ha prefer után összehasonlítasz mindig **-ing**-et használj: I prefer singing to acting.

Ha **would prefer**-t használsz, mindig **to** kövesse:

Például: I'd prefer to go to Greece.

Inkább Görögországba mennék.

Például: I prefer cats to dogs.
He prefers to get up early.
He prefers getting up late.
They prefer running to swimming.

Jobban szeretem a macskákat, mint a kutyákat.
Jobb szeret korán kelni.
Jobb szeret későn kelni.
Jobb szeretnek futni, mint úszni.

74. GONNA, WANNA stb.

Különösen a rock világában gyakori az ilyen típusú szóösszevonás.

gonna – going to
wanna – want to
gotta – have got to
gimme – give me
kinda – kind of
4U – for you
U R – you are

ain't – am not, are not, is not, have not (ez egy generális tagadószó)

75. RABOL és LOP

Azért fontos, mert **rob**-ni csak embert, vagy bankot lehet, pénzt **rob**-ni nem. Ez angolul **steal**.

Például: They stole 2 million forints.
They robbed a bank.
They stole 100 forints from the old lady.
They robbed the old lady of 100 forints.

Elraboltak 2 millió forintot.
Kiraboltak egy bankot.
100 forintot raboltak el az idős hölgytől.
Ua.

76. AZ EGYETLEN (the only)

Például: He's the only person in the office who smokes.

The only problem is that it's rather expensive.
This is the only way to convince him.
You're the only one who'll have me.
This is the only exit.

Ő az egyetlen ember az irodában, aki dohányzik.
Az egyetlen probléma, hogy kicsit drága.
Ez az egyetlen lehetőség, hogy meggyőzzük őt.
Mindig csak a tiéd leszek.
Ez az egyetlen kijárat.

77. BÁRHOVÁ, AKÁRMIT

Például: Wherever you go, I'm coming with you.
Wherever you go, whatever you do, I'll be there.
(Susie)
Whoever it is, I don't want to see him.
However much it hurts, Fradi is the first.

Bárhová is mész, én veled megyek.
Bárhová is mész, bármit is csinálsz, én ott leszek.
Barki is az, nem akarok találkozni vele.
Akárhogy is fáj, a Fradi itt a sztár.

78. FÖLVESZ – LEVESZ (ruhát)

Ezt is mindig összekevered!

Figyelj! put on - ruhát fölvesz
take off - ruhát levesz

Például: She put on her coat.
He took off his shoes.

Fölvette a kabátját.
Levette a cipőjét.

79. REMÉLEM (I hope)

It was worth reading.
Good luck and take care.
Good-bye, vagy goodbye.

Remélem, hogy megérte elolvasni
Vigyázz magadra.
Minden jót.

Búcsúzásképpen ...

I am as tough a guy as you are.
I am as tough a girl as tough a guy you are.
You are nothing like my first wife.
You don't know what you're saying.
I know exactly what kind of a woman your first wife was.
She tried hard to please everyone.
She was just like that.
But she wasn't as selfish as you are.
She was much better at cooking than you and that's it.
I haven't seen a moron like you.
Control yourself.
Shall I take you out tonight?
And how good she looks naked.
She may use make-up.
That won't make her balder.
There's no more, is there?
No.

Vagyok én olyan legény, mint te.
Vagyok én olyan lány, mint amilyen legény te vagy.
A poros nyomába se léphetsz az első feleségemnek.
Te nem tudod mit beszélsz.
Pontosan tudom, hogy milyen nő volt az első feleséged.
Igyekezett mindenkinek örömet szerezni.
Már csak ilyen volt.
De azért nem volt olyan önző, mint te.
Sokkal jobban főzött mint te, és kész.
Én még ilyen marhát nem láttam.
Most már viselkedjél.
Elvigyelek valahová az este?
És milyen jól néz ki meztelen.
Lehet, hogy festi magát.
Attól még nem lesz kopaszabb.
Nincs több, ugye?
Nincs.